

HORÁCKÉ DIVADLO

J I H L A V A

příspěvková organizace

VÝROČNÍ ZPRÁVA

za rok 2017

VÝROČNÍ ZPRÁVA

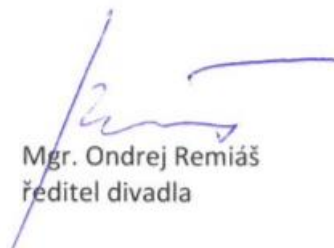
o činnosti Horáckého divadla Jihlava, příspěvkové organizace
v oblasti poskytování informací dle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím,
ve znění pozdějších předpisů, za rok 2017.

V souladu s ustanovením § 18 zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o svobodném přístupu k informacím“), zveřejňuje Horácké divadlo Jihlava, příspěvková organizace následující údaje:

1. V roce 2017 nebyla podána žádná žádost o poskytnutí informace podle zákona o svobodném přístupu k informacím, a to prostřednictvím elektronické pošty.
2. V roce 2017 nebylo podáno žádné rozhodnutí o odmítnutí žádosti o informaci ve smyslu zákona o svobodném přístupu k informacím.
3. V roce 2017 nebyly vydány žádné rozsudky soudců ve věci přezkoumání zákonnosti rozhodnutí o odmítnutí žádosti o poskytnutí informace.
4. V roce 2017 nebyla poskytnuta žádná výhradní licence ve smyslu zákona o svobodném přístupu k informacím.
5. V roce 2017 nebyla podána žádná stížnost podle § 16a zákona o svobodném přístupu k informacím proti postupu Horáckého divadla Jihlava, příspěvkové organizace, při vyřizování žádosti o informace.
6. Další informace, které se vztahují k uplatňování zákona o svobodném přístupu k informacím, je možné získat na internetových stránkách www.hdj.cz.

1

V Jihlavě dne 5. ledna 2018

Mgr. Ondrej Remiáš
ředitel divadla

PLNĚNÍ ÚKOLŮ V UMĚLECKÉ OBLASTI

INSCENACE HORÁCKÉHO DIVADLA V ROCE 2017

Sezóna 2016-2017, do které spadá část kalendářního roku 2017, byla výrazně ovlivněna výměnou na pozici uměleckého šéfa HDJ, kdy stávající uměleckou šéfovou Kateřinu Duškovou vystřídal nový umělecký šéf, Pavel Šimák.

Proto i hodnocený dramaturgický plán je kombinací původních záměrů a aktivit nového uměleckého vedení.

Je proto dobré k tomuto výčtu a hodnocení přistupovat jako k určitému souhrnu uměleckých kompromisů nebo naopak prvních kroků k dalšímu směřování HDJ. Pokusíme se to stručně objasnit vždy v popisech jednotlivých titulů.

Roy Kift

Kabaret z lágru

955. premiéra 4. února 2017

derniéra 21. června 2017 (hráno 19x)

režie Kateřina Dušková j. h.

překlad Dana Vlčková

dramaturgie Kateřina Jonášová j. h.

scéna Pavel Kocych j. h.

kostýmy Tomáš Kypta j. h.

hudba Jakub Kudláč

choreografie Tomáš Rychetský

2

Tento titul byl navržen jako vlajková loď sezony, k čemuž také po všech stránkách směřoval- šlo o českou premiéru tohoto titulu, byla navázána konverzace s autorem, který se také nakonec

zúčastnil premiéry v našem divadle.

Inscenace textu, který byl původně zamýšlen jako pokřivený kabaret, který až šokujícím (protože černým humorem) neuhýbá před popisem děsivých a humanitní chápání přesahující události v koncentračním táboře Terezín, nakonec přerostla v mnohovrstevnatou aktualizaci, která se projevila především ve

scénografickém uchopení a novo metaforickém ztvárnění základních významů. Šlo především o nalezení mostu mezi minulostí a naší dobou, kdy inscenace si vytkla za cíl být varováním před rašením rasistických, šovinistických a fašistických tendencí- což se soudě podle ohlasů poučených diváků, podařilo. Za zmínku stojí výkon Františka Mitáše a Richarda Vokůrky v rolích Krta Gerrona, resp. Impresária.

„Příběh terezínského kabaretu v dramatickém zpracování současného britského autora. Tato hra se zpěvy vychází ze skutečného kabaretu, který během 2. světové války fungoval v Terezíně. Použité písně a skeče jsou autentické. Hlavním hrdinou hry je slavný německý herec a režisér Kurt Gerron, oblíbený spolupracovník Bertolta Brechta a herecký partner Marlen Dietrich z filmu Modrý anděl, který byl nacisty donucen natočit nechvalně známý „dokumentární film“ o bezstarostném životě v terezínské pevnosti. Kde je hranice svědomí? Kde končí hranice lidskosti?„

Eduardo Rovner

Vrátila se jednou v noci

956. premiéra 18. března 2017

režie Pavel Šimák

překlad Ivory Rodriguez

dramaturgie Barbora Jandová

scéna Alžběta Hanzlová j. h.

kostýmy Blanka Tesařová j. h.

pohybová spolupráce Tomáš Rychetský

hudební spolupráce Karel Albrecht j. h.,

Ivory Rodriguez j. h. a Peter Palacka j. h.

Zcela v souladu s nutností diverzifikovat repertoár tak, aby obsahoval jak náročnější tituly, tak repertoár zajišťující kvalitní tituly měšťanského repertoárového divadla, byla naplánovaná poetická komedie Vrátila se jednou v noci, která s humorem a na půdorysu „duchařské historky“ o návratu zemřelé maminky mezi živé, popisuje s něhou i lehce černým humorem složitosti vztahů dětí a jejich rodičů. K této vrstvě příběhu autor organicky přidává humorné, odlehčující scény kamarádů hlavního hrdiny, které spolu s motivem snoubenky nastavují vyvážený mix příběhu, témat k zamyšlení a živelného humoru.

Inszenace ani v jedné z naznačených poloh nepřekračuje míru vkusu, nepodbíjí se divákovi.

Navíc je velkou příležitostí pro Annu Bazgerovou, která ji beze zbytku využívá a další z velkých úkolů zvládá Lukáš Matěj, který znovu dokazuje, že se pomalu stává velkou oporou souboru.

Zajímavostí je také aktivní spolupráce našeho divadla s překladatelem Ivory Rodriguezem, který

osobně s autorem hry pracoval na verzi pro větší soubory, takže byl cenným a zajímavým zdrojem informací.

„Brilantně napsaná černá komedie. Starý mládenec Manuel pravidelně navštěvuje hrob své matky a líčí jí novinky svých všedních dnů. Když nebožce jednoho dne oznámí, že se konečně chystá oženit, očekává ho po návratu domů

neuvěřitelné překvapení. Po deseti letech „odpočinku v pokoji“ vstane matka Fanny z hrobu, aby na situaci dohlédla a nevěstu si osobně proklepla. Energická matka se synovi znovu začne plést do života. A protože Manuel je jediný, kdo Fanny vidí a slyší, je zaděláno na celou řadu komických situací. „

Pavel Šimák, Kateřina Jonášová a kol.

3100°C mé krve

954. premiéra 3. února 2017

scénář a režie Pavel Šimák

výprava Alžběta Hanzlová j. h.

pohybová spolupráce Tomáš

Rychetský

výběr textů, překlad, dramaturgie

Kateřina Jonášová j. h.

Tento projekt byl v původním plánu jen naznačený jako inscenace na Malé scéně HDJ, která měla velmi přímočaře

reflektovat některý z aktuálních aspektů světa, který právě žijeme. V původním návrhu byly připraveny texty, které vznikly jako reakce na teroristické útoky v různých částech světa. Byly to však texty, které se logicky zabývaly událostmi, které již byly několik let staré. A bohužel, vývoj situace kolem terorismu se vyvíjel tak překotně, že v podstatě každý čtvrt rok se vynořil jiný, související fenomén- ať už to byl nástup tzv. Islámského státu válka v Sýrii nebo uprchlická krize.

Proto jsme se rozhodli v rámci doku dramatu přistoupit k tématu, které v té chvíli vyvstalo jako jedno z nejaktuálnějších- konverze mladých Evropanů k radikálním teroristickým organizacím a

připojení se k otevřenému boji proti nepřítelům těchto extremistických hnutí, které tyto mladé lidi začaly hromadně zneužívat.

A jako hlavní téma našeho doku dramatu jsme zvolili modelovou situaci, kdy jsme zejména emocionálně (na základě skutečných výpovědí postižených matek, které přišly o své děti) prozkoumali situaci, kdy se mladý Evropan rozhodne obětovat veškeré své hodnoty a obrátí se nejen proti své civilizaci, ale i proti svým nejbližším.

Tato inscenace se ukázala jako velmi silný zárodek linie našich angažovaných inscenací, které ať už formálně, tak i obsahově chtějí tzv. „držet prst na tepu doby“.

A neméně důležité je i to, že jsme nastartovali linii tzv. doku dramatu. V této snaze bychom chtěli i nadále pokračovat a možná se v budoucnosti pokusit o divadelní pandán k jihlavskému filmovému festivalu.

„Co vede mladé Evropany k tomu, aby odcházeli bojovat za Islámský stát? Co je prohnílého v naší společnosti? Co vede stovky mladých lidí k tomu, že

jsou ochotni za zničení našich hodnot zabíjet a umírat? Je to frustrace, osamocení, vliv médií, vliv okolí, přátelství s vymývači mozků, či zmatek a nedostatečné vybití mužské agresivity? Odpovědi na tyto otázky hledáme v příbězích matek, z jejichž synů se stali bojovníci ISIS. Tvůrčí tým vychází z autentických výpovědí, které tyto ženy poskytly světovým médiím. Režijní pojetí Pavla Šimáka nepracuje ovšem se šokujícími mediálními obrazy, ale vyzdvihuje univerzálně lidskou dimenzi příběhu. Představení kombinuje principy dokumentárního a pohybového divadla. „

5

VV Augusta Strindberg

Hra snů

958. premiéra 13. května 2017

derniéra 27. června 2017 (hráno 19x)

úprava a režie Zbyněk Srba j. h.

překlad Josef Vohryzek

úprava a dramaturgie Barbora Jandová

scéna Petr Kastner j. h.

projekce Martin Studecký

kostýmy Kateřina Hájková j. h.

hudba Vladimír Franz

choreografie Hana Halberstadt j. h.

Závěr sezony patřil hře švédského autora Augusta Strindberga. Hra snů je v jeho tvorbě výjimečná, protože tento autor je spíše znám jako souputník Henrika Ibsena, kdy hledali východisko z romantismu v realisticko-psychologických vykresleních nejnáročnějších vztahů mezi jednotlivci a nebo jednotlivce ve snaze o zařazení do společnosti.

Hra snů je jiná- je to poetická, surreálná obrazová báseň, která na několika motivech provází diváka metaforami morálky a etiky.

Inscenace v režii Zbyňka Srby zvolila naštěstí umírněný vyprávěcí jevištní jazyk, takže při složitosti struktury Strindbergova díla ponechal režisér dost prostoru pro divákovou imaginaci, přičemž ponechával záchytné body, aby v surreálné struktuře Hry snů bylo možno putovat i v

jakémisi vnitřním příběhu, který mapoval běžné lidské pocity, zkušenosti či naváděl k otázkám, které si klade každý z nás. Inscenace patřila jednoznačně k tomu nejnáročnějšímu, co sezona 2016-17 přinesla, za zmínku stojí výkon Terezy Otavové v hlavní roli Agnes.

„Agnes, dcera boha Slunce, sestoupí na Zemi, aby zjistila, jaký je pozemský život. Na své cestě objevuje, že život není lehký, že lidé neustále touží po něčem, co nemohou mít. „Nic není takové, jak si to člověk představoval“, říká jedna z mnoha postav, které Agnes při svém putování potká. Jsou jejich stížnosti a nářky oprávněné? Vyslyší je její otec? Naše životy oscilují mezi věčnou touhou a zklamáním, mezi snem a skutečností... Vzrušující hra, která má logiku snu – všechno se může stát, všechno je možné, čas a místo neexistují, na plné obrátky pracuje fantazie a obrazivost, která vytváří mozaiku vzpomínek a zážitků. Je náš život jen hrou snů nebo to, co žijeme, je skutečně pravda? A co je za záhadnými dveřmi, které možná skrývají rozluštění „tajemství světa“? „

6

Rudolf Čechura a Jiří Šalamoun

959. premiéra 12. června 2017

režie Pavel Šimák

dramaturgie Barbora Jandová

výprava Zuzana Přidalová j. h.

hudba Petr Skoumal

Pro odlehčení a jako doplnění pohádkového repertoáru vznikla zcela neplánovaně a z velkého

přetlaku hereckého souboru naše vlastní varianta populárního příběhu o mluvícím psovi Maxipsovi.

Pohádku pro nejmenší jsme koncipovali jako velmi interaktivní, děti procházejí i jinými místy, než jen základním hracím prostorem, zapojují se do děje, ovlivňují i dění v inscenaci.

Ukázalo se, že nejen známý titul, ale i toto interaktivní zpracování vyvolalo velkou vlnu zájmu o

tuto inscenaci, proto jsme výjimečně přistoupili i k variantě pro velkou scénu, abychom uspokojili extrémně počet zájemců.

„Interaktivní pohádka na motivy známého Večerníčkového seriálu. Pohádka je vhodná pro děti od 4 let. Ahoj děti, máme pro vás další pohádku. Vždycky tady píšeme, o čem ta pohádka je, abyste se těšily a přišly za námi do divadla. Často jsme si říkali, že by bylo hezké, kdyby to o té pohádce napsala přímo některá

pohádková bytost. Jenže copak takový tučňák umí psát? Anebo auto? To tak maximálně troubí, nebo gumuje. A víte, jak škrábe kocour? Co byste taky chtěly od kočky. Ale tentokrát to vyšlo, protože hlavní hrdina je sice pes, ale poněkud zvláštní. A tady máte jeho dopis:

Ahoj!

Jmenuju se Fík a sem pes, teda maxipes, celým jménem Maxipes Fík. Nějak jsem vyrostl, ale Ája a její tatínek a její maminka si mě nakonec nechali, když jsem jednou zachránil Áju z rybníka. A to jsem rád. Že jsem ji zachránil a že si mě nechali. Možná se divíte, že tohle píšu, ale to se nedivte, protože já umím i mluvit. On se teda divil i pan listonoš, než omdlel. Pak jsem ho musel olízat, aby mohl běžet roznášet dál. Jenom nevím, proč u toho tolik ječel.

Proč Vám píšu – v tomhle divadle o mně udělali představení, kde i hraju. V životní velikosti. A hraje tam se mnou i Ája - ta je mnohem menší. Asi proto, že je to holka. Já jsem jim – v tom divadle - vyprávěl, co všechno jsem zažil, a že jsem toho zažil! A vy se na to můžete přijít podívat a nejenom podívat, vy to všechno můžete podniknout se mnou, jestli teda budete chtít. Uvidíte, jak jsem vypadal, když jsem byl ještě štěně, proč jsem přestal růst, bude tam i ten rybník a vyhraju kořské závody, stanu se námořníkem a kdyby jste chtěly, pomůžete mi s jedním tlustým klokanem. Já bych teda chtěl, aby jste chtěly. Tak přijďte, těším se na vás.

- Váš Fík“

Jakub Deml, Milena Jelinek, Matěj T. Růžička

Zapomenuté světlo

960. premiéra: 9. září 2017

režie Matěj T. Růžička j. h.

asistentka režie Michaela Mikulová

scéna Matěj T. Růžička a Bob

Racek j. h.

kostýmy Kateřina Bláhová j. h.

dramaturgie Barbora Jandová

light design Bob Racek j. h.

Tento titul tvoří zásadní předěl

mezi dramaturgií odcházející umělecké šéfové a novým vedením. Inscenace vytvořila silný výtvarně, duchovně, myšlenkově neuvěřitelně bohatý a silný svět, ve kterém jsou rozehrávány jak základní mezilidské vztahy, tak úvahy o nejvyšších úrovních našeho bytí, vše vykresleno na půdorysu konkrétní historické etapy v životě naší republiky.

Režisér Růžička velmi citlivě a přitom neotřele nutí diváka, aby intenzivně přemýšlel o každé slabice, o každém obrazu, který se na jevišti odehrává. Inscenace je nekompromisní v tom, že odvrhuje jakákoliv klišé, povrchnosti a celý prostor- fyzický i duchovní- přetváří v jednu ohromnou úvahu o základních otázkách lidského bytí, aby stejně nakonec končila u spoluprožití „malého lidského příběhu.“

Inscenace patří umělecky k tomu nejhodnotnějšímu, co za poslední roky v HDJ vzniklo.

„Básník a katolický kněz Jakub Deml (1878 v Tasově – 1961 v Třebíči) napsal v roce 1934 svou neznámější (a ve své době skandální) knihu Zapomenuté světlo, ve které se vyrovnává nejen se svým okolím, dobou a současníky, ale především se svou hlubokou láskou k umírající ženě Marii Zezulové. Demlovo Zapomenuté světlo odráží všechny druhy lásky: lásku k Bohu, k ženě, lásku obětavou i lásku tělesnou, lásku mateřskou i všeobjímající lásku kněze k lidem.

Českoamerická scénáristka Milena Jelinek (*1935), podle jejíhož scénáře natočil režisér Vladimír Michálek v roce 1996 úspěšný film, použila z Demla motiv farářovy lásky k nemocné Marjance a vymyslela svůj vlastní příběh, který zasadila do doby normalizačních 80. let. V jejím scénáři farář Holý v jakési zapadlé vesnici, bojuje marný boj za záchranu svého kostela,

stejně jako vytrvale zápasí s nemocí milované Marjánky. Je to drama jeho obrovské síly a vzdoru. Drama víry a naděje.

Ne náhodou si autor a režisér Matěj T. Růžička vybral právě tento scénář, který dopsal přímo pro jeviště HDJ. Jeho farář Holý je člověk „společensky těžce akceptovatelný, snad až nepříjemně pravdivý, pronikavě chytrý, ježící se nad lecjakou pitomostí, prolezlý pochybami, bojující se světem, s větrem, s kdekým, ale především sám se sebou.“ Hrdina, který jde hlavou proti zdi. Příběh člověka, který do posledního dechu obhajuje svůj ideál a mocní tohoto světa (v jakékoliv době) mu ten ideál berou. Jeho příběh je také o přátelství a kamarádech, lidech, se kterými tu zparchantělou dobu žije. S humorem, ironií i smíchem. V neposlední řadě je to také příběh o síle lidské blízkosti a pospolitosti.“

Peter Shaffer

Černá komedie

961. premiéra: 7. října 2017

režie Pavel Šimák

překlad Luboš Trávníček

scéna Kristina Matre Křížová j. h.

kostýmy Blanka Tesařová j. h.

dramaturgie Barbora Jandová

videoprojekce Zdeněk Stejskal

Jako kontrapunkt k vážnějším titulům sezony jsme pro diváky připravili známou komedii autora ještě známějšího, legendárního Amadea, Petra Shaffera.

Černá komedie je hra s originální zápletkou (výpadek proudu a nutnost odehrát většinu děje po tmě), kterou jsme ještě posílili přenesením děje do začátku dvacátého století, do éry filmových grotesek. Rozehráli jsme tak k základním textovým gagům sérii vizuálně pohybových gagů, třetina inscenace je založena na výsledku improvizací, ze kterých se staly podněty pro řešení nonverbálních scén, kterými jsme vzdali hold umění filmových gagmanů. Inscenace splňuje především základní požadavek na kvalitní zábavu, tak, aby byla dodržena žánrová vyrovnanost sezony.

Inscenaci provází živý pianista, aby byla dosažena iluze hry na starý film, promítaný v kině bez původního ozvučení.

„Nedávno zesnulý britský dramatik Peter Shaffer (1926 – 2016) proslul především jako autor legendárního Amadea. Od doby, kdy v roce 1965 měla v londýnském Národním divadle světovou premiéru jeho Černá komedie, považuje se tato hra za jednu z nejzábavnějších a nejduchaplnějších komedií světového repertoáru. Spletitý příběh mladého zamilovaného páru, který očekává návštěvu přísného otce budoucí nevěsty,

se totiž odehrává za zcela originální a nečekané situace, která rozjždí řadu komediálních zápletek... Více v této chvíli neprozradíme. „

Jan Kačena a Loly Lolyová

Bůh je žena

Mesiáš je jeho dcera

962. premiéra: 2. prosince 2017

režie Loly Lolyová j. h.

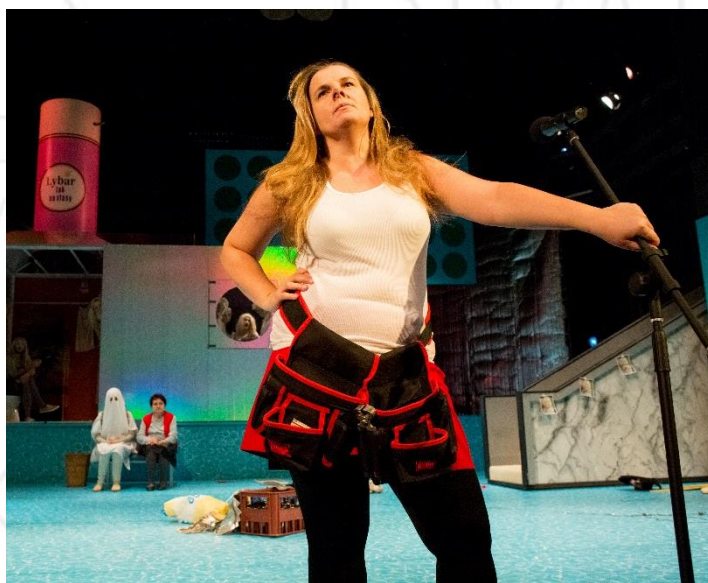
a Jan Kačena j. h.

dramaturgie Jaroslav Čermák ml. j. h.

scéna Matěj Sýkora j. h.

kostýmy Lucie Sedláková j. h.

hudba Ondřej Mikula a Aid Kid

10

Tento titul patří k neodvážnějším v celé sezoně, ale měli jsme jasnou představu, proč tak razantní krok činíme. Bylo pro nás důležité upozornit především divadelní obec na to, že i HDJ je schopno zpracovat jakoukoliv látku odvážným, neotřelým a progresivním způsobem a zároveň se nezdráhá pracovat s aktuálními tématy zcela odlišným způsobem, než je klasický divák zvyklý. Tohoto cíle bylo jednoznačně dosaženo - odborná veřejnost zavnímala po dlouhé době naše divadlo jako prostor, který udržuje krok se současným děním na širší divadelní scéně, což je nezbytné pro to, aby se HDJ zviditelnilo na divadelní mapě České republiky.

Samozřejmě uvádění inscenace provází usilovná komunikační práce, kdy je potřeba převést myšlení zejména předplatitelů z pozice vlastníků - akcionářů divadla do pozice účastníků dobrodružného zkoumání nekonečných podob současného divadla do pozice spoludílení a ne spoluvlastnění.

Na druhou stranu je příjemné, že poučení nebo otevřenější diváci nám dávají najevo, že vítají viditelné změny v repertoáru a konečně kromě klasického repertoáru mají možnost jako zpestření nalézt i odvážnější tituly.

Samozřejmě tituly jako Bůh je žena jsou exklusivním kořením v široké nabídce různorodého repertoáru HDJ.

„Děj této laboratorní grotesky začíná právě v té chvíli, kdy se první žena Lilith pasuje na Boha a vyžene Adama z Ráje. Svět je tedy vyveden z rovnováhy a Lilith se ocitá v pasti. Inscenace vznikla pod vlivem mnoha literárních, filmových či výtvarných děl, které se zabývají nerovnováhou mezi ženským a mužským principem. Výsledný scénář vznikl work in progres s celým inscenačním týmem. Z inspiračních zdrojů uvádíme především Simone de Beauvoir, Ivanu Trumповou, Elfride Jelinek, výtvarný odkaz amerického brut artisty Henryho Dargera a v neposlední řadě surrealistický filmový skvost Anděl zkázy Luise Bunuela.

Tekuté představení přispívá tak k často diskutované problematice genderu, feminismu, rovnoprávnosti a politické korektnosti. Ve vykloubené době promlouvá poněkud vykloubeným jazykem, však s nadhledem a černohumorným ostrovtipem.“

11

Závěr hodnocení:

Nastavený trend, kdy jsme poněkud více otevřeli nůžky mezi jednotlivými tituly, kdy na jedné straně diváci stále najdou klasické tituly zábavného charakteru, ale na straně druhé už i náročnější, přemýšlivější diváci naleznou tituly, které buď formálně anebo myšlenkově uspokojí jejich potřeby, chceme zachovat.

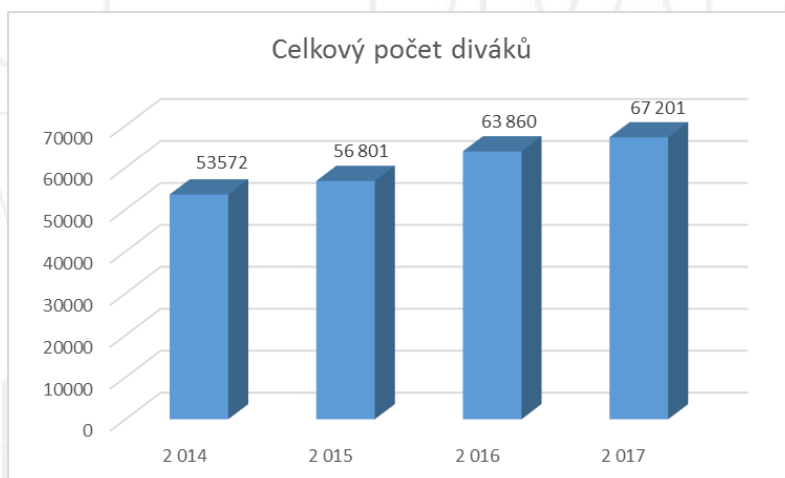
A samozřejmě si uvědomujeme, že nasazení titulů je jen jeden krok, kdy tím dalším je komplex komunikačních prostředků, které se snaží děnit v našem divadle každé divácké skupině zpřehlednit a zdůvodnit, aby divadlo bylo chápáno jako prostor pro kreativní diskuzi a ne jen jako továrna na jednoduché výrobky denní spotřeby.

Vypracoval: MgA. Pavel Šimák
umělecký šéf

Rok 2017 z pohledu obchodního oddělení

Divadelní sezona HDJ probíhá souběžně se začátkem a koncem školního roku, neshoduje se tedy s kalendářním rokem. V červnu 2017 byla zakončena divadelní sezona 2016/17.

Cena předplatitelských legitimací na sezonu 2017/18 byla navýšena o 10 nebo 20 Kč (2 představení z celkových 6 mají cenu vyšší, a to podle technické náročnosti představení). Cena abonentky za dovozová představení sk. X se v uvedené sezóně neměnila. Tarify za dopravu pro stálé předplatitele i pro zájezdové návštěvníky na termíny mimo předplatné se neměnily.

Pokračujeme v zavedeném modelu - volný den neděle, hrací dny pondělí až sobota. Sloučili jsme dvě méně obsazené skupiny do jedné a uvolnili tak termíny pro hromadné objednávky (základní a střední školy).

Abonentních skupin je 19, průměrné obsazení je 230 stálých předplatitelů v jedné skupině při kapacitě 305 míst v hledišti. Pravidelní předplatitelé dosáhli počtu 4 384. Z tohoto počtu bylo 2 035 jihlavských a mimo jihlavských využívajících vlastní dopravy a zbývajících 2 349 jsme pravidelně sváželi našimi třemi autobusy ze 196 obcí Kraje Vysočina a částečně i Jihočeského kraje. Na trase stávajících svozů se podařilo zajistit navíc obce Knínice, Ostrov u Ledče nad Sázavou, Horky u Mor. Budějovic, Milíčov, Nevcehle, Lány u Kunžaku, Michalovice.

Pro abonenty uvádíme inscenace z našeho repertoáru. Začátky představení jsou od 19 hodin, s výjimkou skupiny M, určené seniorům a studentům – tato skupina začíná v 17 hodin.

Stálou klientelu si drží abonentní skupina „Premiéra“, která není zvýhodněna slevami. Ostatní reprízové skupiny uplatňují slevy pro běžného předplatitele 10% ze základního vstupného, 20% pro seniory a 30% pro žáky, studenty a držitele průkazů ZTP. Cena abonentní legitimace je vypočtena ze základního vstupného stanoveného pro reprízu činohry.

Vstupné ve volném prodeji bylo na Velké scéně navýšeno stejně jako u abonentů - dvě technicky náročnější představení nové sezóny mají cenu vyšší o 20 Kč a všechna další představení o 10 Kč.

Představení pro děti (odpolední a nedělní pohádky) mají v sezóně 2017/18 opět zvýhodněnou cenu, stejnou jako v minulé sezóně, cena pohádky na Velké scéně pro hromadné objednávky je také beze změny.

Vstupenky na jednotlivá představení je možné zakoupit dva měsíce před termínem představení v pokladně divadla, která je provizorně, po dobu rekonstrukce divadla, přesunuta do administrativní budovy. Zde je rovněž možné si místa na vybrané termíny telefonicky rezervovat. Další možností je rezervace a prodej on-line, prostřednictvím webových stránek divadla.

Zásadním materiálem HDJ je informační brožura Divadelní předplatné, kterou v březnu divadlo oznamuje dramaturgický plán na další sezónu, podmínky a ceny předplatného a vstupenek na

další sezonu. Tuto brožuru rozesíláme všem abonentům a jsou k dispozici pro zájemce také v pokladně divadla.

V pokladně si mohou diváci zakoupit divadelní programy, odznaky k jednotlivým představením, fotografie herců a seznámit se s nabídkou i obsahem jednotlivých představení. Stejnou službu poskytují i uvaděčky. V průběhu každého představení se o informovanost a pohodlí návštěvníků stará tým šesti uvaděček, jednoho uvaděče a dvou šatnářek. Program k inscenaci na Velké scéně byl prodáván za 30 Kč program k inscenaci na Malé scéně za 20 Kč. Cena programů pohádek zůstává na úrovni předchozí sezony, tj. 15 Kč.

Otevírací doba prodeje vstupenek zůstala beze změny: pondělí až pátek od 11.00 do 19.00 hodin nebo do začátku představení v 19.30 hodin. V sobotu a v neděli hodinu před představením.

Počínaje divadelní sezónou 2016/17 provozujeme nový rezervační vstupenkový systém Colosseum. Výhodou je jednoduché a rychlé odbavení diváků na pokladně, jednoduchý a intuitivní nákup vstupenek přes internet, možnost využití moderních technologií. Diváci stále více využívají možnosti rezervovat vstupenky přes internet a platit je doma e-vstupenkou. Velkým přínosem pro naše diváky je také možnost platit vstupenky platební kartou. Počet těchto rezervací a plateb stále roste.

V říjnu 2017 jsme zavedli další novinku pro naše diváky a tou je možnost nákupu dárkové e-poukázky přes internet. Tato nová služba se setkala s velkým zájmem, za první 2 měsíce jsme prodali 203 těchto dárkových e-poukázek (z celkového počtu 689 dárkových kuponů).

Problémem pro provozovatele RS byl náš systém prodeje abonentek prostřednictvím garantů a s tím spojený svozový systém abonentů našimi autobusy do divadla. Rozhodli jsme se tedy nechat doprogramovat systém garantů a dopravy na míru našemu divadlu. Novou sezónu 2017/18 jsme již prodávali v tomto novém aktualizovaném programu.

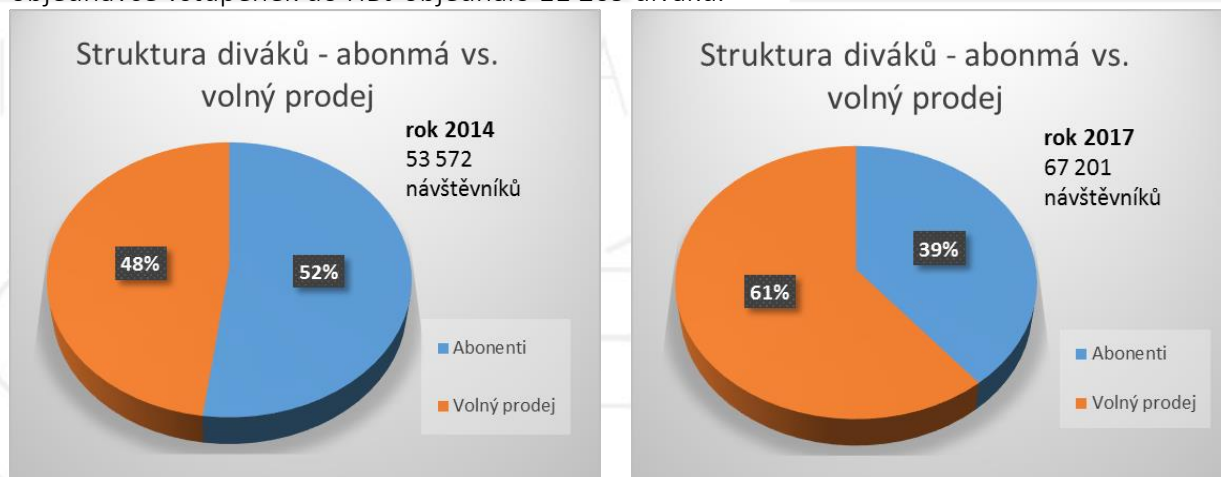
13

Pro nadcházející sezónu chystáme další novinky pro návštěvníky divadla. Chceme využít více možností, které nabízí Rezervační systém Colosseum (např. využití QR kódů k prodeji vstupenek).

Způsob platby vstupenek	Počet transakcí	
	Rok 2016	Rok 2017
Platba převodem	2 602	1 015
e-vstupenka	343	1 238
Platba kartou	286	956

Ve volných termínech hracího harmonogramu, které nejsou rezervovány pro abonentní skupiny, nabízíme představení „mimo předplatné“ většinou pro jednorázové hromadné objednávky. Pro velký zájem jsme nabídli na termíny mimo předplatné také tituly z uplynulého roku 2016, a sice představení na Velké scéně Splašené nůžky, Zvonokosy, Romeo a Julie, Adéla ještě nevečeřela, Sex noci svatojánské, Kocour v botách, Vánoční punč, Rok na vsi, Vrátila se jednou v noci ... Na Malé scéně pak Nejstarší řemeslo, Autopohádky, Maxipes Fík, 3100°C mé krve, Současně a Cesta k Betlému. Volné termíny mimo předplatné využívají zejména školy a různé organizace nejen z Vysočiny, ale také částečně z krajů Jihočeského, Středočeského a Brněnského. Např. dovážíme návštěvníky z Vlašimi, Čáslavi, Jindřichohradecka, Znojemska, apod.

Naše divadelní představení navštívilo v roce 2017 celkem 67 201 diváků, z toho 4 608 návštěvníků na zájezdech po ČR i Slovensku. Do našeho divadla přišlo celkem 62 593 diváků, z tohoto počtu přišlo 26 304 stálých předplatitelů a 36 289 návštěvníků, kteří si zakoupili volné vstupenky na jednotlivá představení nebo využili nabídky jednorázových hromadných objednávek na termíny mimo předplatné. Z uvedených 36 289 návštěvníků mimo předplatné jsme dopravili mimo jihlavských 7 918 osob našimi autobusy, vlastní autobusy si k hromadné objednávce vstupenek do HDJ objednalo 11 209 diváků.

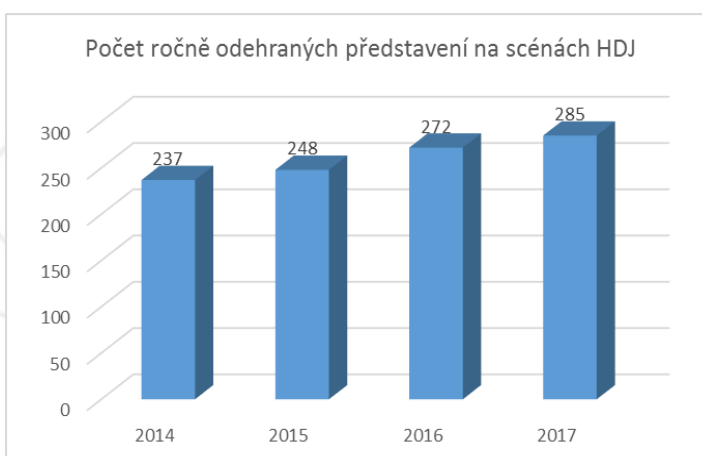
Na představení mimo předplatné poskytujeme slevy hromadným zájezdům, a to žákům, studentům a seniorům 15% a sdužením zdravotně postižených 30 % ze základního vstupného. Dále poskytujeme slevy pro majitele Rodinných pasů a Seniorských pasů Kraje Vysočina. Těší nás vzrůstající zájem diváků na představení mimo předplatné, který je každým rokem vyšší.

14

Velkým benefitem při prodeji jednotlivých představení je možnost nabídky naší dopravy. Na zájezdy mimo předplatné jsou po odeslání nabídek volných termínů naše tři autobusy obratem zamluveny.

Na základě požadavků předplatitelů máme vypracovány podrobné svozové trasy na jednotlivé dny a abonentní skupiny. Většinou jsou nasazeny všechny tři autobusy, které postupně na svých linkách sváží naše stálé předplatitele.

V obcích, kde je větší koncentrace předplatitelů, máme tzv. garanty (dříve důvěrníky), je jich celkem 97. Ti podávají zájemcům v místě bydliště informace o divadle, termínech představení i odjezdech autobusů, zabezpečují nábor nových předplatitelů a starají se o stávající. Za tím účelem jim zasíláme měsíční informační materiály a materiály o novém předplatném.

Velký zájem je stále o 5 představení abonentní skupiny „X“, která je složena z inscenací pražských a mimopražských repertoárových divadel, jejichž věhlas překročil hranice jejich domácího působiště.

Cena předplatného i samostatných vstupenek na představení sk. X se neměnila.

představení skupiny „X“	hra	mateřská scéna
12. ledna 2017	Mefisto	Divadlo J. K.Tyla Plzeň
5. dubna 2017	39 stupňů	Dejvické divadlo Praha
17. června 2017	Žitkovské bohyně	Městské divadlo Zlín
22. září 2017	Proč muži neposlouchají a ženy neumí číst v mapách	Divadlo ABC Praha
1. prosince 2017	Richard III	Klicperovo divadlo H. Králové

Nově nabízíme našim divákům také hostující představení z pražských i oblastních divadel mimo předplatné. Zaměřujeme se převážně na jiné žánry, např. pohybová a hudební představení, improvizace. Do Horáckého divadla zveme zajímavé divadelní soubory, které divákům přiváží výjimečné divadelní zážitky.

Dovezená představení mimo předplatné	představení	mateřská scéna
20. ledna 2017	Mystérium času	Pražský komorní balet
24. února 2017	Konec masopustu	VČD Pardubice
17. března 2017	Poslední trik G. Meliése	Divadlo DRÁK H. Králové
23. března 2017	Testosteron	DAB Nitra
26. dubna 2017	Babčáková, Kočičková	
12. května 2017	SÓLO Radim Vizváry	
24. května 2017	Doma u Hitlerů	HaDivadlo Brno
7. října 2017	Korespondence V+W	Divadlo Na zábradlí
7. prosince 2017	Extrakty a náhrady	Divadlo SKRAT

V sezóně 2016/2017 jsme nově začali zvát do divadla rodiny s dětmi na Pohádkové neděle od 15 hodin. Na Velké scéně se vždy 1x měsíčně střídají herci HDJ s pohádkou Kocour v botách nebo Maxipes Fík s hostujícími divadly, hrajícími pro malé děti. Nedělní pohádky jsou velmi oblíbené a mají vysokou návštěvnost.

Pohádkové neděle	hra	mateřská scéna
8. ledna 2017	Dalskabáty, hříšná ves	Jihočeské Malé divadlo

5. února 2017	Podivuhodný cirkus Dr. Tarzana	Divadlo DRAK H. Králové
5. března 2017	Kocour v botách	HDJ
2. dubna 2017	Krkonošské pohádky	Divadlo Radost Brno
4. června 2017	Zlatovláska	Divadlo DRAK H. Králové
1. října 2017	Maxipes Fík	HDJ
5. listopadu 2017	Kocour v botách	HDJ
10. prosince 2017	Křemílek a Vochomůrka	Divadlo ANFAS Praha
Navíc pohádky na MS		
2. června 2017	Sportovní pohádka	Divadlo KUFR
28. prosince 2017	Všelijaká koukátka	ND Brno

Pro děti a jejich rodiče připravujeme 1x měsíčně, vždy v sobotu odpoledne Pohádkové čtení na schodech ve foyer Velké scény. V sezóně 2016/17 naši herci četli pohádky z různých koutů světa (např. vietnamské, slovenské) a v sezóně 2017/18 pokračujeme ve čtení klasických večerníkových pohádek. S našimi herci čtou našim nejmenším divákům babičky a dědečci. Celkem v roce 2017 proběhlo 7 pohádkových čtení a přišlo na ně 371 návštěvníků.

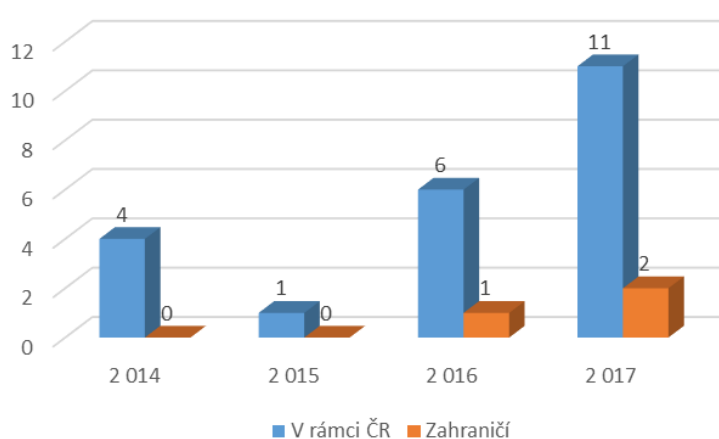
V nové sezóně nabízíme interaktivní prohlídky pro 1. stupeň ZŠ Poprvé v divadle aneb Jak se dělá divadlo - jehož součástí je zápisník (knížka o 42 stranách) „Jak se dělá divadlo“.

Na začátku prohlídky dostane každý žák svůj vlastní divadelní zápisník „Jak se dělá divadlo“, ve kterém se dozví, které všechny profese (umělecké i řemeslné) tvoří divadelní představení. Děti si samy vymyslí a ožijí svého hrdinu, navrhnou mu kostým a vymyslí jeho příběh, který si pak samy zahrají. Vyzkouší si „na vlastní kůži“ práci režiséra, dramaturga, herce, osvětlovače, rekvizitáře, kostýmního výtvarníka a všech dalších důležitých profesí, které stojí za vznikem jedné divadelní inscenace. Na tento projekt jsme čerpali grant Statutárního města Jihlava.

Ve 2. polovině roku 2017 proběhlo 10 prohlídek, divadlo navštívilo celkem 227 dětí.

V sezóně 2016/2017 začal soubor HDJ také více hostovat v jiných divadlech. Přijali jsme pozvání provozovatelů jak z Vysočiny (Telč, Třebíč, V. Meziříčí), tak i z Tábora, Kolína, Pardubic a ze slovenské Nitry. V roce 2017 jsme odehráli 11 zájezdových představení v 6 městech, tj. o 5 více než v roce 2016 a o 10 více než v r. 2015.

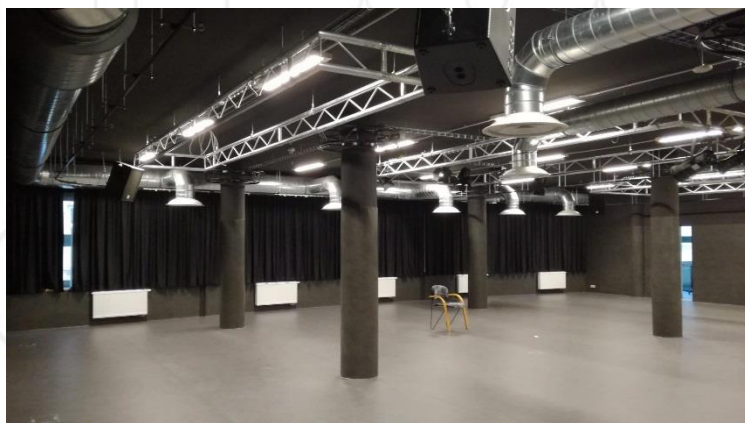
Struktura a počet zájezdů HDJ

Zájezdy souboru HDJ	hra	Divadlo, kde jsme hostovali
12. ledna 2017	Romeo a Julie	VČD Pardubice
19. ledna 2017	Zvonokosy	Divadlo Kolín
4. března 2017	Splašené nůžky	Divadlo Kolín
26. dubna 2017	Romeo a Julie 2x	Divadlo Tábor
24. května 2017	Adéla ještě nevečeřela	DAB Nitra, Slovensko
25. května 2017	3100°C mé krve	Divadlo Potoň, Slovensko
10. června 2017	Vrátila se jednou v noci ...	Festival filosofie, Zámek Velké Meziříčí
21. září 2017	Splašené nůžky	Divadlo Kolín
17. a 18. prosince 2017	Vánoční punč 2x	Divadlo Tábor

Pronájmy prostor Velké a Malé scény

Kromě několika komerčních akcí pronajímáme prostory divadla dalším neziskovým organizacím, jako je např. ZUŠ Jihlava, jihlavský sbor Melodie, Život 99 a hlavně v našem divadle probíhá Mezinárodní festival dokumentárních filmů, který pořádá Jihlava a DOC.DREAM - Spolek pro podporu dokumentárního filmu.

V roce 2017 jsme poprvé v našich prostorách přivítali studenty VŠPJ na imatrikulaci.

Společně se Statutárním městem Jihlava jsme 17. listopadu uspořádali Mírový koncert v rámci Mezinárodního setkání mládeže.

Pravidelně pronajímáme prostory Kraji Vysočina na slavnostní akce a předávání ocenění a medailí.

17

PRONÁJMY ZA ROK 2017 – Velká scéna (včetně DPH)

15. ledna	Novoroční koncert 2016 Filharmonie G. Mahlera	Pořadatel BOSCH DIESEL, s.r.o.
4. března	Koncert Divadelní melodie	Pořadatel Jihlavský sbor Melodie
10. června	Slavnostní koncert Bosch Streichersolisten na Festivalu Mahler – Jihlava 2017	Pořadatel BOSCH DIESEL, s.r.o.

12. září	JhP Awards 2017 – Slavnostní předávání ocenění nejlepších projektů JhP za rok 2016	Pořadatel BOSCH DIESEL, s.r.o.
6. listopadu	Pronájem pro ČSSP	CCL – Conference Czechoslovakia LTD.
17. října	Imatrikulace VŠPJ	Pořadatel Vysoká škola polytechnická
26. - 29.10.	projekce filmové sekce Dokument ČT v rámci 21. MFDF Jihlava 2017 – velká scéna	DOC.DREAM – Spolek pro podporu dokumentárního filmu
17. listopadu	Mírový koncert v rámci Mezinárodního setkání mládeže	Statutární město Jihlava
26. září	Týden generací	Život 99 Jihlava
25. – 29.10	projekce filmové sekce Dokument ČT v rámci 21. MFDF Jihlava 2017 – malá scéna	DOC.DREAM – Spolek pro podporu dokumentárního filmu

Zadáno pro Kraj Vysočina v roce 2017

19. ledna	Bezpečná nemocnice	Velká scéna
1. února	Setkání Policie ČR	Velká scéna
25. května	Slavnostní předání záslužných medailí IZS	Velká scéna
26. října	Předání nejvyššího ocenění Kraje Vysočina	Velká scéna
13. prosince	Setkání Policie ČR	Velká scéna

18

V roce 2017 pokračujeme v tradici Jazzových večerů v Divadelním klubu HDJ.

Pravidelně v pondělí 1x měsíčně jsme do Divadelního klubu zvali na koncerty jazzové kapely z Prahy, Brna, ale také z Vysočiny (Havlíčkův Brod, Pelhřimov). Na 6 koncertů jsme čerpali grant Statutárního města Jihlava ve výši 52 592 Kč. Kapacita Divadelního klubu je pouze 60 míst, nicméně v roce 2017 přišlo na jazz do divadla celkem 497 diváků.

JAZZOVÉ VEČERY V DIVADELNÍM KLUBU

6. ledna	THE MUH TRIO	CZ
6. února	Paul Batto Jr. DUO	Švýcarsko
6. března	Sebranka Jazz Orchestra	CZ
10. dubna	Marta Topferová	CZ/Venezuela
15. května	Bisexuality Brno	CZ
5. června	J. J. Jazzmen	CZ
18. září	JazzJoint Havl. Brod	CZ
2. října	Elena Sonenshine a Jocose Jazz	CZ
6. listopadu	Pitch Bender	CZ
11. prosince	Jazz Pilgrim	CZ

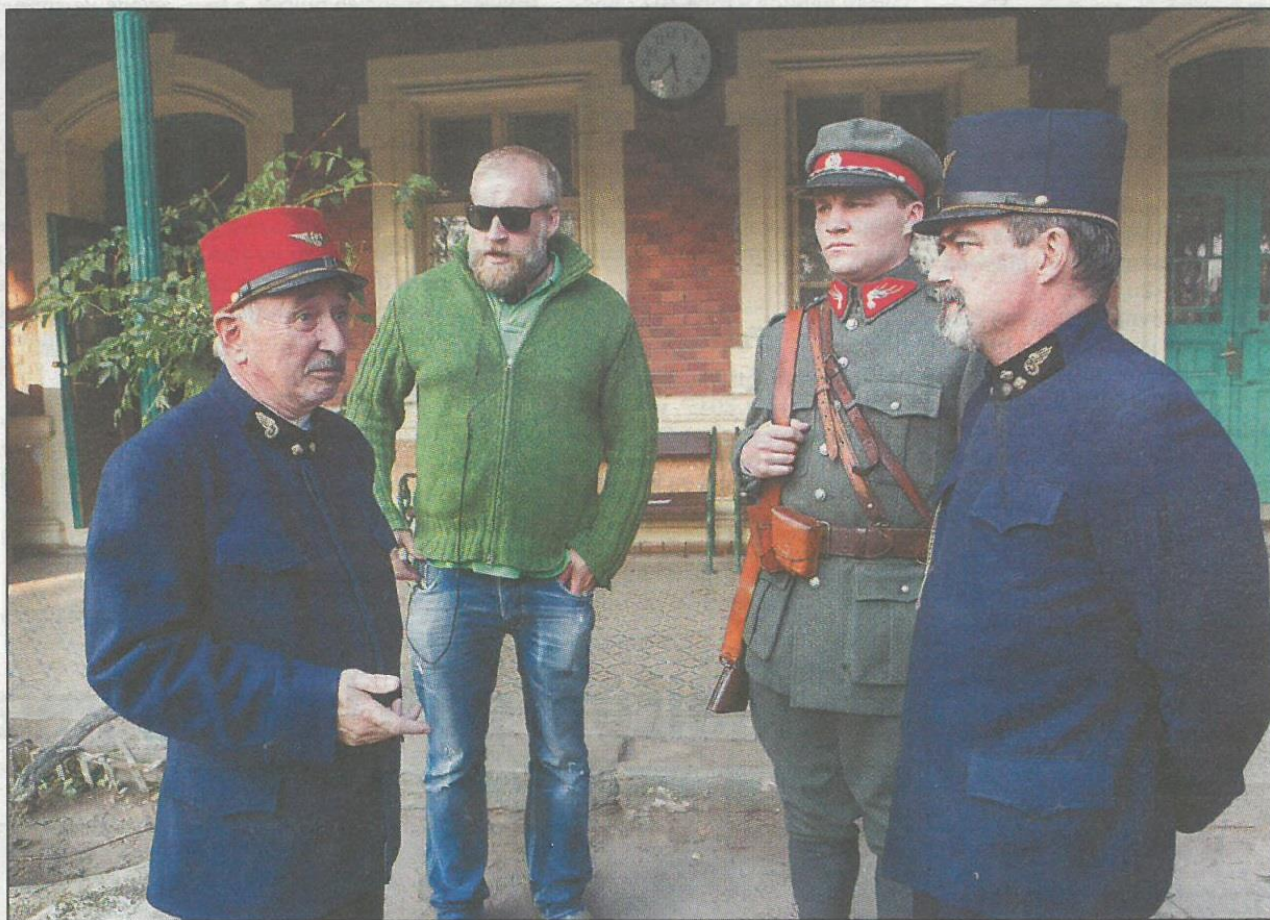
V Jihlavě: 20. 2. 2018

19

Mgr. Ondrej Remiáš
ředitel Horáckého Jihlava,
příspěvkové organizace

Napsali o nás v roce 2017 (výběr z tisku)

Leden 2017

HEREC HORÁCKÉHO DIVADLA Milan Šindelář (vlevo) jako Výpravčí při natáčení jedné z epizod seriálu Četníci z Luhačovic, který dnes večer nasazuje Česká televize. V zeleném svetru režisér Peter Bebjak. Foto: Česká televize

20

Herci Horáckého divadla hrají v nových Četnících z Luhačovic

Své oblíbené herce ze souboru Horáckého divadla uvidí publikum v novém televizním seriálu Četníci z Luhačovic, který dnes startuje v České televizi.

■ Jiří Varhaník
Jihlava

S ambicí navázat na diváckou popularitu Četnických humoresek nasazuje dnes večer program ČT 1 nový dvanáctidílný seriál Četníci z Luhačovic. Jihlavští diváci v něm poznají i tváře známé ze své profesionální scény.

Seriál Četníci z Luhačovic

■ Scénáristy seriálu jsou Petr Bok a Tomáš Fejtek, jednotlivé díly režírovali Biser Arichtev (např. seriály Vyprávěj a První republika), Peter Bebjak a Dan Włodarczyk. Epizody mají 75 minut, v každé četníci vyšetřují dva kriminální případy.

Děj seriálu se odehrává v roce 1919, v nově vzniklé Československé republice. Dva mladí četníci po ukončení školy přijíždějí na své první působiště, po válce opuštěnou četnickou stanici v jihomoravském lázeňském městě.

Podle tvůrců seriál odráží drsné zážitky mnoha lidí bojujících v první světové válce, ale i chudobu panující v nově vzniklém státě. Také mezi četnictvo nastupují v této době vedle elévů i zkušení váleční veteráni nebo příslušníci italských legií.

V této směsici se objevuje v seriálu např. i postava strážmistra Hanse Gebrta (Pavel Zedníček), Rakušáka - bývalého velitele četnické stanice, zkušeného, poctivého četníka, jemuž se změny politických poměrů promítají i do soukromého života.

(Pokračování na str. 9)

JIHLAVSKÉ LISTY 6.1. 2017

Herci Horáckého divadla hrají v nových...

(Dokončení ze str. 1)

Soumar na kozlíku

V seriálu si zahrálo bezmála 160 herců a 1.500 komparzistů. Hlavní role četníků Martina Lásky a Zdeňka Cmrála ztvárňují Robert Hájek a Martin Donutil. Vedle nich se objevují známá jména jako Pavel Zedníček, Robert Jaškóv, Pavla Tomicová, Igor Bareš, Jiří Langmajer, Lukáš Vaculík, Dana Batulková, Vica Kerekes, Tereza Bebarová nebo Jaroslav Plesl. S nimi si ale zahrálo i několik herců Horáckého divadla v jihlavě.

Pod pracovním názvem Četnické trampoty točilo brněnské televizní studio seriál během dvou set natáčecích dní v období let 2014 – 2016 v řadě lokalit. Ze souboru Horáckého divadla diváci uvidí např. Stanislava Gerstnera, který pro 1., 3. a 7. díl točil v Luhačovicích a v Lednici na Moravě postavu Malíře.

Milan Šindelář si zahrál hned dvojici postav, a sice Výpravčího a Pána z ministerstva. Natáčel v obci Lesní Hluboké poblíž Velké Bítěše a v Lednici. Výraznou roli si zahrál Petr Soumar. Ztvárnil Drozkáře Kuberu, který v epizodách Zpěvačka a Rodokaps v drožce tažené černým a bílým koněm vozí četníky.

„Bylo brzké jaro, ještě docela zima, točili jsme s koňmi noční scénu. Vozil jsem v drožce herce Roberta Jaškóva a potom jsem ho, jakoby opilého, tahal z bryčky ven,“ vzpomíná Soumar na jednu z výrazných situací při natáčení.

Dražší než auto

Právě zvládnout bryčku byl pro herce jihlavského divadla podle jeho slov největší oříšek.

„Řídit bryčku a vyhýbat se s ní na úzkém prostoru plotu a různými překážkami, to se přiznám, že bylo dost obtížné a měl jsem z toho docela nervičky. Tím spíš, když vám ještě majitel řekne, že ta bryčka je dražší než osobní auto a vy se bojíte, abyste mu ji nepoškodil. Když dáte koním špatný pokyn, no tak se rozjedou a jedou,“ usmívá se s odstupem času Soumar.

V ČETNÍČÍCH z Luhačovic si jihlavští herci zahráli také s Pavlem Zedníčkem.

Foto: Česká televize

Jihlavští herci ztvárnili vozku, malíře či výpravčího

Na kozlíku s opratěmi přitom seděl jihlavský herec poprvé. „Jet na koni bych zvládl, to umím, doma jsme koně měli, ale tohle bylo nové. Když jsem přišel, první otázka byla - umíte jezdit na koni? Já povídám, že jo. A umíte s bryčkou? A já, že ne. A oni - a to nějak zvládnete, jste šikovnej...!“

Před natáčením herec absolvoval krátké školení s majitelem koní. „Když jsem jel s ním, bylo všechno v pořádku. Když ale potom jedete sám, člověk propadne trochu nervozitě nebo stresu. Ti koně to samozřejmě okamžitě vycítili, že tam sedí někdo nezkušený, takže si v podstatě dělali, co chtěli, i když jinak byli strašně hodní a poslouchali na slovo. Takže když mi kameraman řekl, zastavte mi tady, já zastavil vždycky o pět, šest metrů dál...“, směje se herec.

„Jsem přesvědčená o tom, že seriál Četníci z Luhačovic se povedl a diváky zaujme,“ okomentovala pro JL novinku Hana Orošová, PR specialista ČT - Televizního studia Brno.

Nové zkušenosti

Sám Petr Soumar má ale podle svých slov raději divadlo a živý kontakt s divákem. „Natáčení

je samozřejmě zpestření, zkušenost, a taky menší privilegium, co si budeme nalhávat,“ uvažuje. Specifický je také divácký efekt, který prý může být u relativně epizodní televizní role větší, než u skvěle zahrané velké divadelní postavy.

„Je asi fakt, že tady se moc nehodnotí, že člověk dělá poctivě divadlo, ale jakmile se mihne na obrazovce, reakce se objevují,“ připouští Soumar. Oceňuje, že vedení divadla herce k natáčení uvolňuje. „Je to oboustranně výhodné...“, argumentuje tím, že herecká tvář známá z obrazovky přivádí publikum i do hlediště divadla.

A jak televizní angažmá herců svého souboru hodnotí ředitel Horáckého divadla Ondřej Remiáš? „Každé působení našich herců v televizi či ve filmu vnímáme velmi pozitivně,“ říká, „je to samozřejmě zviditelnění divadla, a to i v odborných kruzích.“

Ředitel ale oceňuje přínos

Epizody Četníků z Luhačovic

■ Pytláci, Baron Kafr, Rodokaps, Tabačka, Evička, Staré dlouhy, Padělek, Zpěvačka, Dopis ze zahraničí, Bestie, Udavač, Dražba.

Četníci byli i hrdinové

■ Četnictvo bylo velmi významnou pořádkovou silou v období první republiky.

■ Řada četníků se pak projevila jako hrdinové odboje i za druhé světové války.

■ Mnozí padli na hranicích s Německem při bojůvkách na konci třicátých let, mnozí potom pasivní rezistenci při své činnosti přispěli k porážce nacismu.

takové zkušenosti i pro samotné herce, ať už jako příležitost k osobnostnímu růstu, či větší popularitě. „Očekáváme, že účast našich herců na natáčení bude v budoucnu rozšířenější, a to nejen v České republice. Pro divadlo to znamená především organizačně to zvládnout,“ uvažuje Remiáš.

V nouzi zpívala i německou píseň

Herečka Horáckého divadla **Lenka Schreiberová** miluje improvizaci a nesnáší arogantní režiséry

Ilona Zelničková
redaktorka
MF DNES

Diváckého Horáce, cenu za nejoblíbenější herečku souboru Horáckého divadla v Jihlavě, sbírá Lenka Schreiberová, skoro jako Karel Gott slaviky. Už jich vlastní pět. Ale jak sama říká, pokaždé ji vítězství v anketě překvapí.

Čtenáře zase může překvapit výčet jejich nevědnicích zálib i to, že se stále nemůže vnitřně srovnat s titulní rolí v antickém dramatu Médea. V něm totiž představitelka hlavní role zabije své děti.

„Pořád si říká, jestli to není blbě napsaná hra,“ říká oblíbená herečka.

V době, kdy děláme tento rozhovor, máte právě po premiéře inscenace Rok na vsi. Miváte ještě trému?
Vždycky. Premiéry si onervuji po každé.

Jak se to projevuje?
Kolem čtvrté odpoledne začnu běhat na záchod, pak mám žaludeční neurózu, klepu se, potím se a celkově jsem nervózní. Ale jakmile vlezu na jeviště, tak se to zklidní.

Ani s věkem se to nezměnilo?
Je to stejné a možná i horší. Řekla bych, že s pocitem zodpovědnosti vůči celku se to dokonce stupňuje. Když mi bylo osmnáct, tak jsem takhle netrpěla.

Teď jdete z jedné hlavní role do druhé. To si musí herečka užívat.

Lhala bych, kdybych řekla, že ne. Je bezvadné, když má člověk spoustu práce a potkává nové režiséry a může se dál vyvíjet. Někdy je toho ale trošičku moc. Jsou chvíle, že bych ráda zvolnila a nadechla se, abych měla pak víc energie do nové práce. Ale jsem ráda za ty příležitosti, které mám.

Antické drama je divácky nevděčné. Diváci na ně moc nechodí, je to těžké téma. Potvrdilo se to i v případě Médieji, kterou jsme hráli jen dvakrát mimo předplatné.

Teď vás mohou lidé vidět v hlavní roli v Roku na vsi, kde hraje Vrbčenu...

Všichni o té roli mluví jako o hlavní, ale já si to tak docela nemyslím. Přijde mi, že v té inscenaci jsou všichni důležití a jednotlivé příběhy se tak moc prolínají, že snad kromě Fandy Mitáše, který hraje Cyrila Rybáře, bych nedokázala říct, že tam je nějaká další hlavní role. Pro mě má hlavní roli Fanda Mitáš a my všichni ostatní jsme stejně důležité.

Předtím jste hrála titulní roli v inscenaci Médea. Vy jste se nikdy netajila tím, že máte ráda antické drama, že?

Ano, to je pravda, i když je divácky nevděčné. Na to diváci moc nechodí, je to těžké téma. Potvrdilo se to i v případě Médieji, kterou jsme hráli jen dvakrát mimo předplatné. Je pravda, že mi tato role dala hodně zabrat. Vlastně do dnešního dne se

s touto postavou nemohu vnitřně srovnat.

Co bylo pro vás nejtěžší?
Princip zabít vlastních dětí. Doteď přemýšlím o tom, jestli to není blbě napsaná hra. Médea říká spoustu chytrých věcí, vyzdvihuje rodinu, chová se morálně správně. A pak udělá takovou hrůzu, že zabije své děti. Já pořád nevím proč? Aby se pomstila tomu muži?

Že by pomsta byla silnější než mateřská láska?

Kdyby zabila muže, tak bych to pochopila, ale ty děti - nemohu to pochopit. Dokonce na zkouškách jsme tuto scénu téměř nezkoušeli. Jenom jsme to lehce naznačili, aby režisérka věděla, že to dám, poradila mi cestu jak na to, ale nic víc.

Veršovaný text, ve kterém je Médea napsaná, vám nevádí na učení?

Vůbec. Já ho mám dokonce raději a verše si mi učí líp. Jsou jako hudba, a to mám ráda. Ty texty jsou velmi chytře napsané. Dlouhaté monology mají smysl, jdou po myšlence a s řadou z nich souzním. Ona tam vyzývá rodinu, základní principy, to se mi dělalo dobře až do toho okamžiku, kdy se rozhodne zabít své děti. Tato role se nedá užít. Ta se musí přezít. Není to o tom, že bych tu roli odflákla, ale to neznamená, že se mi dělá dobře.

V posledním roce se Horácké divadlo změnilo personálně téměř od základu. Vnímáte to jako posun někam jinam, dál...?

Je to velká změna, vyměnila se spousta lidí a navzájem se teď sžíváme. Myslím, že se musíme všichni naučit spolu mluvit. Důležité je, že se většina z nás snaží a máme šanci se někam posunout. Nejhorší je, když spolu lidé nemluví.

Vy máte ve své sbírce už pátého Horáce pro nejoblíbenější herečku. Je to cena, o které hlasují diváci. Překvapí vás ještě, když vyhraje? Už jste skoro v pozici Karla Gotta, který takto sbírá Slaviky.

(směje se) My máme hodně silný ženský herečský soubor. Tam se nedá úplně dopředu odhadnout, kdo to bude. Tentokrát jsem to nečekala. Kromě Médieji jsem neměla v sezóně výraznější role. Myslela jsem si, že tím, jak je ta její postava pro mě záporná, že lidi neoslouví. Ale asi ano.

Máte Horáce někde vystavené?

Jsou to obrázky a zatím je mám v krabici, protože nám rekonstruovali byt a stěhovali jsme se. Ale brzy to už udeleám, protože tři z těch obrázků maloval Miša Junášek (bývalý umělecký šéf souboru - pozn. redakce), který nedávno zemřel. Byl to pro mě důležitý člověk a to je důvod, abych si je pověšila a měla je na očích.

V roce 2016 zemřelo hodně osobností, které měly co do činění s Horáckým divadlem.

Ano, v krátké době po sobě dva bývalí umělci šéfové: Pavel Palouš a po něm Michael Junášek. To je hodně bolestivé období. Michael byl můj první režisér, po mém nástupu do Horáckého divadla. On a Karel Brynda - to byly osobnosti, které mě nejvíce formovaly. A od nich jsem dostala i největší školu. Oba dva měli úplně jiné, ale lidské přístupy ke zkoušení a k hercům. Smrt Michaela Junáška se mnou zamávala mnohem víc, než bych sama čekala.

Lenko, když mluvíte o rozdílných režisérských přístupech, tak v čem se liší a který je pro vás tím příjemnějším?

Nemusí být příjemný. Mně nevadí vlastně ani cholerici. Já chci, aby to

Vrbčena V dosud poslední hře, kterou v letošní sezóně uvedlo Horácké divadlo v Jihlavě, ztvárnila Lenka Schreiberová postavu Vrbčenu ve hře Rok na vsi (na snímku s Františkem Mitášem). Foto: Petr Lamberk, MAFRA

měl režisér v hlavě srovnání, aby věděl, co chce. A když na mě zakřičí a já vim, že to bylo oprávněné, tak mi to nevadí. Právě Miša Junášek byl obrovský cholerik. Ten během dvou vteřin nastaroval na 200 kilometrů, zařval, ale okamžitě byl zase milý. To mě vůbec nevadí. Ale když řve režisér, a už se mi to taky stalo, který je nepřipravený a chováním arogantní, tak si o něm myslím své. Obávám se, že někdy je výraz měm obličejem tak čitelný, že ví, co si o něm myslím, aniž bych musela cokoliv říct.

Práce v divadle je hodně o emocích a já jsem se musela vždy trochu usmívat, když jsem viděla herečky, které se mimo divadlo objímají, pusinkují, používají zdvořilinky...

Ale ano, my jsme tak trochu švihnutí. Známe se dlouho a máme se svým způsobem rádi. Například s Terezkou Otavovou si říkáme: čauky, mňauky, papiky, pusik. (směje se) I když to máme jako nadsázku a je to už hodně přehnané. Je pravda, že lidi, kteří nejsou z divadla, tohle může překvapit. My máme v divadle nadstandardně dobré vztahy. Nemohla bych pracovat tam, kde bychom k sobě byli arogantní a zlí.

Není to tedy tak, že by si herečky záviděly role?

Určitě ano, ale mají to i herci. Chlapi jsou v tomhle dokonce horší. Já mám ve své věkové kategorii Lucku Sobotkovou. A jsem za to ne-

smírně vděčná. Nemáme mezi sebou závist. Když dostala roli v Přeletu nad kukaččím hnízdem, tak jsem si říkála - ty jo, to je skvělé, to bych si chtěla zahrát. Jenomže pak vidím, jak to ta Lucka skvěle zahraje, a já si říkám, zda bych to vůbec takhle dokázala? Prostředím se, můžeme se nahradit, když některá onemocní. Jsem moc ráda, že to máme mezi sebou takto nastavené.

Máte po těch letech na jevišti ještě nějakou vysněnou roli, kterou byste si chtěla zahrát? Já jsem ji nikdy neměla. Ono je to ošemetné, protože se na to těšíte, a pak jste zklamání. Nebo naopak je něco, do čeho se vám vůbec nechce, a nakonec to tak překvapí a přiroste k srdci, že se z toho stane nejoblíbenější inscenace.

Váš kolega Ondřej Šípek prohlásil, že jste herečka, která dokáže vybrusit ze všech trapasů a nepříjemných okamžiků, které se mohou na jevišti stát. (směje se) Ondra je hodný. Ale je to pravda.

Jak to děláte? Asi mám nějaký dar. Ale mě to vlastně baví, když se něco takového stane. Najednou se všichni začnou chovat jinak a ostražitě.

Jaký máte v tomto směru nejoblíbenější zážitek? Dodneska je to situace, kdy mi nepřišel pan Drýsl na výstup. Bylo to

ve hře Jak je důležité mít Filipa. Asi pět minut jsem bez něj improvizovala. Začala jsem dokonce zpívat německé písničky. Naštěstí jsem tam hrála učitelku němčiny, tak to nikomu nepřišlo moc zvláštní. Vzpomněla jsem si na písničku, kterou mě učila moje babička, protože byla Němka. A Zdeněk pořád nřkde. Viděla jsem nápoředu, jak mává rukou směrem do portálu a tam jsem spatřila toho Zdenka, který tam stál, dival se na mě a pořád nešel. Když jsem se ho pak ptala: Zdeněčku, proč jste proboha nepřišel? On mi na to odpověděl: To byla písnička, kterou jsem ještě neslyšel, a myslím jsem si, že je ještě brzo. (směje se)

Nikdy jsem neměla vysněnou roli. Ono je to ošemetné, protože se na to těšíte, a pak jste zklamání.

Máte hodně končků, nedávno jste pry začala i běhat? Já mám ráda pohyb venku a potřebovala jsem si zvednout fyzickou. A možná to mám i v genech, protože můj táta běhal. Jsem opatrná,

Profil
Lenka Schreiberová

- Narodila se v roce 1976 v Opavě.
- Vystudovala Janáčkovu konzervatoř v Ostravě.
- Od roku 1994 je s dvouletou přestávkou v angažmá Horáckého divadla v Jihlavě.

- Je držitelkou pěti Horáčů v divácké anketě o nejoblíbenější herečku souboru.
- Aktuálně ztvárnila jednu z hlavních rolí inscenace Rok na vsi, kde hraje Vrbčenu.

nesnažím se dosahovat maxi výsledků. Tedy pokud nebudu zvlášť závod.

Dokonce závodíte.
S kolegou Ondrou Šípem jsme běželi štafetu při jihlavském půlmaratonu. Začali jsme trénovat měsíc předem. Běželi s námi ještě dva kluci a patřili jsme k jedné z nejstarších štafet. No a skončili jsme čtvrtí. Všichni jsme si zaběhli osobní rekordy. Bylo na tom moc hezky, že jsme se vzájemně podporovali. A pak jsme absolvovali ještě jihlavský Běh pro světlušku.

Další vaší zálibou je geocaching. Na jaké nejšílenější místo jste se pro „kešku“ vypravila?

Asi když jsme šli půl kilometru k nálem. Jednak jsem trochu klaustrofobik, všude byli pavouci, což tak nemusím, i potkánek nám pod nožkami proběhl... Říkala jsem si: Jsi normální? Trmácíš se tady, pak tam najdeš plastovou krabičku, podpešíš se na papír a zase jdeš zpátky. Ale mám to ráda. Mám skvělého parťáka, kolegu Milana Šindeláře, který nás do geocachingu zavedl. Já mu říkám náš guru. A musím nás pochválit, teď se nám podařilo být FTF. To znamená být prvními, kterým se podařilo „kešku“ odlovit. Bylo ošklivé počasí, museli jsme obejít víc míst, vyloustit šifru, ale měli jsme z toho radost jako malé děti.

Vy můžete „kešku“ i zakládat?
Ano, a samozřejmě ji mám na Horácké divadlo. Jsou lidé, kteří to umí úplně báječně. Nedávno se nám podařilo najít „kešku“, která je v pařezu. Ten pařez jde otevřít a uvnitř je udeřené domeček. Nebo vymysli šifry, které my zatím nejsou schopni rozluštnout. Třeba jihlavský Kolibí nám pořád nejde. Ale my to rozluštneme.

Co nabídky na televizní nebo filmové natáčení? Chodí?
Přicházejí. Letos jsem natáčela překvapivě hodně. Ale byly to účasti na projektech jako Soudkyně Barbara, Ordinace v růžové zahradě, Soudní síň. Bohužel, co se týče zajímavějších projektů nebo filmů, tak to bud přijde v době kdy nemohu, nebo to nevyjde. Co se mi teď hodně líbí, tak to je seriál Pustina na stanici HBO. Zahrála bych si tam hned. I za malinkou roli bych si tam vědla.

Přirostla vám k srdci nějaká inscenace, na kterou hodně vzpomínáte?

Pro mě jedna z nejhezčích her, zkoušení a kde jsem si začala jednu z největších herečkových svobod, byla hra Tučňáci na arše, kterou režírovala Kateřina Dušková. Se mnou tam byli parťáci Kuba Škrdl, Zdenka Stejskal a Tereza Otavová. Pro mě to byla jedna z nejkrásnějších inscenací. Opravdu jsem si to uživala. Stalo se tam spoustu krásných okamžiků. Jednou se mi dokonce stalo, že jsem byla na poště, seděla tam maminka s holčičkou, která mě pozvala a říká: „Jé mamí, tučňák je tady.“ (směje se)

Baletní hostovačky si v Horáckém divadle nacházejí své publikum

JIHLAVA TLESKALA BALETU. Představením Pražského komorního baletu pokračovalo 20. ledna Horácké divadlo Jihlava v jedné z novinek své nabídky. Tou je právě zařazování pohostinských baletních představení. První bylo v září 2016 představení Slovenského divadla Tanca Carmen. Tentokrát HDJ představilo před téměř plným hledištěm tři mladé choreografy tvořící na hudbu českých skladatelů. Světová premiéra inscenace se odbyla teprve v prosinci 2016 v Praze. Také Jihlava v ní na úvod viděla komorně-intimní pohybový tanec v choreografii Ted² a v závěru choreografii Mysterium času. Asi největší ohlas sklídila Chvilka POEzie (na snímku), kostýmové groteskní zpracování hororové básně Havran, v níž tančí i romantická postava samotného básníka Edgara Alana Poa. V březnu HDJ přiveze pro změnu představení Divadla Drak z Hradce Králové, které se specializuje na loutkové a výtvarné divadlo. Režiroval ho jihlavský rodák Jiří Havelka. **Foto: Jiří Varhaník**

Horácké divadlo přiveze špičkový komorní balet

JIHLAVA (jv) – Horácké divadlo v rámci změn ve své koncepci začalo realizovat projekt pohostinských inscenací různých žánrů, uváděných mimo předplatné. V pátek 20. ledna přiveze **Pražský komorní balet**.

Inscenace, kterou Jihlava uvidí, si odbyla premiéru teprve v prosinci 2016 v Praze. Pod společným titulem **Mysterium času** přivezou pražští tanečníci do Horáckého divadla tři baletní kusy: *Ted' 2*, *Chvilka POEzie* a *Mysterium času*.

Začínat se bude v 19 hodin, jednotlivé choreografie mají stopáž do třiceti minut. Tři mladí choreografové tvořili v inscenaci na hudbu českých hudebních skladatelů. Představují své rozdílné chápání faktoru času.

V inscenaci *Ted' 2* měl choreografii Ondřej Vinklár na hudbu Marka Pavlíčka. „Žít, znamená být vnímán. Poznat sami sebe očima druhého. Nalézt nesmrtelný život v následcích slov a činů, jež prostupují věčností,“ zní anotace kusu.

Následuje *Chvilka POEzie*, černá taneční groteska na motivy básně Edgara Allana Poea Havran. Choreografií měl Marek Svobodník na hudbu Jaroslava Ježka a Bedřicha Nikodéma.

Titulní kus *Mysterium času* představí inscenační pojetí choreografky Hany Polanské Turečkové. Podle inscenátorů poukazuje na teorii relativity i na filozofické otázky týkající se naší minulosti a hloubky vesmíru, zrození života a jistoty smrti. Autorem hudby *Mysterium času*, op. 31, je Miloslav Kabeláč (1908 – 1979).

Budou i další žánry

Pohostinská představení uváděná na volnou kasu zapadají do koncepce probíhající 77. sezóny Horáckého divadla, která se odehrává v duchu leitmotivu *Pohledy odjinud*.

V tomto duchu přiveze HDJ v březnu představení *Divadla Drak z Hradce Králové Poslední trik Georgese Méliése*. Publikum tak uvidí aktuální práci jihlavského rodáka, režiséra **Jiřího Havelky** a scénografa **Marka Zákosteleckého** v zaměření na loutkové a výtvarné divadlo. Inscenace je inspirována životním příběhem a dílem průkopníka kinematografie.

Dalším žánrem v rámci pohostinských představení bude v květnu pantomima. Jak prozradila Mirka Kvíčalová z marketingového oddělení divadla, přiveze mim, performer, režisér, pedagog a choreograf **Radim Vizváry** své představení *Sólo*.

JL 13.1.2014 JL strana 9

Krátce

Jazz v divadle

JIHLAVA - Další jazzový večer se koná v pondělí 16. ledna od 19.30 hodin v Divadelním klubu Horáckého divadla. Zahraje The New Trio MUH. Tvoří ho italský pianista Roberto Magris, jeden z nejlepších evropských kontrabasistů František Uhlíř a česká bubenická legenda Jaromír Helešic.

Novinka na Malé scéně biologické objekty v hledišti chladnými nenechá

Premiéru autorského dokudramatu zažila v pátek Malá scéna Horáckého divadla.

■ Jiří Varhaník

Co se odehrává v hlavě mladého muže, který se rozhodne opustit pohodlí, bezpečí a možnosti Evropy (obecně západního světa) a zamíří do radikálních islamistických frakcí v Iráku či v Sýrii? Jaké prostředí mu nabízí svět, kterým je obklopen? A jak vlastně nese jeho rozhodnutí stát se džihádistou jeho okolí, jeho matka...?

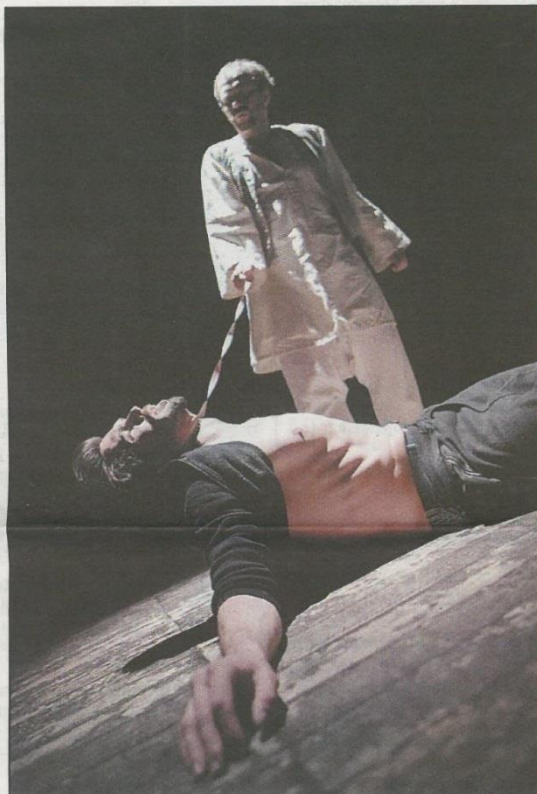
Tyhle otázky si položil autorský a herecký tým Horáckého divadla, aby vytvořil vůbec první autorské dokudrama, které se na jeho scéně odehrálo, a bude odehrávat při reprízách v nadcházejících dnech. Konkrétně je řeč o Malé scéně HDJ, která v pátek zažila premiéru silné inscenace **3100 °C mé krve**. Ta vzešla ze společné autorské dílny uměleckého šéfa HDJ Pavla Šimáka a dramaturgyně Kateřiny Jonášové.

Pakliže by snad samotný pojem „dokumentární drama“ někoho odrazoval jako něco a priori poučného či nezábavného, pak je na místě říci, že právě v tomto žánru často vznikají inscenace, které tvůrcům dávají až mimořádný prostor pro invenční uchození, atraktivní formu a nápadité propojení reálných prvků s divadelními postupy.

Také Jihlava už v nedávné minulosti takové inscenace viděla, zatím „pouze“ v pohostitelských uvedeních. Za všechny zmiňme třeba silnou hru jihlavského autora Jiřího Havelky **Já, hrdina**, nechávající na samotném divákovi, aby v závěru rozhodl a hlasoval, zda činy bratří Mašínů při jejich útěku z komunistického Československa byly hrdinstvím, anebo zločinem.

Také aktéři nové hry HDJ **3100 °C mé krve** počítají s aktivním zapojením diváka. Pro závěr každé z repríz totiž plánují besedu nad tématy, která představení nastolí. A že bude hodně o čem přemýšlet a mluvit, to ukázala už úspěšná, a publikem velmi kladně přijatá premiéra.

Je třeba podtrhnout, že ačkoli divadelníci vycházejí z doslov-

JÁN BURDA (ležíci) spolu s Pavlem Šimákem jako sebevražedný adept teroristické organizace. Foto: Pavel Klement

ných podkladů světových médií či agentur, nevytvořili žádnou upovídánost plnou citací. Tohle dokudrama je v první řadě divadelní podívaná. Nechce být a není žádnou popisnou rekonstrukcí konkrétních příběhů, přestože v něm padají konkrétní jména konkrétních lidí. Z jejich příběhů hra pouze vychází, aby pracovala především s obecně-

Recenze

šími principy, které je spojují, s emocemi a divadelní symbolikou.

A také se tu pracuje s divadelně zpracovanými kontrasty, díky nimž si objevíte a připustíte, jak agresivně mohou na vaši psychiku působit některé prvky našeho středoevropského života (třeba vyprázdňenost určitého typu současné hudby nebo vsudy-

přítomná vlezlá odosobněnost reklamních nabídek). Vlastně je už ani nevnímáme a bereme je jako samozřejmou součást běžného dne.

Spíše než dokumentárním popisem, je tedy inscenace jakousi z reality vycházející úvahou nebo sondou. Trefně odhaluje univerzální postupy a okolnosti „náboru“ mladých členů islámského státu, a začíná přitom doslova už z dveřmi „dětského pokoje“. Sleduje vymývání mozku, psychologicky dané etapy proměny mladého muže v „bojovníka“, degradaci lidské osobnosti do nemyslitelného vražedného nástroje (to na jedné straně) a člověka do biologické hmoty určené ke zničení (to na straně druhé).

Tady nesmírně funguje záměrně cynické odosobnění celé věci - detailně věcný časový popis

Pavel Šimák: 3100 °C mé krve

- Scénář a režie: Pavel Šimák
- Výběr textů, překlad, dramaturgie: Kateřina Jonášová j.h.
- Pohybová spolupráce: Tomáš Rychetský
- Scéna a kostýmy: Alžběta Hanzlová j.h.
- Hrají: Anna Bazgerová, Ján Burda, Vladimíra Čapková, Daniel Ondráček, Tereza Otavová, Tereza Slámová, Petr Soumar, Ondřej Šípek, Pavel Šimák.
- Premiéra v HDJ 3. února 2017.
- První repríza v pátek 10. února od 19.30 na Malé scéně HDJ.

následků detonace na jednotlivé části lidského těla jako biologického objektu. Odtud také název hry, odkazující k teplotám vyvinutých bombou při detonaci.

Při tom všem zůstává **3100 °C mé krve** především divadlem. Baví hereckými výkony, konkrétními nápady (které by nebylo dobré prozrazovat), půvabnou stylizací dějů i předmětů nebo svými kostýmy a rekvizitami odkazujícími k uniformám a kolovrátkovým formulám leteckého palubního personálu.

Co víc, představuje inscenace divákovi jihlavský soubor zase z jiného úhlu pohledu, s jinými (expresivními, pohybovými, verbálně úspornými) výrazovými prostředky, než jaké profesionální herci obvykle využívají na Velké scéně. Na prvním místě je to fyzické, a vlastně nonverbální divadlo v podání Jána Burdy, anebo prožitá zkušené herectví Anny Bazgerové v roli matky (matek).

Divadlo mezi generacemi

Výraznou stránkou věci je samotný počín vznikou tematicky angažované autorské hry v prostředí Horáckého divadla. Dokládá, jak vážně je myšleno směřování této scény do polohy jednoho z přirozených intelektuálních, respektive morálních center kraje (např. vedle zdejší vysoké školy). Divadlo se žánrem inscenace také hlasitě přihlašuje k městu s jeho festivalem dokumentárních filmů.

Po dlouhé době jsme svědky momentů, kdy se první divadelní scéna Vysočiny a její členové zcela konkrétně (nejen schováni za divadelní metaforu) názo-

rově vyjadřují k aktuálním problémům, ať už je to podpis pod petici proti neslušnému chování českých politiků, anebo vytvoření inscenace o jednom z nejpalčivějších fenoménů dneška. Divadlo jasně říká svá stanoviska, a v tomto postoji je konzistentní. Ostatně to dokládá i aktuální inscenaci **Kabaret z lágru** na Velké scéně (nadčasově pojaté téma nacismu a nesvobody na půdorysu terezínských válečných údošť), kterou odpremiérovalo hned v sobotu.

Pokud si uvědomíme situaci oblastního repertoárového divadla, které je hodnoceno i podle návštěvnosti a jehož významný segment publika bude volat spíše po „méně náročném“ typu divadla, je třeba takový přístup ocenit i z tohoto úhlu pohledu. Proto kvitujeme i skutečnost, že divácký úspěch „odvážné“ premiéry na Malé scéně osobně z hlediště sleduje a vidí také vedení kultury kraje, zřizovatele divadla.

A ještě jeden aspekt je na nové inscenaci velmi příjemný, a sice přirozené a velmi samozřejmě působící mezigenerační zapojení tvůrců a herců. Soubor jako by dával signál, že jde s uměleckým vedením, že věří tomu, co hraje. Působí jako celek mladé a přenáší příznivé emoce do hlediště. Podobně jako samo divadlo, nestojí tedy ani jihlavská scéna na místě, ale vyvíjí se, hledá a nachází aktuální témata a formy, jak je uchopit.

Je také na divácích, aby svému divadlu stačili v kroku. Novinka na Malé scéně HDJ je inscenací, u které lze s čistým svědomím říci: Určitě se na to, milé potenciální biologické objekty, běžte podívat. Těchto 3100 stupňů nenechá chladnými ani vás!

Po jevišti se prochází učišnutý ďábel

Do Terezína roku 1944 zavádí Horácké divadlo své publikum novou činoherní inscenací s dokumentárními prvky *Kabaret z lágru*.

■ Jiří Varhaník

Ďábel se prochází po jevišti Horáckého divadla. Je to satanáš kultivovaný, ušlechtilého vzezření a s úsměvem na rtu. Jenom vyčesané náznaky růžků naznačují, že „na tohohle frajera raději hacha“.

Od zdařilé ďábelské růžkové metafory se odvíjí celé pojetí inscenace *Kabaret z lágru*, kterou se i Horácké divadlo připojuje k mnoha uměleckým dílům, jež lze dnes kolem sebe snadno nacházet na stále živé a stále bolestné téma. Téma druhé světové války, holokaustu a fašistické nelidské zvrhlosti.

Až si člověk říká, čím to je, že tahle bolest s časem nepřebolívá a že se zdá, jakoby v poslední době uměleckých vyjádření na tohle téma dokonce přibývalo.

Jistě, nedávno uplynulo kulatých 70 let od konce války a od osvobození těch koncentráků, které nacisté nestačili plně zahladit. Ano, kina nedávno uvedla velkou filmovou produkci *Anthropoid*, kde si české heydrichiády opět všimli i svět. Samozřejmě, v televizi stále běží nesmírně lidské dokumenty s vyprávěním Arnošta Lustiga. Teď navíc sleduje národ i seriál *Bohéma*, který hrůzoplnost života v područí *Třetí říše* ukazuje právě z pohledu komediantů – herců.

Neodpustitelné hrůzy nacismu třicátých a čtyřicátých let jsou tedy našťastí stále připomínány i nyní, kdy poslední pamětníci právě odcházejí. Tohle všechno se ale neobjevilo až teď. Tak proč se to zdá být aktuálnější? Naše mysl je očividně právě teď více rozjitřena proto, že někde kolem nás se začíná vznášet pocit nejistoty a obav.

Proč, to je celkem nasnadě. Stačí si pustit zpravodajství nebo projet sociální síť a člověku musí být jasné, že ani Evropa, ještě donedávna tak bezpečná, nemá žádný glejt na klídek. A že lidská paměť je něco, co zase jednou tragicky selhává.

Už z tohoto úhlu pohledu se velmi pozitivně jeví vklad Horáckého divadla, které se aktuálními inscenacemi názorově vyjadřu-

HERCI Jakub Škrdla, Lukáš Matěj a Richard Vokůrka jako nacističtí kápoové v kuchařské scéně v inscenaci *Kabaret z lágru*.

Foto: Leoš Skokan

je a vymezuje jak k islámskému teroru, tak k nacistické zvlůli.

V případě *Kabaretu z lágru* přitom vychází z reálné situace roku 1944 v terezínském ghettu. Je ovšem dnes už celkem samozřejmé, že na celé téma agrese vůči svobodným lidem nahlíží moderní divadlo nadčasově a pojímá ho mnohem obecněji.

Přesto v samotné inscenaci fyzicky zůstáváme v Terezíně, v situaci, kdy je židovský filmař Kurt Gerron přes táborové kápy vyzván vedením Třetí říše, aby natočil propagandistický zkruslený dokument o pohodovém životě v lágru. Čtyřicet tisíc herců tehdy muselo hrát frašku pro

Recenze

deset diváků z komise Mezinárodního červeného kříže.

Inscenace zkoumá důvody a argumenty režiséra Gerrona (hraje ho František Mitáš), proč k takovému lživému natáčení přistoupil. K dobru věci ale nedává na tyhle otázky odpovědi. Nechává v zásadě na diváky, zda filmaře odsoudí, anebo mu uvěří bohubolest záměru v situaci, kdy každý den natáčení prostě znamenal pro všechny aktéry den života navíc.

Ani po sedmdesáti letech není odpověď z bezpečného pohledí divadelního křesla snadná.

Pryčny nastojato

Kabaret z lágru je divadlo se strhujícím tématem. Pokud ale jde o celek, bylo by značně nadsazené označit jej také za strhující inscenaci. Jde o formu hry se zpěvy (písne a skeče jsou autentické z kabaretu uváděného přímo v Terezíně v letech 1942 – 1944).

Na jedné straně je možno velice ocenit muzikální schopnosti současného souboru HDJ, na druhé straně ale ne všechny písne působí v daném režijním pojetí přirozeně a silně. Přes život hudbu také není vždy dobře rozumět věc podstatná.

Tah inscenace se při premiéře chvílemi poněkud ztrácel, nicméně přinesla řadu silných a nápaditých momentů. Bezpochyby k nim patří výkon Richarda Vokůrky v roli impresária – onoho růžkatého ďábla, který je zde prodouženou rukou všemocné zlé moci. Zdovořilý, slušný, ale nemilosrdný. Zařídí vám cokoli, co je potřeba. A když přijde čas, zdovořile vám poděkuje za vaši spolupráci a ještě zdovořileji vám podá plastovou urnu, do které se pohodlně vejde váš popel.

To se už dostáváme k velmi zdařilé výpravě a mimořádně silnému konkrétnímu scénickému výtvarnému nápadu. Díky němu se inscenace oprostila od pro-

Roy Kift: Kabaret z lágru

- Režie - Kateřina Dušková
- Překlad - Dana Vlčková
- Dramaturgie - Kateřina Jonášová j. h.
- Scéna - Pavel Kocych j. h.
- Kostýmy - Tomáš Kypka j. h.
- Hudba - Jakub Kudláč
- 955. premiéra na Velké scéně Horáckého divadla: 4. února 2017.

plánově drastických scén (například projekcí mrtvých těl apod.), aby nelostnou nelidskost vládců nad životy předvedla mnohem divadelněji, jen za pomoci plastových nádobek. „Kultivovanost“ celého aktu ještě víc podtrhuje jeho zrudnost.

Ostatně, co ještě dnes, v době běžné dostupných drastických videí na youtube, lidi vyděsí? Dobrá metafora má možná silnější potenciál než hrůzoplné záběry. A dokumentární projekci si režisérka Kateřina Dušková ponechala v záloze až pro ukázky ze samotného černobílého terezínského dokumentu. V závěru inscenace fungují skutečně tváře z lágru na plátně opravdu silně. Nutí diváka znovu si uvědomit, že tady se celý večer hrálo o šlepné realitě, ne o nějaké zlé pohádkové fikci.

Profesionální herecké výkony v současném souboru HDJ jsou už samozřejmostí, na kterou si divák

rád zvykl. V *Kabaretu z lágru* by ale mělo zaznít ještě alespoň jméno Lukáše Matěje v roli šéfa Terezína, esesáka Karla Rahma (1907 - 30. 4. 1947, popraven jako válečný zločinec).

V Matějově podání je usměvavý velitel tábora zosobněním onoho výše popisovaného, zrudně slizkého principu. Kulinářská scéna v zástěrách, která provoní celé divadlo (a jen tak mimochodem vás při tom hodí do současnosti se všemi jejími falešnými úsměvy v banálních kuchařských a jiných televizních šou), patří k vrcholům inscenace.

A ještě pár lahůdek: za všechny třeba skvělý režijní nápad - „vertikální“ pojetí scén nočních hovorů na prknech lágrových pryčien. Divadelní paráda! A taky třeba židovská písne v podání hostující paní Evy Kaplerové. Konkrétně v této inscenaci není účast zkušené herecké dámy jen tak nějakou hostovačkou pro „generační rozšíření davu“, nýbrž velmi cennou posilou.

Kabaret z lágru bude HDJ uvádět většinou jako „dvoják“ proti hře *3100° C mé krve*, skvělé moderní inscenaci s tematikou terorismu a tzv. islámského státu na Malé scéně. Tenhle zdvojený umělecko-dokumentární počín lze brát jako svého druhu celek, který by neměl uniknout pozornosti nejen jihlavského diváka.

Na premiéru má přijet britský autor

Sílu lidí, kteří dokáží se vztyčenou hlavou čelit zvůli, oslaví Horácké divadlo v pořadí šestou inscenací 77. sezóny. Zítra uvede premiéru *Kabaretu z lágru*.

■ Jiří Varhaník
Jihlava

Hru se zpěvy *Kabaret z lágru* (*Camp Comedy*) z pera současného britského dramatika Roye Kifta a v překladu Dany Vlčkové připravila se souborem Horáckého divadla režisérka Kateřina Dušková. Publikum se od zítřejší večerní premiéry stane svědkem autentického kabaretu, který existoval během 2. světové války v Terezíně.

Hra *Camp Comedy* byla úspěšně uváděna v Evropě i v USA, jihlavská scéna ji zařazuje v české premiéře. Podle informace dramaturgyně kusu Kateřiny Jonášové se prvního uvedení osobně zúčastní i samotný autor Roy Kift.

„Použité písně a skeče jsou autentické písně a skeče napsané a hrané v německém a českém kabaretu v Terezíně v letech 1942 – 1944,“ dodala Jonášová. Hlavním hrdinou hry je němec-

LENKA SCHREIBEROVÁ, František Mitáš a jejich kolegové při zkoušce hry *Kabaret z lágru*. Ta byla z Terezína posunuta do obecně a nadčasově pojatého ghetta.

Foto: HDJ, Leoš Skokan

ký herec a režisér Kurt Gerron. „Oblíbený herec Bertolta Brechta a populární partner Marlen Dietrich z filmu *Modrý anděl*,“ přibližuje tuto historickou postavu Jonášová. Gerron

byl nacisty v Terezíně nucen založit kabaret a natočit lživý „dokumentární“ film o údajném bezstarostném životě v pevnosti.

Performeru Kurta si zahra-

je František Mitáš. Podle Jonášové Kift ve své hře se zpěvy a kabaretními výstupy sleduje umělecké i životní dilema slavného herce Gerrona, který byl po dokončení filmu obviněn ze

Horácké divadlo
oživí na scéně
kabaret z Terezína

zrady a na podzim 1944 zabit v osvětímské plynové komoře.

Podle divadelníků v sobě hra nese tematizující memento holocaustu, ale i širší témata mediální manipulace, kolektivní slepoty či zaprodání se zlu. Přestože na úvodní čtenou zkoušku soubor vyjel přímo do autentických terezínských prostor, kde se kabaret ve válečných letech odehrával, na jevišti divadelníci pojali prostor šířeji - obecně jako ghetto, které „může vzniknout kdykoliv, kdekoliv a pro kohokoliv“.

I proto může divák očekávat též aktualizující prvky a současné kostýmy (návrhy Tomáš Kypta).

Divadelníci chtějí oslovit lidi, kteří v nelidském prostředí a v nelidských podmínkách byli schopni smíchu, poezie, kabaretu. Hrát se bude v Jihlavě na scéně hostujícího Pavla Kocycha, autorem hudby je Jakub Kudláč. S herci současného stáلهo souboru si v postavě Frau Schwarz zahostuje Eva Kaplerová.

27

MF DNES UYŠOČINA 31.1.2014

Kabaret z Terezína i bojovníci ISIS

Hned dvě divadelní premiéry připravil na pátek a sobotu soubor Horáckého divadla v Jihlavě. Jako první uvede 3. února na Malé scéně autorský projekt uměleckého šéfa souboru Pavla Šimáka s názvem „3 100 °C“. Divákům nabídne žánr divadelního dokumentu. Příběh vychází z autentických výpovědí matek, z jejichž synů se stali bojovníci ISIS. Druhá premiéra, tentokrát na Velké scéně divadla, je připravena na sobotu. Soubor nastudoval hru se zpěvy britského dramatika Roye Kifta s názvem *Kabaret z lágru*. Jedná se o dramatické zpracování autentického kabaretu, který existoval za 2. světové války v koncentračním táboře v Terezíně. Hlavním hrdinou hry je slavný německý herec a režisér Kurt Gerron, partner Marlen Dietrichové ze slavného filmu *Modrý anděl*. V Jihlavě postavu ztvární herec František Mitáš (vlevo na snímku s Jakubem Škrdlou). Prvního uvedení se zúčastní sám autor Roy Kift. (ilm)

Foto: Luboš Pavlíček, ČTK

V kruté, těžké době humor v srdci máme

V názvu Kabaret z lágru Brita Roye Kifta provokuje náznak jakéhosi protimluvu. Rozhodli se ho naplnit režisérka Kateřina Dušková s dramaturgyní Kateřinou Jonášovou, a také herci a herečky jihlavského Horáckého divadla.

Kabaret je žánr o stupínek výš než estráda, protože velice často bývá sledem scének, skečů a songů politických. Míval ho rád Brecht, četné vyznavače měl i u nás: od Jiřího Červeného a V + W až po Vlastu Buriana.

Lágr, to je jiná láce. Zejména od nechvalné konference ve Wannsee, kde se rozhodlo o likvidaci evropských Židů.

Foto: Leoš Skokan

Recenze

O něčem jiném

Konečné řešení židovské otázky začínalo pro některé v Terezíně, než v průběhu války spadly nad lidem definitivně masky a vozili Židy z okupovaných území dobytčáky rovnou do Aušvicu a dalších lágrů, zařízení na průmyslovou likvidaci milionů lidí.

Dokonce se vládcí tuctu časem třetí říši vyměřených let pokusili lhát světu stvořením optimistického propagandistického filmového dokumentu o tom, jak se v Terezíně, městě takřka zaslíbeném, Židům dobře žije. Realizací byl pověřen brechtovský herec Kurt Gerron. V plyno-

vé komoře skončil po dokončení práce, ironií osudu den před zrušením jejich provozu - 15. listopadu 1944.

Nicméně kultura v Terezíně opravdu žila už od roku 1941. Tragédiím, nemocem, nouzi a neustálým transportům do lágrů navzdory. Uskutečnilo se v té staré tereziánské pevnosti 33 premiér kabaretů, oper, pohádek a loutkových her.

O tom všem napsal Kift divadelní hru. Jeho Kabaret z lágru slavil úspěch v Německu, ve Francii, v USA a v Polsku.

Nyní ho tedy uvádějí v Česku. - Netrefil se do příznivé doby. Lidé dnes žijí trochu jinými starostmi. Nebezpečí pro svět vidí v arabském světě, ale už zase také v Putinově Rusku, a možná i v Trumpově Americe.

Příběhy, ne plakáty!

Pro kabaret má Jihlava málo herců schopných naplnit ten žánr. Snad jen Richarda Vokůrku, Šárku Býčkovou, méně už Stanislava Gerstnera, Františka Mítáše, Josefa Kunderu... Po

Horácké divadlo Jihlava - Roy Kift: Kabaret z lágru.

- Překlad Dana Vlčková.
- Režie Kateřina Dušková.
- Dramaturgie Kateřina Jonášová.
- Scéna Pavel Kocych.
- Kostýmy Tomáš Kypča.
- Hudba Jakub Kudláč.
- Projekce Stanislav Adámek.
- Česká premiéra 4. února 2017.
- Hodnocení 55 %

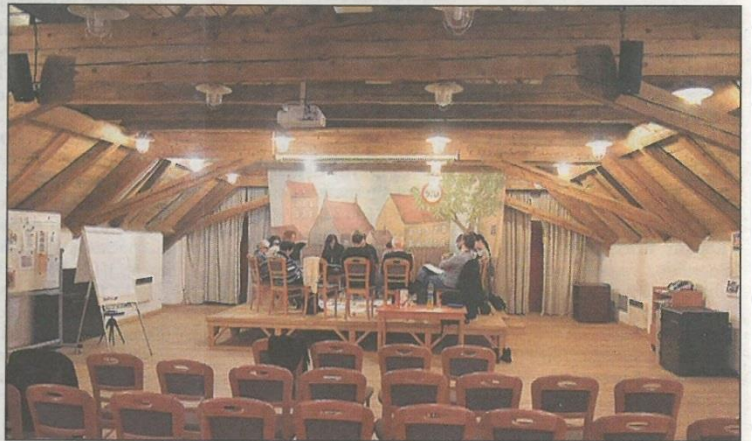
úspěších jiné německé hry na téma „kultury“ nacistického Německa - Mittererovy V jámě lvové - je při Kabaretu z lágru v hledišti - jen nuda a ticho.

Hledat staré i nové souvislosti je krkolomné. Je to jako přepisovat smysl jedné nepovedené reklamě na Eurosportu, kde si židovští chlápci čutají mičudu, na rohu se potkají s kluky arabskými - a zahrají si spolu, což má být návod na odstranění rasismu a náboženských půtek. Zkrátka - je to málo. Jen plakat.

Jiří P. Kříž

(Ze série recenzí Kritikova žeň. Autor je publicistou deníku Právo a divadelním kritikem, v devadesátých letech byl šéfredaktorem časopisu ROK - Revue otevřené kultury, který vycházel v Brně).

Kabaret z lágru zkoušeli jihlavští herci i přímo na půdě v Terezíně

ČTENÁ ZKOUŠKA Kabaretu z lágru – herci Horáckého divadla v polovině prosince přímo v terezínském půdním sále.

Foto: HDJ, Zdeněk Stejskal

Hned dvojici premiér chystá na začátek února Horácké divadlo v Jihlavě. Hrát se budou na Velké i Malé scéně, spojnicí mezi nimi jsou závažná společenská témata.

■ Jiří Varhaník
Jihlava

První z premiér roku 2017 se v Horáckém divadle odehraje v pátek 3. února na Malé scéně. Divadlo tu uvede vlastní autorskou inscenaci **3 100 °C mé krve**. Jak sdělila PR manažerka divadla Mirka Kvíčalová, jde o první počín jihlavského divadla na poli dokumentárního dramatu.

Text sestavil a režiruje umělecký šéf HDJ Pavel Šimák. Materiál vybrala, přeložila a dramaturguje Kateřina Jonášová. Inspirací pro dokudrama se staly autentické výpovědi evropských matek, jejichž děti odešly a většinou zemřely na straně tzv. Islámského státu (ISIS). „*Jsou velkým otazníkem*

nad stavem naší společnosti,“ komentují tyto texty sami divadelníci.

Na Velké scéně zároveň připravuje režisérka Kateřina Dušková, někdejší umělecká šéfka HDJ, v těchto dnech inscenaci **Kabaret z lágru**. Hra britského autora Roye Kífta bude v Jihlavě uvedena v české premiéře.

Jak vysvětlují divadelníci, její děj vychází ze skutečného kabaretu, který během 2. světové války fungoval v Terezíně. Dalším zdrojem inspirace byl pro autora příběh německého režiséra Kurta Gerrona, který byl nacisty donucen natočit nechvalně známý zkrácený „dokumentární film“ o bezstarostném životě v terezínském pevnosti.

„*Prostřednictvím surreálního kabaretu se dostáváme k otázkám společenských a lidských principů, které jsou aktuální stále,*“ avizují jihlavští divadelníci.

Pro nasátí atmosféry vyjel jihlavský soubor na dva dny na autentická místa, kde postavy hry ve svém kabaretu před

Horácké divadlo chystá dvě novinky na závažná témata

sedmdesáti lety vystupovaly. První čtená zkouška probíhala v polovině prosince v půdních prostorách Magdeburské kasárny, v terezínském divadelním sále, přesně v prostoru, kde se kabaret hrál.

S herci, dramaturgyněmi Barbarou Jandovou a Kateřinou Jonášovou a režisérkou Kateřinou Duškovou vyjel na autentická místa také Tomáš Rychetský, který má na starosti pohybovou spolupráci.

„*Ráda bych řekla, jak mne místo inspirovalo ke zkoušení, a jak jsem pochopila, jak to mám hrát. Ale místo toho pořád myslím na to, jakých hrůz je člověk schopen dopouštět se na jiném člověku! A jak silná je lidská touha po životě! Instinkt přežít...!*“ komentuje své pocity z terezínského zkoušení herečka Lenka Schreibe-

rová. Podle svých slov si klade otázku, jestli vážně dokáže divadlo pomoci zachovat zbytnout na chvíli z děsivé reality?

Během výjezdu se výprava jihlavských divadelníků zúčast-

nila i komentované prohlídky místního ghetta a Malé pevnosti, sloužící jako vězení. Hned další den proběhla druhá čtená zkouška už na Velké scéně jihlavského divadla. Premiéra se odehraje v sobotu 4. února.

3100 °C mé krve: autorské dokudivadlo na Malé scéně

ANNA BAZGEROVÁ při zkoušce dokuinscenace 3100 °C mé krve. Premiéra je dnes večer na Malé scéně HDJ.

Foto: HDJ, Pavel Klement

JIHLAVA (jv) – Umělecký šéf a režisér jihlavské scény Pavel Šimák a dramaturgyně Kateřina Jonášová připravili s kolektivem divadelníků Horáckého divadla inscenaci, která je reakcí na občanskou válku v Sýrii i související násilnosti ve světě.

Inscenace **3100 °C mé krve** bude mít premiéru v pátek 3. února v 19.30 hodin na Malé scéně Horáckého divadla. Divadelníci novinkou reagují na skutečnost, že během pěti let občanské války v Sýrii se k nejrůznějším radikálním islamistickým frakcím v Iráku a Sýrii připojilo 20.000 zahraničních bojovníků. Na cestu džihádu se vydaly i tři tisíce lidí ze Západu.

V příbězích matek, z jejichž synů se stali bojovníci ISIS, hledají divadelníci odpověď na otázky, „co vede mladé Evropany k tomu, aby odcházeli bojovat za Islámský stát, co je prohnílého v naší společnosti a proč se mladí lidé obrací proti své kultuře a jsou ochotni

HDJ reaguje na příklon mladých lidí k džihádu

za zničení jejich hodnot zabíjet a umírat?“

Hned v anotaci novinky si tvůrci také odpovídají, když možné příčiny nacházejí ve frustraci, osamocení, vlivu médií či rodiny, v přátelství s vymývači mozků, zmatku a nedostatečném vybití mužské agresivity.

Jak vysvětlila Jonášová, vychází inscenace z autentických výpovědí, které matky „dětí ISIS“ poskytly světovým médiím (CNN, BBC, The Huffington Post, Der Spiegel, Aktuálně.cz). Formou jde o kombinaci principů dokumentárního a pohybového divadla.

Horácké divadlo se tak v rámci směrů, kterým se věnuje po nástupu nového týmu vedení během dvou uplynulých dvou

let, obrací čelem také k žánru dokumentu, který k Jihlavě patří už dvě desetky let díky zdejšímu světově uznávanému filmovému festivalu.

Z Malé scény HDJ má vyjít varování, že rekrutátoři nových džihádistů se zaměřují na nejcitlivější mladé lidi, kteří mají problémy se začlenit do společnosti. Upozorní také na roli matek, které mohou pomoci zastavit šíření islámského radikalismu, pokud si včas uvědomí, s čím si jejich děti zahrávají

Pohybovou spolupráci na přípravě inscenace měl Tomáš Rychetský, výpravu navrhla Alžběta Hanzlová. Hrají Anna Bazgerová, Jan Burda, Vladimíra Čapková, Daniel Ondráček, Tereza Otavová, Tereza Slámová, Petr Soumar, Ondřej Šípek a Pavel Šimák.

Na každé představení **3100 °C mé krve** naváže setkání s tvůrci inscenace či odborníky na dané téma.

JIHLAVSKÉ LISTY 3.2.2014

Vysočina DNES
Najdete nás i na Facebooku
facebook.com/VysocinaDnes

Herečtí odboráři se po letech dohodli s vedením divadla

Odměny i hodnotu stravenek dořešili před premiérou hry Kabaret z lágru

Radek Laudín
redaktor MF DNES

JIHLAVA Trvalo to dlouho, předcházely tomu spory, ale výsledek je na světě.

Vedení Horáckého divadla se po několikileté pauze dohodlo s hereckými odboráři, jichž je šest z dvacetičlenného souboru činohry. Těsně před premiérou hry Kabaret z lágru společně podepsali kolektivní smlouvu.

Byl u toho i prezident Herecké asociace Jiří Hromada z Prahy, náměstkyně hejtmanky Jana Fischerová a jevištní mistr Jiří Kašík z Odborové asociace divadelníků. Smlouva se totiž týká i pracovníků ze zázemí divadla.

Průměrný plat je skoro 26 tisíc.

K tomu stravenky i příspěvky
Umělecká část pracovníků profesionální scény měla loni průměrný plat 25 858 korun. Když se sečetlo všech dvaasedmdesát zaměstnanců, vyšla průměrná mzda na nižší částku: 23 474 korun.

Zvyšování platů ale nová kolektivní smlouva neřeší. „Jsme příspěvková organizace kraje, máme tabulkové platy,“ vysvětlil Ondřej Remiáš, ředitel divadla.

O penězích se ale přece jen v nové smlouvě píše. Třeba co se týká stravenek, zvedne se jejich hodnota ze sedmdesáti na osmdesát korun. Divadlo na ně bude přispívat více. Naopak příspěvek na penzijní připojištění herci ani ostatní zaměstnanci nedostávají. V tom se nic nezmění.

V kolektivní smlouvě se ale píše o odměňování zaměstnanců při životním jubileu nebo v souvislosti s počtem odpracované doby po deseti či dvaceti letech. A také o čerpání peněz ze sociálního fondu.

„Nová kolektivní smlouva, která bude platit do konce roku 2018, hlavně standardizuje a zlepšuje vztahy,“ zdůraznil Ondřej Remiáš.

Spokojený zástupce herců

To potvrdil i Zdeněk Stejskal, vedoucí jihlavské pobočky Herecké asociace. „Jsme rádi, že máme právě takového ředitele. Smlouva dokládá, že pozice mezi zaměstnanci

Vyjednával za herce Zdeněk Stejskal (na snímku v roli Leandra ve hře Král jelenem) je vedoucím Herecké asociace v Jihlavě. Spokojený je mimo jiné s tím, že v Horáckém divadle už nebude docházet k dlouhodobému řetězení smluv na dobu určitou. Foto: Archiv ČTK

a vedením divadla jsou opět v narovnaném partnerském a přátelském vztahu,“ uvedl herec.

Jednání k výsledné dohodě se vlekle několik let. Herečtí odboráři se přeli ještě s bývalým ředitelem divadla Josefem Filou na téma pracovních smluv na dobu určitou. Asociace trvala na tom, aby se prodlužovaly maximálně třikrát, pak by měl dostat umělec smlouvu na dobu neurčitou. To je v souladu se zákonem.

Třeba ještě na začátku roku 2014 ale měli všichni herci pouze termínované smlouvy. Fila to považoval za nutné. „Za pět let by mohla nastat situace, že by třeba princeznu hrála třicetiletá herečka. To by bylo spíš panoptikum. Hereckou profesi

vnímám jako práci se zvláštní povahou. Potřebujeme typovou strukturu souboru,“ tvrdil Fila.

Byl přesvědčený o tom, že trvalými smlouvami by časem mohl vystavit divadlo riziku kolapsu. Herecká asociace ale na svém požadavku trvala. Kmenoví umělci tím získávají větší jistotu a odpadnou jim problémy, když si třeba berou půjčky. Oceňují to i ti, kteří již mají v jihlavě rodiny s dětmi.

Bude platit „třikrát a dost“

Současný ředitel Remiáš bude pravidlo „třikrát a dost“ respektovat. Chápe, že není dobře, když se někomu smlouva prodlužuje třeba desetkrát. „Pak je najednou herci pětapadesát a on nemá smlouvu na dobu

neurčitou,“ uznává ředitel. Na druhé straně si uvědomuje i riziko trvalých smluv. Soubor v profesionálním divadle musí být pestrý nejen věkově. A ředitel má pro všechny určenou sumu peněz.

„Když už se ale někomu prodlužuje smlouva třikrát, tak už toho člověka známe a víme o jeho přínosu. Pak už se musíme rozhodnout,“ dodal ředitel.

Herci, premiér a platy

Prezident Herecké asociace Hromada a náměstkyně hejtmanky Fischerová byli podle Remiáše u podpisu jihlavské smlouvy proto, že přispěli ke vzájemné shodě.

Herecká asociace funguje od roku 1990. Členský příspěvek je v ní 200

korun měsíčně v případě, že herec v tom měsíci pravidelně pracoval v divadle a k tomu daboval či filmoval. Pokud pouze působil v divadle, platí stokrunu. Členové Herecké asociace z řad studentů a penzistů hradí 120 korun ročně. V asociaci působí i známí rodáci z Vysočiny Ondřej Vetchý nebo Miloslav Mejzlík.

Prezident asociace Hromada jednal nedávno o zvýšení platů herců s premiérem Bohuslavem Sobotkou. Podle asociace se shodli na zrušení tarifních tabulek a stanovení jediné tabulky. Ta by měla posílit vyšší nástupní platy a umožnit oceňovat umělce také podle počtu let strávených v angažmá. Tím by mělo dojít v roce 2017 k valorizaci platů herců až o 9,4 procenta.

Na scéně divadla zítra vstane matka z hrobu

LUKÁŠ MÁTĚJ (Manuel), Anna Bazgerová (Fanny, jeho zesnulá matka) a Lucie Sobotková (snoubenka Dolly) v nové inscenaci *Vrátila se jednou v noci*.
Foto: archiv HDJ, Pavel Nesvadba

Duchařskou komedii *Vrátila se jednou v noci* uvede zítra na své Velké scéně Horácké divadlo. To už také představilo svůj dramaturgický plán pro sezonu příští.

■ Jiří Varhaník
Jihlava

Po hře argentinského autora a režiséra Eduarda Rovnera (*1942) sáhla jihlavská profesionální scéna pro svoji sedmou premiéru probíhající 77. sezony. Jeho hra *Vrátila se jednou v noci* (Volvió una noche) vznikla v osmdesátých letech.

„V té době se mi nedařilo nejlépe a já jsem ze všeho obviňoval svou matku, která byla již deset let po smrti. Klád jsem jí za vinu neúspěchy u žen – v té době jsem se rozváděl – i v práci,“ tlumočí dramaturgyně inscenace Barbora Jandová slova samotného autora o jeho motivaci k danému tématu.

Novinka na jevišti HDJ je totiž

duchařskou komedií, v níž pedikér a hudebník Manuel (zahraje si ho Lukáš Matěj) chodí ke hrobu své zesnulé matky odvyprávět své životní zážitky, ale upravuje je tak, jak by je ona chtěla slyšet. Když oznámí, že se bude ženit, jeho máti Fany (Anna Bazgerová) vstane z hrobu a vydá se nevěstu Dolly (Lucie Sobotková) zkontrolovat.

„Rovnerova hra dostala v devadesátých letech řadu cen – mimo jiné je laureátem ceny Casa de las Americas z roku 1991,“ uvedla Jandová. V ČR se tahle „duchařina“ hraje od roku 2003, kdy měla premiéru v Národním divadle moravskoslezském v Ostravě v překladu Ivory Rodrigueze.

Eduardo Rovner napsal podle Jandové více než čtyřicet her (do češtiny bylo přeloženo deset). Vystudoval v Buenos Aires elektrotechniku, zabýval se sociální psychologií, posléze došel k divadlu, stal se pedagogem i vydavatelem: argentinské a latinskoamerické drama přednášel na univerzitě, založil a redigoval

časopis Espacio – Kritický prostor a dramatický výzkum.

„V nedávných letech byl porotcem mezinárodního festivalu divadelních škol Setkání/Encounter, který se koná každý rok při brněnské DiFa JAMU,“ dodává k osobnosti a záběru pětasedmdesátiletého autora Jandová.

Rovnerovu hru v Jihlavě nastudoval se souborem jeho umělecký šéf Pavel Šimák. Tato komedie se podle něho dotýká i otázek, jako jsou vztah rodičů a dětí, osamostatnění potomků, ale i přemýšlení o životě po životě a o smyslu našich životů.

Na přípravě inscenace hudebně spolupracoval skladatel a dirigent Karel Albrecht, scénu navrhla hostující Alžběta Hanzlová, kostýmy Blanka Tesařová. Inspirací jim byla argentinská barevnost a temperament.

Samotný jihoamerický autor jihlavské představení osobně uvidí. Chystá se na něj v rámci své plánované červnové cesty do ČR.

Argentinskému duchařskému humoru bohužel chybí silné pointy

Argentinský duchařský humor aplikuje Horácké divadlo na jihlavského diváka. U někooho zabírá, ale pro leckooho bude nejnovější komediální kousek spíš tak trochu křečič, nežli dobrou zábavu.

■ Jiří Varhaník

Přívlastek „bláznivá“ zdobí v anoncích Horáckého divadla titul komedie *Vrátila se jednou v noci*, která je nejnovějším kusem probíhající sezony. Onen přívlastek ale po zhlédnutí působí skoro ironicky.

Divadlo sáhlo po hře argentinského dramatika Eduardo Rovnera (*1942) a zařadilo žánr, od něhož lze obecně očekávat pořádně černý humor a pěkně absurdní situace. Kdo si v podobných divadelních laskominách libuje (jako autor tohoto textu), mohl se těšit.

Divadlo sáhlo po hře argentinského dramatika Eduardo Rovnera (*1942) a zařadilo žánr, od něhož lze obecně očekávat pořádně černý humor a pěkně absurdní situace. Kdo si v podobných divadelních laskominách libuje (jako autor tohoto textu), mohl se těšit. Jenže ouha! Žánr komedie vyžaduje jednu drobnost: sledovaný kousek musí obsahovat vtipné situace, pokud možno neočekávané a vrcholící pointami. Někdo rád holky, jiný vdolky, to je jasné. Jenže při sledování nové inscenace HDJ je čekání na opravdu dobrý, opravdu neočekávaný a opravdu silně vypointovaný fór (takový ten, co vás dostane a rozesměje) až do samého konce bohužel marné, přestože člo-

PEDIKÉR Manuel (Lukáš Matěj) a jeho matka (Anna Bazgerová) v obležení duchů Perly (Taťána Schottnerová), Sala (Milan Šindelář) a Jeremiase (Zdeněk Dryšl) v komedii *Vrátila se jednou v noci*.

Foto: HDJ, Pavel Nesvadba

věk v nejlepší víře čeká a doufá, a doufá... No vážně, nepříjde.

Sledujeme příběh pedikéra a hudebníka Manuela, kterého u příležitosti avizovaných zasnub přijde z hrobu zkontrolovat jeho dávno zesnulá matka Fanny. Jaksí se u něj v bytě tak nějak zjeví v rekvizitě, kterou má Manuel čertvíproč doma a která je něčím mezi rakví a rozkládacím gaučem.

Hře, potažmo inscenaci, samo-

zřejmě nelze upřít přítomnost velmi zajímavých témat. Přede vším jde o mezigenerační konflikt. A taky o přemrštěnou snahu rodičů ovlivňovat svo-

Recenze

bodnou volbu svých dětí pro sazování vlastních ambicí a pohledů na to, co vlastně znamená štěstí a úspěch. A taky tu jde o lásku, kterou všichni tolik

potřebujeme.

Jenže samo téma je v této hře brzy a snadno odhalitelné. Ještě ke všemu je v závěru celé poselství divákovi pro jistotu naservírováno pěkně polopatě pronesenou morálitou. Tohle prostě nezachrání ani tak skvělí herci, jakými jinak jsou Lukáš Matěj a Anna Bazgerová v hlavních rolích. Co víc, při premiéře jako by i sami herci ještě stále chvílemi hledali kudy na to, aby

Eduardo Rovner: *Vrátila se jednou v noci*

- Režie: Pavel Šimák
- Překlad: Ivory Rodriguez
- Dramaturgie: Barbora Jandová
- Scéna: Alžběta Hanzlová j.h.
- Kostýmy: Blanka Tesařová j.h.
- Hudební spolupráce: Karel Albrecht j.h.
- Pohybová spolupráce: Tomáš Rychetský
- Premiéra v HDJ 18. března 2017

to fungovalo. Ale to už si možná divák, který si v téhle hře to své prostě nenašel, vsugerová něco, co nemusí být pravdou.

Nepátráme po technických - třeba proč Manuelovi kamarádi jeho matku nevidí, zatímco Manuel bez potíží vidí zesulé přátele své matky? Je to prostě asi taky „tak trochu pohádka“, kde si autor pravidla kouzel zkrátka vymyslí, logika, nelogika. Takhle to je, a basta!

I reakce z premiérového hlediště ostatně potvrdily, že humor téhle duchařské komedie může být leckoomu blízký a že si svého diváka (dokonce i velmi nadšeného) najde. Nejspíše to ale nebude ten, kdo na komediích oceňuje opravdu chytré napsané situace a vtipy, předem těžko předvídatelná překvapení, originální divadelní postupy, nepropolanovou výpravu a silné, vtipné pointy.

Názory

6.6.17

JL strana 8

Z dopisů redakci

Vrátila se jednou v noci a nestrašila

Je to taková duchařská, maličko staromládenecká, trochu na argentinskou historii se odvolávající a židovským humorem vyšperkovaná komedie o dokvétajícím a stále svobodném Manuelovi, mazánkovi před deseti lety zesulé Fanny, která - inu Vrátila se jednou v noci. Tentokrát v režii Pavla Šimáka do jihlavského Horáckého divadla.

Napsal to konverzačku dneska už pětasedmdesátník Eduardo Rovner, v Česku známý profesor univerzity v Buenos Aires. Zúčastnil se v Ostravě české premiéry (Radovan Lipus), byl také v porotě mezinárodního jamáckého festivalu Setkání / Encounter i na premiéře své Bílé vrány ve Strašnickém divadle (Eva Bergerová).

Když synek klame

Úspěch slavila Rovnerova duchařina i v brněnském Městském divadle, a dokonce prý i Na Vinohradech v konkurenci

sdužení Vojan v Českém dubu.

Aby ne. Ten hodný syn, kterým je v Jihlavě Lukáš Matěj, navštívuje hrob milované matky Fanny. Hraje ji Anna Bazgerová. Fanny má i v životě po životě dost přátel. Jsou jimi Milan Šindelář (Salo), Taťána Schottnerová (Perla), Zdeněk Dryšl (Jeremias), a trochu i Duch seržanta Chirina (Stanislav Gerstner), který pro vraždu národního hrdiny Juana Moreiry nemá klid ani po smrti.

Za dobré chování povolí všichni ti umrlci Fanny návštěvu synka na onom světě, tedy mezi živými, a teprve pak ten mumraj začíná.

Matka zjistí, že synek není pediatr, nýbrž pedikér, nehraje v symfonickém komorním tělese, ale v baru specializujícím se na tango argentino. A jeho snoubenka Dolly (Lucie Sobotková) v tom baru zpívá. Vrcholem matčiny zklamání je pak fakt, že Dolly není židovka, nýbrž katolička!

Horácké divadlo Jihlava - Eduardo Rovner: *Vrátila se jednou v noci*

- překlad Ivory Rodriguez
- režie Pavel Šimák
- dramaturgie Barbora Jandová
- scéna Alžběta Hanzlová
- kostýmy Blanka Tesařová
- hudební spolupráce Karel Albrecht, Ivory Rodriguez, Peter Palacka
- pohybová spolupráce Tomáš Rychetský
- premiéra 18. března, psáno z reprízy 20. dubna 2017
- hodnocení 60 %

Výzva k laskavosti

Trochu z jiné komedie je výkon Jana Burdy v roli Manu- elova spoluhráče z kapely Anibala. Vedle dalšího - Julia (Josef Kundera) - působí jako zdrogované bigbítové torpédo. V jiném kuse by to byl možná i výkon ocenitelný. V Rovnerovi ale třič jak péro z protřezného divanu. Lidičky, lidičky, medvěd se utřhl!

Vrátila se jednou v noci je komedií maličko třeskutou, nemá se v ní ale přehrávat, pro-

tože konec konců její poslání je Eduardo Rovnerem vytyčeno veskrze úspěšně: „Měli bychom zůstat v kontaktu se svými živými mrtvými, kteří stále patří do našeho života.“ Takže si ji prosím zařaďte ke komediím laskavým.

Jiří P. Kříž (Ze série recenzí *Kritikova žeh*. Autor je publicistou deníku *Právo a divadelním kritikem*, v devadesátých letech byl šéfredaktorem časopisu *ROK - Revue otevřené kultury, který vycházel v Brně*).

Šestice nových premiér se ponese v duchu Sdílení

JIHLAVA (Jv) - Sdílení bude hlavním tématem příští sezony Horáckého divadla. Přípravuje se pro ni šest titulů.

Zatímco letošní sezonu věnovalo HDJ tématu **Pohledy odjinud**, v té příští spojí jednotlivé inscenace pojem **Sdílení**. Toto slovo podle divadelníků vystihuje jedinečnost divadla jako živého umění a zároveň touhu být otevřeným prostorem pro vzájemnou komunikaci.

Podle uměleckého šéfa HDJ Pavla Šimáka jde divadelníkům o to připravit pro diváky zážitky, které jsou nečekaně různorodé, a přesto se potkají na jednom místě.

„Sdílení v sobě skrývá to nejceněnější, co divadlo může nabídnout – společný zážitek, emoci, energii, poznání, na které člověk není sám, o které se může dělit s druhými, prožívat je s ostatními,“ dodal Šimák.

Sezona 2017/2018 tedy nabídne na Velké scéně divadla šestici titulů. Klasiku budou zastupovat **Černá komedie** Petera Schaféra a **Racek** Antona Pavloviče Čechova. Původními autorskými tituly budou **Bůh je žena** (reflexe genderového tématu rozdě-

lení mužských a ženských rolí) a **Jediný život** (inspirace poezií a životním osudem básníka Jana Zahradníčka).

Divadlo nabídne též vlastní dramtizace klasiky. Hrát se bude **Zapomenuté světlo**. Původní scénář Mileny Jelinek pro známý film (1996, drama vesnického faráře v kulise socialismu) režiséra Vladimíra Michálka upravil a bude režírovat Matěj T. Růžička.

Další úpravu, titul **Obraz Doriany Graye** z pera britského světového klasika Oscara Wilda, pro divadlo zdramatizoval a se svým souborem nastuduje Pavel Šimák. Román (původně z roku 1890) v sobě odráží umělecké pohnutky dekadence a homosexuality, řadí se k pilířům moderní literatury. V ČR na její motivy v roce 2006 vznikl původní muzikál **Obraz Doriany Graye**.

Příběh vypráví o kultu krásy, o mladém Dorianovi, který učaruje malíři Basilu Hallwardovi a stane se jeho modelem i múzou. Když ale vysloví přání, aby známky jeho postupného úpadku nenesl on sám, ale portrét, stane se z obrazu zrcadlo Dorianových hříchů.

Předprodej už jede v novém

JIHLAVA (Jv) - Prodej předplatitelských legitimací na 78. sezonu do Horáckého divadla proběhne už prostřednictvím nové technologie.

Od srpna 2016 přešlo Horácké divadlo na nový rezervační a prodejní systém vstupenek, technologii Colloseum. V ní je možné např. nakupovat on-line, platit kartou v Prodeji vstupenek divadla apod.

Co do prodeje předplatného

(probíhá zejména od března do června) bylo podle informace z vedení HDJ nutné standardní technologii poněkud upravit s ohledem na zavedený unikátní svozový systém diváků z okolí.

Celý proces prodeje předplatného je nicméně podle názoru vedení HDJ zjednodušený oproti dřívějšímu, zejména pak v agendě. Nejvýraznější novinkou je možnost vyplnění a odeslání přihlášky on-line na stránkách divadla.

Herci HDJ čtou ze současné literatury

JIHLAVA - Noc literatury nabídne 10. května v Jihlavě sérii veřejných čtení z vybraných děl současné evropské literatury. Začínat se bude v 19, 19.30, 20 a 20.30 hodin, a to v Městské knihovně Jihlava (Sacha Batthyany: A co to má co dělat se mnou?), na Bráně Matky Boží (Robert Seethaler: Celý život) a v Kafárii v Křížové ulici (Elena Ferrante: Geniální přítelkyně). Číst budou herci Horáckého divadla Zdeněk Stejskal, Ondřej Šípek a Lenka Schreiberová.

DL 5.5.2014

Prostitutky a Autopohádky: dvě úspěšné inscenace mají derniéry

JIHLAVA (jv) - Dva dlouhodobě úspěšné kusy budou mít v příštích dnech derniéry na Malé scéně Horáckého divadla.

První bude 17. 6. (19.30) inscenace **Nejstarší řemeslo**. Čistě dámsky obsazená tragikomédie je nevhodná pro děti do 15 let věku. Pojednává o strastiplném životě newyorských prostitutek, které své řemeslo musí provozovat i přes pokročilý věk. I v jejich komunitě je prostor pro napjaté konkurenční vztahy a animozity, ale i silná přátelství, touhy a cit.

Hned 19. 6. (17) se naposledy budou hrát **Autopohádky** - skvělá divadelní verze pohádek pro předškoláky i školáky s našivo hranými písničkami od Chinaski. V příbězích o tom, Jak si pan Chrysler koupil šoféra,

O Plivníkovi, O princezně, která se nesmála nebo v pohádce Účetní a víla si přijdou na své nejen děti, ale je tu prostor i pro „dospělý humor“.

Na Malé scéně HDJ nadále bude uvádět dvě silné aktuální inscenace. Už 15.6. (19.30) se hraje repríza monodramatu **Současné**, v němž herecky exceluje Lukáš Matěj. Na repertoáru zůstává také hra **3.100° Celsia mé krve**, silná inscenace s tematikou motivací mladých mužů k přiklonu k tzv. Islámskému státu.

V pondělí 12. června pak měla premiéru nová inscenace **Maxipes Fík**, která pro příští sezonu nahradí v repertoáru pro nejmladší divadelní publikum právě derniérované Autopohádky.

DL 16.6.2014

tura

DL 9.6.2014

Na Malé scéně Horáckého divadla ožijí Ája a Maxipes Fík

JIHLAVA (jv) - Večerníčkem proslavený příběh o holčičce Áje a Maxipsu Fíkovi ožije v divadelní formě na Malé scéně Horáckého divadla.

Jak připomíná dramaturgyně HDJ Barbora Jandová, napsal příběh o Maxipsu Fíkovi v roce 1975 Rudolf Čechura. Výtvarníkem byl Jiří Šalamoun. „*Také naše divadelní podoba ctí předlohu, známou výtvarnou podobu, včetně hudby Petra Skoumala*“, avizuje dramaturgyně.

S nápadem na inscenování Maxipsa Fíka přišli původně herci Vladimíra Vokůrková a Petr Soumar, které Jandová komentuje jako ideální před-

stavitele obou hlavních rolí. Dále spolupracují herci František Mitáš a Ondřej Šípek.

Inscenaci pro děti od čtyř let věku, ve které budou děti aktivními spoluvůrci, s herci dotvořil režisér Pavel Šimák. Výpravu navrhla hostující Zuzana Přidalová. Premiéra Maxipsa Fíka se odehraje 12. června od 17 hodin.

Inscenace bude ovšem určena pro nadcházející 78. divadelní sezónu, kdy se budou hrát první veřejné reprízy. Na Malé scéně Fík vystřídá úspěšné Autopohádky s živě zpívanými písničkami od Chinaski. Ty se budou naposledy hrát 19. června od 17 hodin.

Velké díky a uznání patří **Horáckému divadlu Jihlava**, jež nám krásných 5 divadelních sezón přinášelo na Malou scénu inscenaci **Nejstarší řemeslo**. Ta si získala široké publikum a nesmazatelně se zapsala do srdcí mnoha diváků. Vše jednou končí, a i **Nejstarší řemeslo** zažilo dne 17. 6. 2017, za doprovodu bouřlivého aplausu vestoje, svou derniéru.

Vaši diváci.

Vařit pro druhé mě provokuje a inspiruje

Dotazník JL

■ Co vás nejdříve upoutá na ženě?

Oči, vlasy, prsa, zadek, ale pokaždé v různém pořadí.

■ Máte tip, jak zaujmout ženu?

Tip je vtip, zkrátka humor! ☺

■ Co vás na opačném pohlaví nejvíc vytáčí?

ÁÁÁÁÁÁÁÁ, tolik prostoru tu na to nemám, ale asi ta „náladovost“. ☹

■ Měnil byste se ženami?

Proč, proboha??!

■ Kdy jste naposledy někomu vyznal lásku?

Taktně si dovolím neodpovědět..., protože nevím.

■ Co vy a domácí práce?

Ano, to znám, a taky samozřejmě zvládám (když už není vyhnutí).

■ Zvládl byste uvařit nedělní oběd – co by to bylo?

Jasně, protože vařím rád! Ale ne pro sebe, to se většinou jen odbudu, ale pro druhý mě to baví, a taky provokuje a inspiruje. Nicméně na nedělní oběd určité klasickou svíčkovou, protože tu mám sám nejradši.

■ O jakém povolání jste coby kluk snil?

Asi o tom, co dělám..., je to sice divný, a občas to sám taky vůbec nechápu.

■ Bez čeho byste si neuměl představit život?

Myslím, že kdybych to řekl, tak bych si ty strachy i zmotnil, takže raději jen tak odlehčeně: bez piva. ☺

■ Jaká by byla vaše tři přání, kdybyste chytil zlatou rybku?

Zdraví, štěstí a radost všem, které mám rád. A když zbude, tak taky trošku pro mně.

■ Jaký byl váš největší úlet?

Seskok padákem, a to, že fakt dělám to, co dělám.

■ Při čem si nejvíc odpočíváte?

Při „válingu“ u dobrého filmu, anebo třeba v lese.

■ Jak by měla vypadat vaše ideální dovolená?

Na plachetnici s přáteli na moři, to je fakt nejvíce. Zažil jsem to, a neznám

Foto: archiv HDJ

František Mitaš (* 1978)

* Divadelní a muzikálový herec působící v Horáckém divadle v Jihlavě.

* V roce 2007 získal ocenění jako nejlepší „Mladý talent do 30 let“.

nic lepšího. Jo, a pak určitě ještě hory.

■ Které místo na Vysočině máte nejraději?

Lisek, neb je to moje doma!

■ Kterou vlastnost považujete za nejdůležitější?

Mít svůj „selský rozum“ a nenechat se kýmkoliv a čímkoliv lacině a snadno zblbnout, ale mám pocit, že je to čím dál těžší. A taky poctivé přátelství, to je taky, myslím, dost ohrožená komodita.

■ Jaké je vaše životní motto?

No asi jít rovně a moc si při tom nenabít hubu.

-lb-

JL 16.6.2017

Strindberg na scéně HDJ: expresionistická „road movie“ zaujme výtvarnem a hudbou

Expresionistickou Strindbergovou Hrou snů (Ett drömspel) uzavírá Horácké divadlo svoji 77. sezónu. Sílu má inscenace v souhře své vizuální a hudební složky.

■ Jiří Varhaník

Přívlastek „groteskní“ se v Jihlavě asi nejčastěji skloňoval v souvislosti s připravovanou inscenací textu *Hra snů* z pera světového skandinávského dramatika **Augusta Strindberga** (1849 – 1912). Jak zaznělo, pojal ji jihlavští divadelníci, v čele s hostujícím režisérem Zbyněkem Srbou, tuhle hru o neradostné realitě lidského údělu jako výzvu v její inscenační náročnosti.

Z tohoto hlediska je možno hovořit o zdu, protože právě vizualita výsledné inscenace dominuje. Vůbec nejsilnější momenty přináší pitoreskní hemžení a průvody expresivně rozhybaných figur po jevišti. Dobře většinou fungují i velkoplošné projekce předtáček či práce s hloubkou prostoru.

Vše podporují v jednoduše pojatém prostoru kontrasty, které vznikají použitím vizuálně atraktivních rekvizit – široká božská křídla, bílý klavír, záchranný kruh, vysoká důstojnická čapka, šňůra s plenami podepřená štossem šanonů, barevný hedvábný šál, turistické hole, loutka lodě, oranžové reflexní vesty, bílá soudcovská paruka a taláry děkanů či rudé gumové rukavice i bílé rukavičky, to všechno tady smysluplně hraje.

TEREZA OTAVOVÁ, Stanislav Gerstner a Lenka Schreiberová v inscenaci HDJ *Hra snů*. Foto: Jef Kratochvíl

Jestliže si divadelníci doslova vyhráli s výtvarnou složkou, pak je třeba jedním dechem vyzvednout také efekt původní hudby renomovaného komponisty Vladimíra Franze. Valčík, smyčce, varhany, sbory i hudební groteska, dokonce rezonující zavěšené

Recenze

trubky! Nejde zdaleka o první Franzovu spolupráci s jihlavskou scénou, a znovu lze o jeho hudbě hovořit v superlativech. Pro výsledný efekt celku má zásadní význam.

„Jen“ podiváná

Přesto inscenace v celkovém dojmu nevyvolává afekt divácké naplněnosti. Je atraktivní podivánou, ale výraznější katarze, ztotožnění, překvapení, odmítnutí či jiný silný pocit nepřicházejí.

Dočera bohů Agnes (hlavní roli vytvořila Tereza Otavová) sestupuje na Zemi, aby tu poznala realitu života lidí. Ne že by (bohužel) v této divadelní „road movie“ plně pocítu zmaru leccos nerezonovalo s naším dnešním světem. To tedy zase ano!

Stačí si ostatně seřadit za sebe pár Strindbergových úvah, a člo-

věk až diví: *Nadání je prokletí a nadaný člověk snadno umře hladem... Kdo chce něco zlepšit, skončí ve vězení nebo v blázinci... Ti co pracují nejvíc, mají nejmenší co jíst... Nemusíte nic provést, abyste se dostali do maléru... Dobro pro jednoho je zlem pro druhého... Vše si představujeme jiné, než to je... Potřebujeme dvakrát tolik než potřebujeme... Opravdu není těžké si do tohoto textu ze samého počátku 20. století vprojektovat naše konkrétní současné kauzy, problémy a pocity.*

I tak je ale otázkou, jestli více než stoletý text, tak jak je napsán

A. Strindberg: Hra snů

- Překlad: Josef Vohryzek
- Inscenační úprava: Barbora Jandová a Zbyněk Srba
- Režie: Zbyněk Srba j. h.
- Dramaturgie: Barbora Jandová
- Scéna: Petr Kastner j. h.
- Projekce: Martin Studecký
- Kostýmy: Kateřina Hájková j. h.
- Choreografie: Hana Halberstadt j. h.
- Hudba: Vladimír Franz
- Psáno z premiéry 13. května 2017

a uchopen, dokáže oslovovat současného diváka. Mimo jiné - základní poselství a (ne)vývoj děje jsou jasné od počátku, sdělení je až příliš „polopatičké“ a skvělá výtvarná složka se pro něj nakonec nutně stává pouhou ilustrací. Po přestávce už jen můžete doufat, že vás třeba ještě zaujme některý z dalších vizuálních nápadů. Jenže jejich klíč už také znáte...

Nicméně jsme ve *Hře snů* na jevišti HDJ svědky obrazové a hudební, v zásadě filozofické snové básně na téma úpadku světa. Jak řečeno, zaujme především aktuálnost základní ideje a souhra výtvarná a hudební složky.

Inscenace nenadchne bez výhrad, neudrží v napětí a zájmu po celý večer, ale z hlediska vizuální zážitku je truhlou plnou nápadů. Není divu, že mnohý z diváků (i těch, kteří byli k inscenaci jako celku velmi kritičtí) už po premiéře bez váhání zaškrtlí kolonku nejlepší výprava na hlasovacím lístku anketu Horác právě pro *Hru snů*.

Rozhovor

JL 13.6.2017

Ruch v divadle: k hercům se na půl roku připojují stavbaři

Minulý týden odstarovala stavební rekonstrukce, budování kavárny a zkušebny v Horáckém divadle. Nejen o ní hovoříme s ředitelem divadla **Ondřejem Remiášem**.

■ Jiří Varhaník

Co nového tedy konkrétně začalo v divadle vznikat?

Čeká nás budování nové kavárny, to znamená rekonstrukce prostor v přízemí v pasáži diva-

Ondřej Remiáš

dla. Tady, jak doufáme, má být někdy od ledna otevřeno nové zázemí pro naše návštěvníky.

Bude to „jen“ kavárna, nebo bude zaměření podniku širší?

Oficiálně je to divadelní kavárna s omezeným restauračním

provozem. Takže počítáme s tím, že bude přes týden nabízet též obědová menu. To je výhodné i z hlediska našich zaměstnanců – je nás tu v divadle celkem 72.

V prvním poschodí bude zároveň budována nová divadelní zkušebna?

Ano, tyhle dvě věci se budou dělat paralelně. Navazují na sebe, pokud jde o inženýrské sítě apod. Samozřejmě se tak ušetří náklady, pokud se budou provádět naráz.

(Pokračování na str. 9)

Ruch v divadle: k hercům se na půl...

(Dokončení ze str. 1)

Tady má vzniknout prostor i pro uvažovaný divadelní dětský kroužek?

To, co všeobecně nazýváme zkušební, bude multifunkční prostor, kde budou probíhat zkoušky našeho souboru, ale bude tu také místo na projekty s dětmi. Chceme, aby při divadle fungovala skupina „divadelních dětí“, určitý klub, otevřený a s programem pro dětské diváky i dětské herce. Rádi bychom si tak vychovávali také potenciální dětské herce na jevišti. To totiž není pouze o tom, jestli dítě má talent a umí hrát, ale také o tom, abychom ho dostali do zákulisí divadla a aby umělo fungovat i během představení. Aby se umělo připravit, přijít, aby znalo prostor, abychom v těchto dětech měli v podstatě hotové lidi.

Půlroční stavba ovšem znamená sladit budování s režimem divadla?

Samozřejmě to ladíme, především z hlediska hluku nebo prašnosti, s provozem divadla, a to až do termínu odevzdání hotové stavby. Ferman doslova koordinujeme se stavební firmou: tento den hraje na Malé scéně, nemůžete používat vrtačky, bourací kladiva atd.

Kdo je dodavatelem stavby?

Výběrové řízení na stavbu s rozpočtem cca 12 milionů Kč bylo plně v gesci majetkového odboru Kraje, který je investorem akce. Vyhrála ho firma Stavointerier, s.r.o., z Havlíčkova Brodu.

Jaké jsou termíny dodání?

Zakázka by měla být předána do konce listopadu. Paralelně s tím začneme už v září výběrové řízení na provozovatele budoucí kavárny. My dodáme prostory schválené hygienou atd., ale veškeré vybavení podniku půjde na jeho vrub. Ideální termín otevření pro veřejnost je leden 2018. Výraz kavárny by měl korespondovat s divadlem, provozovatel dostane od nás určitou vizualizaci, jak by to mělo vypadat. Nebudeme mu diktovat, jaká přesně židle by měla kde stát, ale duch místa má ladit s divadlem, budeme trvat na tom, aby provozovatel šel s divadlem a vycházel mu maximálně vstříc. Takže i provozní doba bude taková, aby divák měl možnost v kavárně usednout a zavřít zážitek před i po večerním představení. S tím souvisí, že tu chceme mít dlouhodobého a stabilního provozovatele, který rozumí své práci. Slibujeme si od toho i určitý přínos do divadelní kasy, ale na tom to není primárně postaveno.

Plynou z akce už teď nějaká omezení pro diváky?

Nečekají nás těch pár měsíců lehké časy, ale pro diváka se po dobu stavby pouze dočasně přestěhuje předprodej vstupenek. Bude řešen v budově divadelního fidelství v Komenšské ulici.

Zájem o volnou kasu

Jak si vůbec divadlo stojí z hlediska návštěvníků? Znáte už zájem o předplatné pro nadcházející sezónu?

Vypadá to, že čísla budou srovnatelná s právě končící sezónou, kdy máme 4.637 předplatitelů. Tato skupina je stabilizovaná a jsme rádi za každého předplatitele. Pro mě je ale také pozitivní, že se v roce 2016 poprvé stalo, že jsme měli více

ŘEDITEL Horáckého divadla v Jihlavě Ondřej Remiáš.

Foto: Jiří Varhaník

návštěvníků (58 procent) tzv. na „volnou kasu“ než předplatitelů. Tím se nám velmi pozitivně mění i divácká struktura. Je to fajn, máme z toho radost.

Protože divák na volnou kasu si především vybírá konkrétní tituly, na který chce jít, reaguje na kvalitu nabídky?

Přesně tak. A možná to dělá i doba, kdy lidé obecně nechtějí být nikde až tolik předem vázání.

V lednu Horácké divadlo podepsalo kolektivní smlouvu s odborovou Hereckou asociací. Nějaké konkrétní výstupy či změny, pokud jde o smlouvu a „sociální jistoty“ herců, z ní asi nevyplývaly?

Z mého pohledu šlo o standardizování vztahu s odborovou organizací. Přínosy? Jsou to pozitivní drobnosti. Na základě smlouvy se nám podařilo navýšit příspěvek na stravě, a máme bonus tisíc Kč, který si každý zaměstnanec může vyčerpat třeba na lékařskou péči. Věc, která budila největší polemiku, to je řetězení pracovních smluv na dobu určitou, považují ji osobně u divadla za standard. Pokud někomu třikrát prodloužím smlouvu, tak už očividně vím, co od něj čekat. Kolektivní smlouva je uzavřena na dva roky. Pokud by to nefungovalo, je možné téma znovu otevřít.

Úzké herecké jádro v HDJ už má smlouvy na dobu neurčitou, ale u dalších určitě může vznikat obava či nejistota, že např. s věkem o ně může klesnout zájem?

Je to tak, ale ono zase nikde není psáno, že pokud někdo dostane smlouvu na dobu neurčitou, že tu musí být v angažmá do konce svého života.

Směr: dokudrama

Co vás osobně potěšilo v končící 77. sezóně z hlediska uměleckého provozu divadla? Z mého pohledu je to vysoká kvalita inscenací na Malé scéně.

U mě určitě také. Není to ještě v tom stádiu, abychom s tím byli úplně spokojeni, ale konečně se nám podařilo ji rozběhnout. Máme zde dva silné tituly (pokud nepočítám právě uvedenou novou pohádku Maxipes Fik), které jsou zároveň jiné než to, co se děje na Velké scéně. Možná jsou určeny pro náročnější publikum, anebo publikum, které hledá něco

jiného než mainstream. Samozřejmě to ještě bude dlouhá cesta vybudovat si pro tento směr divácké zájem, ale víme, proč to děláme.

Mám velkou radost z titulu 3.100° Celsia mé krve, ač je to náročný titul. Dělal jsem ho i proto, abychom feklí, že jsme tu a chceme se věnovat i závažným tématům. Jedním z efektů takového představení je i účast na festivalech a rostoucí umělecké renomé. V příští sezóně má na Malé scéně vzniknout další dokudrama, na kterém se už pracuje. Cílem je dojít i k malému festivalu dokudrama, který

Cílem je založit v Horáckém divadle novou tradici - festival dokumentárního divadla

chceme v Jihlavě založit. Nulý ročník bychom rádi uspořádali v roce 2018 nebo 2019, kdy bychom si určité věci vyzkoušeli. Velmi nám nahrává, že Jihlava má tradici dokumentu díky zavedení Mezinárodnímu festivalu dokumentárních filmů. Náš zájem o divadelní dokument má ovšem i umělecký obsah, je to forma, která zcela konvenuje modernímu tvůrčímu divadlu.

Z Jihlavy také pochází uznávaný režisér Jiří Havelka, který se systematicky divadelnímu dokudramatu věnuje...

Přesně tak. My festival samozřejmě nemůžeme dělat v termínu proti festivalu filmových dokumentů, už z kapacitních důvodů ne. Pro začátek nemáme velké oči, počítám, že by festival nabídl čtyři až pět představení. Musíme si vyzkoušet, co zvládneme z organizační i finanční stránky.

Vážným tématům se ale v příští sezóně nevyhýbá ani dramplán Velké scény HDJ. Na první pohled v něm zaujmou dvě věci s regionálním podtextem, obě zkoumající katolický pohled na svět a na vztahy mezi lidmi. Mám na mysli Demlovo Zapomenuté světlo a nové napsaný text o katolickém básníku z Třebíčska Janu Zahradníčkovi od autorky Alžběty Kubíčkové...

Jsou to věci specifické, ale tady se záměrně obracíme přímo na Vysočinu, protože to jsou

sumé maximálně tak 500 tisíc korun, možná formou grantu. Upřímně, byli bychom rádi, kdyby se k nám město Jihlava více přihlásilo a memorandum se začalo naplňovat.

Z celkové atmosféry kolem divadla nebo z rušné odezvy na sociálních sítích mám pocit, že se mu daří lidi vta-hovat, žít s nimi...

Já jsem strašně rád za pozitivní i negativní reakce, a máme, tak jako v každém dobrém divadle, obojí. Tam vzniká dialog - když už představení někoho nadzvedne natolik, že má potřebu napsat, ať už v pozitivním, nebo možná v negativním smyslu, to je vždycky velmi potřebné. Každý názor je legitimní.

Z nových aktivit HDJ mimo Vysočinu se zdá, že se snažíte přispívat i k propagačnímu efektu pro Jihlavu...

My v podstatě vyvážíme značku Jihlavy, vždy je na plakátě napsáno Horácké divadlo Jihlava. Navázali jsme např. partnerskou spolupráci se slovenským Divadlem Andreja Bagara v Nitře, které má větší kapacitu - 570 diváků. Hrál jsem tam zrovna před třemi týdny „Adélu“, bylo vyprodáno a odezvy byly výborné. Už jsme na Slovensko vyzve-li též divácky náročnější inscenaci 3.100° mé krve, trošku na sebe začínáme upozorňovat.

Jde jen o takové čistě divadelní vazby, anebo se o Jihlavě prostřednictvím jejího divadla začíná vědět i jinými formami?

Měli jsme například v divadle 5. června skupinu studentů ze Slovenska, středoškola-ků ze 3. a 4. ročníků od Nových Zámků, kteří přijeli vyslyšené na představení Hra snů. To je diskutabilní a divácky nároč-né představení, ale ti studenti to jednoduše dali. Dostali k inscenaci i určité „intro“ a mě strašně překvapili, že jsme ještě po představení, než se šli bytovat, dlouho seděli a diskutovali - protože oni chtěli a měli chuť. Takže je to muselo určitým způsobem zasáhnout a vyvolat v nich otázky.

Tihle studenti zůstali v Jihlavě i další den a absolvovali návštěvu v jedné z místních velkých výrobních společností - jsou to pro ni potenciální zaměstnanci. Takže i takhle už se začíná propojovat kultura, komerční sféra a podnikatelský rozvoj Jihlavy prostřednictvím divadla. To je samozřejmě dobré i pro město, jsou to zkrátka spojené nádoby.

autoři, kteří tu žili a působili. Zapomenuté světlo bude poprvé inscenováno na prknech, lidé ho většinou znají jako film, anebo z literární podoby. Pro nás to byla výzva a těším se na to.

Divadlo: výzovní artikl

V pozici ředitele jste už dva roky...

Strázně rychle to utíká...

Daří se vám naplnit cíle, s nimiž jste ve svém projektu do téhle práce šel?

Úplně spokojený člověk nemůže být nikdy, ale myslím, že se daří cíle postupně naplňovat. I když některé věci, které teď děláme, ukáží efekt až někdy po třech, čtyřech letech. Je to práce s lidmi, s publikem, tady nic nejde ze dne na den. Ale myslím, že jsme nastaveni správným směrem, o čemž hovoří i čísla. V kalendářním roce 2016 se nám např. vůbec poprvé podařilo překročit hranici 60 tisíc návštěvníků, do hlediště jich přišlo 63.860.

Divadlo je zřizováno Kra-jem, nicméně je od roku 2015 podepsáno také Memorandum o spolupráci Horáckého divadla a města Jihlavy. Jak se vyvíjí tento vztah?

Memorandum představovalo přihlášení se Kraje k zoologické zahradě zřizované městem, a na druhé straně města k jihlavskému divadlu. Otevřeně se ze strany města hovořilo o finančním příspěvku dva miliony korun pro divadlo. Je to živé téma, diskutované od roku 2015, a teď jsme v situaci, kdy vím, že se mohu bavit o

Divadlo chce najít nového diváka

V pořadí 78. sezona nabídne celkem šest premiér, tou první bude už v sobotu Zapomenuté světlo

Ilona Zelničková
redaktorka
MF DNES

JIHLAVA Odvážná, jiná a také nečekaná. Taková by měla být podle Pavla Šimáka, uměleckého šéfa Horáckého divadla Jihlava, nová divadelní sezona. Ta začíná tuto sobotu premiérou dramatu Zapomenuté světlo.

„Pro nás je výrazným vykořeněním směrem k novému divákovi a hledáním cílových skupin lidí, kteří k nám zatím nechodili,“ vysvětlil Šimák. „Dramaturgický plán jsme sestavili poměrně odvážně. Většina inscenací je nějakým způsobem odvážná, jiná a nečekaná, než na co jsou tady diváci zvyklí,“ podotkl.

V pořadí už 78. sezona nabídne celkem šest premiér. Tu první mohou zhlédnout už v sobotu večer. Na programu bude drama Zapomenuté světlo. Základ inscenace tvoří filmový scénář českoamerické scenáristky Mileny Jelinek, který napsala na motivy ve své době skandální novely tasovského faráře Jakuba Demla (1878–1961).

Snímek Zapomenuté světlo z roku 1996 v režii Vladimíra Michálka obdržel celou řadu prestižních ocenění včetně tří Českých lvů a Ceny diváků na Mezinárodním filmovém festivalu Karlovy Vary.

Tento filmový příběh přepsal režisér Matěj T. Růžička do divadelního scénáře. Spojuje v něm motivy Jakuba Demla s příběhem, ve kterém dovedl, dopsal a domyslel některé situace a charaktery postav. „Je to světvinná adaptace Demlova Zapomenutého světa. Proto tvrdíme, že inscenaci uvádíme v české premiéře,“ řekla dramaturgyně divadla Barbora Jandová.

Bude to chlap jako hora s rukama jako kladiva

Farář Holý v podání jihlavského Stanislava Gerstnera nemá být éterickým a laskavým duchovním tak, jak ho známe v filmovém podání Bolka Polívky. Představa režiséra Růžičky byla jasná: „Tohle bude chlap jako hora s rukama jako kladiva.“

Příběhem se líne láska faráře Holého (Stanislav Gerstner) k těžce nemocné a umírající Marjánce Zezulové (Tereza Slámová) i boj za záchranu kostela. Je to však také drama víry, naděje i obrovské síly a vzdoru.

„Mě na tom právě zajímá ten chlap v boji s arogancí moci,“ říká režisér. „Je to někdo, kdo je vlastně těžko snesitelný. Společensky těž-

Farář Holý Premiéru nové sezony Horáckého divadla obstará drama Zapomenuté světlo. Jenže farář Holý v podání Stanislava Gerstnera nebude tak éterickým a laskavým duchovním, jak ho znají diváci z filmového podání Bolka Polívky. Foto: Leoš Skokan, HDJ

ko akceptovatelný, snad až nepřijemně pravdivý, pronikavě chytrý, ježící se nad kdejakou pitomostí, prolezlý pochybami, bojující se světem, s větrem, s kdekým, ale především sám se sebou,“ charakterizuje ústřední postavu hry.

Premiéra Zapomenutého světa v 19 hodin bude vrcholem sobotního dne, jenž bude celý patřit divadlu.

Vznikne obraz z otisků prstů

Už v 8.30 bude před budovou jediné profesionální divadelní scény na Vysočině nová sezona slavnostně zahájena. Na návštěvníky bude čekat program v pasáži divadla. Lidé uvidí loutkové divadlo, bleší cirkus, setkají se s hereckým ansámblem a nebudou chybět ani komentované prohlídky divadla, které budou v rámci dnů otevřených dveří památek zcela zdarma.

Nebude chybět ani interaktivní happening. „V loňské sezoně nám diváci mohli pro štěstí nosit kliku. Letos se každý, kdo nám bude chtít držet palce, bude moci podílet na vzniku uměleckého díla, které bude sestaveno z lidských otisků prstů,“ prozradil Pavel Šimák.

Na prknech Horáckého divadla se v nové sezoně objeví i nová herecká tvář. Na uvolněné místo po Danielu Ondráčkově, který přijal nabídku na jednu z rolí v připravovaném televizním seriálu, přichází osmnáctiletý Štěpán Tuček. Student posledního ročníku Mezinárodní herecké konzervatoře Praha se představí hned v sobotní první premiéře Zapomenutého světa.

„Přes svůj věk je nesmírně zkušený. Hraje od šesti let, tři roky hostoval v polském divadle Zdrojowy Teatr Animacji a poslední roky účinkuje v Městském divadle v Mostě. Navíc den před sobotní jihlavskou premiérou bude mít premiéru v Divadle Radka Brzobohatého, kde ztvárnil hlavní roli v dramatu Petr a Lucie,“ uvedl Šimák.

Mladý herec má i zkušenosti s fil-

mem, hrál například ve snímku Zločin v Polně či v seriálu Ordinance v růžové zahradě. „Kromě toho má také vlastní loutkové divadlo, do kterého si loutky sám vyřezává,“ doplnil umělecký šéf souboru.

Pasáž je v rekonstrukci

V Horáckém divadle momentálně naplno pokračuje rekonstrukce vstupního vestibulu budovy. Ná-

Horácké divadlo Jihlava

Premiéry v sezoně 2017/18

- 9. září – Zapomenuté světlo (Jakub Deml, Milena Jelinek, Matěj T. Růžička)
- 7. října – Černá komedie (Peter Schaffer)
- 2. prosince – Bůh je žena (Jan Kačena, Kateřina Loly Lolyová)
- 10. února – Racek (Anton Pavlovič Čechov)
- 7. dubna – Obraz Doriany Graye (Oscar Wilde)
- 5. května – Jediný život (Alžběta Kubíčková)

Program dne otevřených dveří v sobotu 9. září

- 8.30 – slavnostní zahájení sezony (před vstupem do budovy)
- 9.00, 10.00, 11.00, 12.00 a 13.00 – prohlídky divadla
- 19.00 – premiéra hry Zapomenuté světlo

vševníky však práce neomezují. Nové důstojné místo dostane předprodej vstupenek, buduje se také nová stylová kavárna a v patře vzniká velkokapacitní zkušebna. „Předpokládám, že hotovo by mělo být v listopadu. V nejbližší době chceme vypsat výběrové řízení na provozovatele kavárny,“ uvedl ředitel divadla Ondřej Remiš.

V plánu je, že nová zkušebna bude sloužit i veřejnosti, zejména dětem. V novém prostoru by se měly konat divadelní workshopy a dílny. „Klub dětského diváka, jakýsi dramatický kroužek, chceme otevřít v příští sezoně,“ uvedla Mirka Kvícalová, mluvčí divadla, s tím, že by divadlo chtělo ulevit také rodičům dětí. „Pro rodiče, kteří nemají pro děti hlídání, chceme připravit podvečerní představení.“

Kostel, hospoda i stadion. Jeviště je všude

Zápisník
Roman Streichsbier
redaktor MF DNES

Jsou tři místa v polis, rozumějte v obci, kde se setkávají lidé: kostel, hospoda a divadlo. A při setkávání lidí se vždy řeší problémy obce čili polis. Funcke divadla se proměňuje podle toho, jak se v čase proměňuje polis, přesto divadlo neustále obci nastavuje zrcadlo. Půvab divadla je v tom, že to, co chce sdělit, sděluje publiku při-

mo – prostřednictvím živých lidí. Není to žádné mrtvé plátno. Herci, které vidíte a slyšíte na jevišti, chodí přes den vašim městem, kráčí stejnými ulicemi, nakupují ve stejných obchodech jako vy, ale večer se všichni sejdejte pod jednou střechou v divadle, kde se odehrávají příběhy, které něco otevírají. Otevírají věci a události – a nastavovat zrcadlo, to je základní smysl divadla, který se nikdy nezmění.

Zhruba tímto slovy mi odpověděl slavný režisér Ivan Rajmont, když jsem se jej před lety v Jihlavě

zeptal, jestli je podle něj stále základem funkcí a úlohou divadla poučovat, polepšovat a vychovávat člověka v hledišti. Jak tomu bylo na samém počátku ve starém Recku, nebo zda je dnes divadlo „pouhou“ zábavou... Ivan Rajmont už není (zemřel 7. prosince 2015), ke kostelu, hospodě a divadlu však tehdy mohl přidat... stadion. I na něm se totiž setkávají lidé.

A jestliže v Horáckém divadle, jež má kapacitu 300 míst, v sobotu začíná nová sezona – premiérou představení Zapomenuté světlo podle

Demlovy knihy, už o den dříve zahájí svou (extraligovou) sezonu jihlavští hokejisté – zápasem s Mladou Boleslaví. Na Horácký zimní stadion se ošvem vejde 7 000 diváků!

Jistě, hokej je nesrovnatelně větší „zábava“ než divadlo. Lidé sice nijak zvlášť nepolepšují a nevychovávali ani jím nenastavuje zrcadlo, zato každému správnému fandovi umožňuje alespoň na tři čtvrtiny (plus případně prodloužení) zapomenout na to, že „celý svět je jeviště a všichni lidé na něm jenom herci, kteří mají své přichody a odchody...“

Zapomenuté světlo odstartovalo 78. sezonu Horáckého divadla

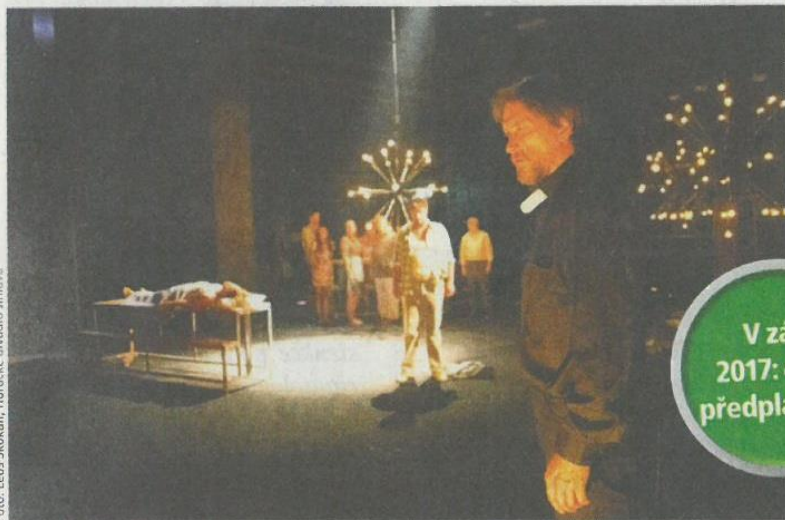

Foto: Leoš Skokan, Horácké divadlo Jihlava

Hlavní postavu faráře Holého hraje Stanislav Gerstner.

Den otevřených dveří a premiéra inscenace Zapomenuté světlo zahájily o druhé zářijové sobotě 78. divadelní sezonu Horáckého divadla Jihlava. Herci jediného profesionálního divadla na Vysočině se v následujících osmi měsících představí v šesti inscenacích, které budou mít společný podtitul Sdílení.

„Vítám podobné aktivity, jako je Den otevřených dveří divadla. Nejen jeho milovníci se mohou přesvědčit, že svět na prknech, která znamenají svět, jim může přinést potřebný odpočinek, zábavu, potěšení i životní inspiraci,“ pochvaluje

si náměstkyně hejtmana Kraje Vysočina pro oblast kultury, památkové péče, cestovního ruchu a mezinárodních vztahů Jana Fischerová (ODS).

Nová sezona je první, která bude čistě v režii nového uměleckého šéfa a jeho kolegů. Velká scéna postupně až do května nabídne klasiku, ale také zcela původní autorské počiny. Děti s rodiči se mohou těšit na nedělní pohádky a pokračovat budou i Pohádky na schodech. „Na programu malé scény právě pracujeme. Opět budeme chtít přinést dokudrama, pohádku i zábavnou hru,“

prozradil umělecký šéf Pavel Šimák.

Jedinou změnou v hereckém kádru krajského divadla je osmnáctiletý Štěpán Tuček. „Herectví se věnuje od dětství a zastoupí Daniela Ondráčka, který přijal nabídku na roli v televizním seriálu,“ informovala Miroslava Kvičalová z Horáckého divadla Jihlava.

Významné změny v průběhu sezony přinesou nyní rekonstruované prostory divadla. „Na začátku příštího roku se otevře nová prodejna vstupenek, začne fungovat víceúčelová zkušebna a návštěvníkům bude pro příjemné posezení k dispozici divadelní kavárna,“ potěšil výhledem na závěr ředitel divadla Ondřej Remiáš.

Monika Brothánková

Premiéry sezony 2017/2018

- 9. 9. Zapomenuté světlo
- 7. 10. Černá komedie
- 2. 12. Bůh je žena
- 10. 2. Racek
- 7. 4. Obraz Doriany Graye
- 5. 5. Jediný život

více informací na www.hdj.cz

„Horácké“ nabídne Demla i Čechova

Zapomenutým světlem Jakuba Demla, autora a kněze z Vysočiny, zahájí 9. září Horácké divadlo v Jihlavě svoji 78. sezónu. Její motto zní Sdílení.

■ Jiří Varhaník
Jihlava

Náročné prázdniny plné stavbního ruchu má za sebou Horácké divadlo v Jihlavě. Jak vysvětlil jeho ředitel Ondřej Remiáš, buduje se rekonstrukcí přízemí nová kavárna pro návštěvníky, v patře potom multifunkční zkušebna a zázemí pro uvažovanou dětskou divadelní skupinu.

Dodavatel, Stavointeriér Havlíčkův Brod, zahájil stavbu 5. června. Vedení HDJ ji sladuje s provozem divadla zejména z hlediska hluku nebo prašnosti, stavba nemá nijak omezit zahájení nové sezóny.

„Rekonstrukce probíhá dle plánu, zatím pouze běžné provozní problémy,“ hlásí po prázdninách ke stavbě ředitel HDJ Ondřej Remiáš. Hotovo má být do konce listopadu, na začátku října má být vyhlášeno výběrové řízení na provozovatele budou-

cí kavárny s restauračním provozem.

Současnou podobu získala budova v letech 1992 – 1995, celkové náklady na stavbu nového Horáckého divadla dosáhly tehdy 141 milionů korun. Současná rekonstrukce se týká přízemí a prvního podlaží části budovy napravo přilehlé k pasáží divadla (pod Malou scénou). Investorem stavby s celkovým rozpočtem 12 milionů korun je Kraj Vysočina.

V uměleckém provozu se divadlo chystá na svoji 78. sezónu. Mottem Sdílení v ní podtrhuje touhu být otevřeným prostorem pro vzájemnou komunikaci se společností.

„Jde nám o to připravit pro naše diváky zážitky, které jsou nečekaně různorodé a přesto se potkají na jednom místě - je to přesně ten bod časoprostoru, kdy se propojí energie jeviště a diváků,“ uvedl k tomu kmenový režisér a umělecký šéf HDJ Pavel Šimák.

Sezóna nabídne šestici titulů – hrát se bude světová klasika i nové autorské texty, zároveň si na své přijdou příznivci komedie, sci-fi grotesky či dramatu. Úvodní Zapomenuté světlo v bude v pořadí 960. premiéra v historii HDJ.

HERCI Horáckého divadla (zleva) Petr Soumar, Jakub Škrdla a Zdeněk Stejskal při červnovém loučení se 77. sezónou na jihlavském náměstí. Do té 78. divadlo vstoupí 9. září dopoledním Dnem otevřených dveří a večerní premiérou Demlova Zapomenutého světla.

Foto: Jiří Varhaník

Podle jihlavských divadelníků je dramaturgický plán příští sezóny zcela v souladu s požadavky na moderní, živé

divadlo, jehož potenciál je tvořit a reflektovat ve „vlastní režii“ témata, která jsou blízká tvůrcům i divákům. „V sezóně Sdí-

lení chceme dát prostor tak velkým prožitkům, jako jsou vztěnění či sounáležitost,“ avizuje dramaturgie HDJ.

Repertoár sezóny HDJ 2017/2018: Velká scéna

■ 9. září 2017

Jakub Deml, Milena Jelínková, Matěj T. Růžička: Zapomenuté světlo

V knize Zapomenuté světlo z roku 1934 (ve své době skandální) se básník a kněz Jakub Deml (1878 – 1961) vyrovnává s dobou a současníky, ale především se svou hlubokou láskou k umírající ženě Marii Zezulkové. Dílo odráží lásku k Bohu, k ženě, lásku obětavou i lásku tělesnou, lásku mateřskou i všeobjímající lásku kněze k lidem. Ve známém stejnojmenném filmu scenáristka Milena Jelínková příběh posunula do 80. let a doby budování komunismu. Z filmového scénáře vychází též divadelní adaptace. Inscenaci tvoří hostující umělec-tým - režisovat bude Matěj T. Růžička, scénu navrhl Bob Rakec, kostýmy Kateřina Bláhová.

■ 7. října 2017

Peter Shaffer: Černá komedie

Loni zesnulý britský drama-

tik Peter Shaffer proslul především jako autor Amadea. Jeho Černá komedie (1965) je nicméně považována za jednu z nejzábavnějších a nejduchaplnějších komedií světového repertoáru. Příběh začíná tam, kde zamilovaný pár očekává návštěvu přísného otce budoucí nevěsty. Komedii si střihne kmenový režisér HDJ Pavel Šimák.

■ 2. prosince 2017

Jan Kačena - Kateřina Lolyová: Bůh je žena

Autorská inscenace na pomezí sci-fi retro grotesky a současného psychologického dramatu čerpá zejména z hororové novely Iry Levina Stepfordské paničky. Emancipovaná fotografa proniká do uzavřené pánské společnosti mužů, kteří předělávají své manželky v supermanželky podle obrazu svého. Hraje se o roli muže a ženy v životě a soužití z různého úhlu pohledu. K režii divadlo přizvalo spoluautorku textu Kateřinu Lolyovou.

■ 10. února 2018

Anton Pavlovič Čechov: Racek

Čechov (1860 – 1904) napsal svého Racka jako komedii. Dramaturgie HDJ ji charakterizuje spíše jako tragikomedií prostoupenou hlubokými banálními rozhovory o podstatě tvorby, postavení umělce ve společnosti a jeho úloze, o divadle a potřebě tvůrčího života... Mezi filozofováním a společenskými hrami na břehu jezera se odehrávají marná milostná vzplanutí i dramata nenaplněných ideálů. Režie se ujme hostující Iveta Ditte Jurčová.

■ 7. dubna 2018

Oscar Wilde, Pavel Šimák: Obraz Doriana Graye

V dubnu bude HDJ hrát o mladíkovi, který kvůli své kráse a mládí zaprodá duši. HDJ nabídne vlastní zpracování, vytvořené na základě známého (a jediného) románu Oscara Wildea (1854 – 1900). Publikum uvi-

dí příběh trojice mužů z lepších kruhů – naivního narcise, protřelého cynika a citlivého umělce. Vše se točí kolem portrétu, na němž věhlasný londýnský malíř Basil Hallward vypočetl svého chráněnce Doriana Graye a poté ho narcistnímu mladíkovi daroval. Proměny mladíkovi tváře v čase se pak promítají do obrazu. Na scénu přicházejí pojmy a témata jako manipulace, smrt, krása, mládí, stáří i relativita pojmů. Režisovat bude autor úpravy, umělecký šéf HDJ Pavel Šimák.

■ 5. května 2018

Alžběta Kubičková: Jediný život

Mladá česká básnířka a divadelní dramaturgyně Alžběta Kubičková (Michalová) byla nominována na cenu Magnesia Litera 2015 v kategorii objev roku za svou debutovou básnickou sbírku Zřetelně nevyprávíš. Mimo jiné se podílela na scénáři hry o Josefu Toufarovi Zpráva o zázraku (podle knihy Miloše Doležala)

v Divadle Husa na provázku.

Středem jejího scénáře Jediný život je osobnost a poezie básníka Jana Zahradníčka (1905 – 1960), který se dokázal postavit zlu, žít život rovně a pravdivě a čelit totalitě. Text píše Kubičková přímo pro Horácké divadlo. Režisovat bude Michal Skočovský j.h.

■ Skupina X: od Richarda po Spalovače

Pět pohostinských představení uvidí v nadcházející sezóně HDJ diváckí skupiny X. Ta nemá předem daný pevný hrací den. Hrát se budou tituly:

* Městská divadla pražská, divadlo ABC: **Proč muži neposlouchají a ženy neumí číst v mapách.**

* Klicperovo divadlo, Hradec Králové: **Richard III.**

* Švandovo divadlo, Praha: **Cry Baby Cry.**

* Divadlo Petra Bezruče, Ostrava: **Spalovač mrtvol.**

* Divadlo Kalich, Praha: **Na mělčině.**

Začíná sezóna v Horáckém divadle

HERCI Stanislav Gerstner, Tereza Slámová a Lukáš Matěj v inscenaci *Zapomenuté světlo*, která zítra otevře sezónu v Horáckém divadle.
Foto: Leoš Skokan

První premiérou 78. sezóny bude zítra večer v Horáckém divadle inscenace *Zapomenuté světlo*.

■ Jiří Varhaník
Jihlava

Sdílení je mottem sezóny, která zítra začne v Horáckém divadle. Po dopoledním programu v pasáži a prohlídkách budovy se finále úvodního dne ponese večer v duchu premiéry. Hrát se bude *Zapomenuté světlo*, inscenace inspirovaná novelou kněze Jakuba Demla (1878 – 1961) z roku 1934 a filmem Vladimíra Michálka (scénář Milena Jelinek).

Jako dramaturga, scénáristu i režiséra přizvalo HDJ ke spolupráci **Matěje T. Růžičku**, porevolučního zakladatele brněnského generačního autorského Divadla v 7 a půl. „Do divadelního scénáře spojil motivy z *Jakuba Demla s příběhem, v němž dotvořil, dopsal a domyslel některé situace a charakterystiky postav*“, vysvětluje dramaturgyně HDJ Barbora Jandová. Matěj T. Růžička a hostující

Bob Racek také navrhli scénu pro inscenaci.

Demlův příběh charakterizují inscenátoři jako „drama faráře, který byl příliš člověkem“, drama o lásce, osamělosti, lidské slabosti i síle. Popisuje silný moment Demlovy hluboké lásky k umírající ženě Marii Zezulové.

Divadelní inscenace vychází z filmového zpracování (s herci Boleslavem Polívkou a Veronikou Žilkovou), které příběh faráře Holého ze zapadlé vesnice přesadilo do 80. let 20. století. Farářův boj se tu rozšiřuje o střet s normalizačním systémem ve snaze zachránit chátrající kostel.

„Matěj T. Růžička píše i pro J.

Stanislav Gerstner a Tereza Slámová zítra v hlavních rolích v „*Demlovi*“

Divadelníci zítra otevřou sezónu v pasáži spolu s diváky

JIHLAVA (jv) Horácké divadlo se zítra připojí ke Dni otevřených dveří památek v rámci Evropského dne kulturního dědictví. Od rána se lidé budou moci projít budovou, anebo se zastavit v pasáži na program, který otevře celou sezónu.

Komentované prohlídky půjdou divadlem od 9 do 13 hodin v každou celou hodinu. Jsou zdarma, nutné je rezervovat si místo. Obřadné otevření divadla po prázdninách se ale chystá už na půl devátou. „*Odemkne divadlo, děláme, že tady nejsme...*“, usmívá se umělecký šéf Pavel Šimák, přestože se divadelníci sešli po prázdninách k práci už 21. srpna.

Už loni divadlo otevíralo novou sezónu spolu se svými diváky, kteří přinášeli klíky do výstavy v divadelní pasáži. Také zítra, až do 13 hodin, se v pasáži bude odehrávat happening.

„*Vzniká bude výtvarná instalace z otisků palců návštěvníků*“, prozrazuje Šimák princip jednoho z nápadů, který odkáže na tradici „držení palce“. Herci Stanislav Gerstner a Jakub Škrdla také připomenou svůj letní projekt *Divadlo na Staré plovárně*, z něhož bude zítra do HDJ „vypůjčeno“ číslo *Bleší cirkus*.

Nový člen souboru Štěpán Tuček se představí se svými loutkami. Zdeněk Stejskal v roli automatu na historii divadla „zareaguje na to, co do něj divák vhodí“, podivnosti představí Šárka Bůh Býčková. Otevřena bude divadelní kavárna.

Úvod sezóny HDJ bude ještě v prvních měsících za provozu doprovázet stavební ruch. Do konce listopadu totiž pokračuje rekonstrukce části divadla a výstavba kavárny s restauračním provozem a nové zkušebny.

„*Diváků se v tom kontextu týká jen jediná změna, a to dočasný přesun pokladny do Komenského ulice*“, říká šéfka marketingu HDJ Mírka Kvíčalová. Zítra bude pokladna otevřena a nabídne speciální dvacetiprocentní slevy na vstupenky na představení.

A. Pitínského, je to pro nás fakt zajímavá postava uměleckou osobností i způsobem práce – je i pedagogem na JAMU...“ uvažuje umělecký šéf HDJ Pavel Šimák.

V hlavních rolích uvidí publikum Stanislava Gerstnera a Terezu Slámovou. V rolích lékaře či opraváře pak také nového herce HDJ, osmnáctiletého Štěpána Tučka. Ten bude teprve letos maturovat na mezinárodní herecké konzervatoři, má ale několikaleté divadelní

zkušenosti a provozuje i vlastní loutkové divadlo, pro které sám vyřezává loutky.

Premiérový týden nemá Tuček jen v Jihlavě. Dnes večer má premiéru inscenace Petr a Lucie v Divadle Radka Brzobohatého v Praze, kde alternuje titulní roli. „*Bylo to vzájemné...*“ oceňuje ředitel HDJ Ondřej Remiáš, že si vedení jihlavské scény a mladý nový herec při prázdninovém konkurzu oboustranně padli do oka.

Odešel divadelník Josef Fila

V noci na čtvrtek zemřel Josef Fila, někdejší ředitel Horáckého divadla Jihlava. Včera odpoledne o tom informoval Krajský úřad Kraje Vysočina.

V čele jihlavské profesionální scény stál Josef Fila (* 1. 8. 1951) patnáct let. Byl následovníkem ředitele Miloše Stránského a druhým nejdéle sloužícím ředitelem divadla.

„*Významně přispěl k divácké atraktivitě scény a jejímu dobrému jménu i za hranicemi Vysočiny*“, komentuje Filovu práci vedení Krajského úřadu, zřizovatele divadla, „*po celou dobu usiloval o to, aby jihlavské divadlo bylo divadlem pro všechny... Byl patriotem se silnými citovými vazbami ke „svému“ divadlu, k Jihlavě a k celé Vysočině. Byl nezdolným životním optimistou s obrovskou vůlí a smyslem pro humor*.“

Poslední roky se J. Fila

Josef Fila

vyrovnával se závažnou nemocí. „*Znala jsem ho 24 let. Poznala jsem ho, když jsem nastoupila, to ještě jako tajemníka ředitele, a potom i jako ředitele. Strašně moc mi pomohl, když jsem bojovala se stejnou nemocí, se kterou on svůj boj asi tedy bohužel prohrál. Za to mu zůstanu navždycky vděčná, jak moc dobře se ke mně postavil a vyšel mi maximálně vstříc*“, vzpomíná herečka jihlavského souboru Lenka Schreiberová.

Za svoji práci byl J. Fila v roce 2015 oceněn skleněnou medailí Kraje Vysočina. -jv-

Úterý 8. srpen 2017

Josef Fila: muž, který se namočil do divadla

Jediný den po svých 66. narozeninách zemřel v noci 2. srpna po těžké nemoci někdejší dlouholetý ředitel Horáckého divadla v Jihlavě Josef Fila.

V Horáckém divadle působil od roku 1988. Už dříve, od roku 1981, ale s divadlem spolupracoval jako herec – externista. Několik let stál po boku tehdejšího ředitele HDJ Miloše Stránského jako jeho tajemník a vedoucí obchodního oddělení.

„Pracovali jsme spolu od roku 1990. Především jsem ho měl po boku, když jsem stavěl divadlo. To nebylo jednoduché, a já jsem v něm měl člověka, na kterého jsem se mohl spolehnout.

To fungovalo!“ oceňuje Miloš Stránský.

V únoru roku 2000 se Josef Fila stal nástupcem M. Stránského na pozici ředitele. „Když po mně převzal vedení divadla, myslím, že šel téměř stejnou cestou,“ uvažuje Stránský, „doposud mělo Horácké divadlo celkem 11 ředitelů a my dva jsme jediní, kteří byli při tom, když se to nové stavělo. A navíc se nám podařilo udržet naše divadlo v původní poloze, ve které ho drželi naši předchůdci – dobrá pověst, skvělá návštěva, kvalitní repertoár a dobří pracovníci ve všech profesích.“

Jako ředitel vedl Fila Horácké divadlo patnáct let, do roku 2015.

„Po celou dobu svého působení usiloval o to, aby jihlavské divadlo bylo „divadlem pro všechny“. Za jeho vedení byla také úspěšně dokončena transformace divadla, když se v lednu 2003 stal zřizovatelem Horáckého divadla Kraj Vysočina,“ komentovalo přinos Josefa Fily současné vedení HDJ.

K zásluhám J. Fily patří podle vyjádření současného manažerů divadla zajištění autobusových spojů pro diváky z celé Vysočiny a udržení široké divácké základny. Pokračoval také v organizování divácké ankety Horác, kterou sám připravoval i moderoval.

Za vedení J. Fily divadlo orga-

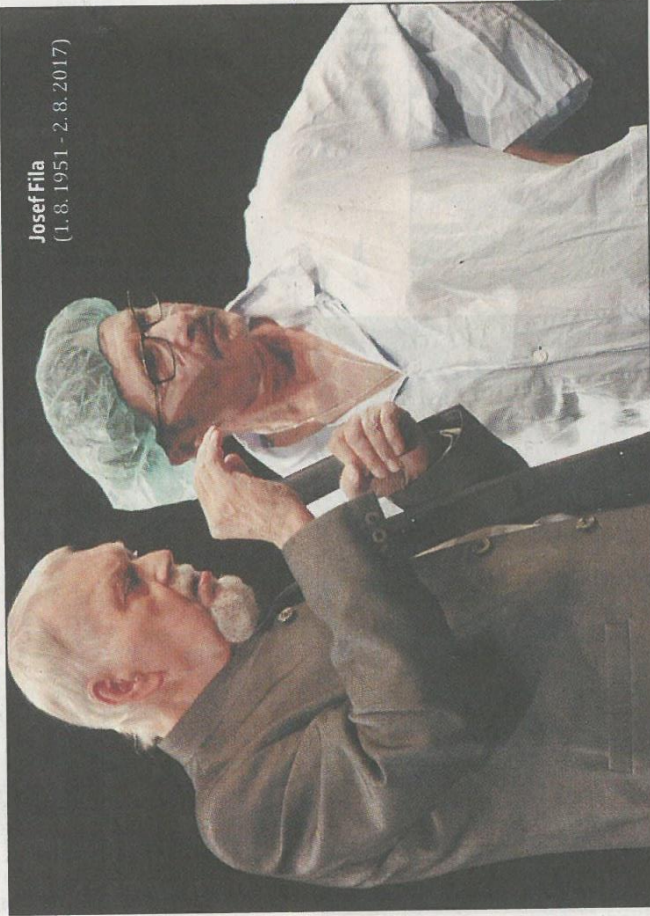
HEREC Josef Kubín přebírá čestného Horáce z rukou Josefa Fily (vpravo) v divadelním klubu v roce 2013.

Posleme jim to zpátky

Josef Fila osvědčoval i velký smysl pro humor a nadsázku. V roce 2012 např. zareagoval na své vážné onemocnění tím, že se jako moderátor oficiálního večera Horác oblékl na předávání divadelních cen do patientského pyžama a igelitové hygienické čapky. Celý večer tehdy pojal sebeironicky, v nemocničním duchu.

„Zažil jsem spolu třeba jednu fantastickou historku,“ dokládá Filyův smysl pro humor někdejší ředitel HDJ Miloš Stránský, „jednou Pepík přinesl dopis, který jsme si měli vyzvednout na poště. Byla to dobirka asi za 390 korun. Autorem dopisu byla pro nás neznámá firma, ale na provoz divadla jsme objednávali některé materiály např. celou republikou. Když to Pepa otevřel, stálo tam - otevřením tohoto dopisu jste se stali zákazníky naší firmy. Žádáme, abyste obrátem zaslali vaše logo, případně další informace, které uveřejníme do seznamu našich spolupracovníků a vydáme knižně.“

Už nevím, kdo z nás to napadlo, že jim to pošleme zpátky. Ten jejich dopis jsme tak trochu opsali, ale s jiným koncem: otevřením tohoto dopisu jste se stali sponzory našeho představení, které má premiéru v říjnu. To jsme zalepili a odeslali na jejich adresu za cenu 13 tisíc korun. A představení se stalo sponzorem. Potom jsme se dověděli, že to byli nějací podvodníci z Pohorelicka a že je zavřeli.“

Josef Fila
(1. 8. 1951 - 2. 8. 2017)

JOSEF FILA (vpravo) v nemocničním úboru spolu s Milošem Stránským jako moderátor Horáců v roce 2012. Foto na stránce: Jiří Varhaník

nizovalo výstavy ve foyer, Malou scénu otevřelo i nejmenším divákům interaktivními pohádkami. Svůj obdiv k jazzové hudbě Fila přenesl do založení dodnes úspěšného jazz klubu v divadelním klubu.

Za svoji práci obdržel Fila v roce 2015 Sklepenou medaili, nejvyšší ocenění kraje Vysočina. „Pro mě je divadlo celý život, Horácké divadlo jsem poznal při své první návštěvě jako kluk před dvaapadesátí lety. Jak se do toho jednou namočíte, tak vám to už zůstane až nadsmrti...“ řekl při převzetí této ceny.

Po odchodu z postu ředitele HDJ žil Josef Fila mimo Jihlavu. Na přání rodiny se rozloučení s ním uskutečnil čistě v rodinném kruhu.

Divadlo jako chrám, chrám jako divadlo

Ve velkém stylu vstoupilo Horácké divadlo sobotní premiérou do své 78. sezóny. Inscenací Zapomenuté světlo nastavilo laťku vysoko.

■ Jiří Varhaník

Ze silného filmového scénáře Mileny Jelinek vychází a těžší novinka, se kterou na úvod sezóny oslovilo své publikum Horácké divadlo v Jihlavě. Hraje se Demlovo „autobiografické“ Zapomenuté světlo - ve zkrácené řečeno příběh o zapovězené lásce katolického kněze k vdané umírající ženě.

Inscenace ale vychází z filmu Vladimíra Michálka, který dodal k provokativní předloze z první poloviny 20. století (Demlova kniha byla hned po vyjití v roce 1934 zabavena) kulisy a tématu socialistického Československa, a tedy daleko širší rozměry i konotace.

Hostující režisér Matěj T. Růžička (osobnost brněnského divadla) ctí jako autor divadelní úpravy dějovou linku filmu v zásadě bezvýhradně, včetně některých zásadních dialogů. A protože Michálkův film z roku 1996 patří k tomu nejlepšímu z porevoluční české kinematografie (a protože ho tím pádem máme nakoukaný), dostává se občas během divadelního představení trochu kacířská myšlenka - jo, bylo by fajn tuhle silnou věc zažít opravdu napoprvé, těšit se, co přijde dál. Ovšem to je problém všech filmových adaptací pro divadlo.

Ale jihlavské divadelní zpracování je natolik silné a svébytné, že má i tak sílu poskytnout silný prožitek. Asi nejzásadnějším se v tom kontextu jeví samotné základní uchopení prostoru, kdy je divadlo pojato jako chrám a chrám jako divadlo.

Jevištní prostor je zcela otevřen, „očesan“ až na dřevě (vlastně stejně jako samotný příběh) se syrovými pohledy lo lávek, tahů a ramp nad jevištěm. Nebylo potřeba takřka nic távát, samo divadlo je tu vlastně hercem, který hraje kostel.

HERCI Eva Kaplerová, Anna Bazgerová a Stanislav Gerstner v inscenaci HDJ Zapomenuté světlo.

Foto: Leoš Skokan

S tím kongeniálně ladí využití jednoduchých velkých lustrů a jediného vysokého žebříku, mizejícího kdesi nahoře mezi lampami.

Čistě a střídme výtvarně řešená dává divákovi dostatek prostoru pro fantazii, aby si domyslel věž, zvon, střechu kostela... Pak už stačí pár lavic a „socha“ svatého Jáchyma v prosté stylizaci a můžete vesele hrát. V tomhle příběhu jde o lidi, ne o rekvizity!

Síla malých rolí

Věc, která téměř dokonale zaklapla, je herecké obsazení. Volba Stanislava Gerstnera do hlavní role katolického faráře Holého? Trefa, velebnosti! Od blešího cirkusu při letních projektech se jedna z opor souboru přehrála do náročné psychologické role bez mrknutí oka, s obdivuhodnou profesionalitou.

Podobně lze vyzvednout přesvědčivý výkon Petra Soumara jako židovského sochaře Klímy, Lukáše Matěje coby Marjánčina muže Francka, anebo skvělou Annu Bazgerovou jako velmi svéráznou farskou uklízečku.

V Zapomenutém světle, jak je na jevišti pojato, by ale nadělal

paseku byt' i jediné slabší obsazení v některé z drobnějších rolí. Proto jsou tak důležité skvěle vyhrané etudy Taťany Schottnerové v roli afektované úřednice s trvalou a kafičkem. Stejně tak postava tajemníka v přesně arogantním podání Josefa Kundery.

A pak je tu další divadelní paráda - funkční vulgarismy, důstojně se linoucí (nejen) z úst paní Evy Kaplerové, takto paní hraběnky v mimořádně elegantním tyrkysovém kostýmu (kostýmy, to je ostatně další „na výbornou“ v inscenaci, stejně jako režisérův precizní výběr hudby).

Ostré slovo na divadle má svůj význam a sílu, pakliže je použito správně. Tady svůj smysl a účel má - jako kontrastní prvek podtrhuje vulgaritu doby, vulgaritu činů moci, a nejen té světské.

Recenze

V kontextu výše řečeného jen trochu překvapí obsazení role arcibiskupa. Těsně po vtipné, ale i silně vzpomínce paní hraběnky, která ji v mládí „muchloval v křoví“ (na kterou spontánně reaguje celé hlediště), se na scénu v arcibiskupském rouchu

Zapomenuté světlo

- Autoři: Jakub Deml, Milena Jelinek, Matěj T. Růžička
- Režie: Matěj T. Růžička j.h.
- Dramaturgická spolupráce: Barbora Jandová
- Scéna: Matěj T. Růžička, Bob Racek j.h.
- Kostýmy: Kateřina Bláhová j.h.
- Psáno z premiéry 9. září 2017

vkolobá představitel o generaci mladší - ne-li o dvě, očividně obsazený z týmu techniků. Ó, jak by této roli, byt' němá a zdánlivě méně významné, slušelo preciznější obsazení některým ze starých divadelních bardů. Tady by to psalo, vždyť paní hraběnka si tu vzpomínku podržela celý život!

Mnohem zásadnějším momentem k polemice je ale nastavení míry „komičnosti“ postavy horlivého esenbáka. Její kousky poněkud vybočují mimo poetiku inscenace jako celku. Tady režisér použil nadsázku, spíše až karikaturu, kterou ale u jiných postav v této míře nevidíme.

V inscenaci může dráždit jazykový posun - použití žargonu, „polské slezštiny“. To ale kusu dodává šmrnc, humor a jinakost,

posunuje ho to svým způsobem dál k dnešku.

Dobrá či provokující věc dnes obecně nemůže, a možná ani nechce být bezvýhradně korektní a učisnutá. V tomto případě emotivní síla a aktuálnost, jak po stránce obsahové, tak z hlediska formy, budí naděje do celé nové sezóny, v níž se chce jihlavské divadlo hodně obracet právě na nové (a mladé) publikum a dál proměňovat svoji tvář.

V Zapomenutém světle se hraje právě o lidské naději. Že má Jihlava v aktuální formě dobré profesionální divadlo, je po zhlédnutí první premiéry sezóny nikoli „jen“ naděje, nýbrž celkem jistota.

Černobílý koktejl chutná báječně

Horácké divadlo nasadilo po zásadním dramatu Zapomenuté světlo bláznivou situační komedii. A opět doslova „trefoilo do černého“!

■ Jiří Varhaník

Téma klasické filmové grotesky je v jihlavském divadelním prostředí v posledních letech celkem doma. Není to tak dávno, co po něm sáhl jihlavský režisér Martin Kolář, aby se souborem De Facto Mimo a autorským představením Groteska několik sezón úspěšně reprezentoval Vysočinu doma i za hranicemi – třeba v Koreji, anebo ve Finsku. Groteska jako žánr se minulou sobotu na jihlavskou divadelní scénu vrátila. Tentokrát je to v podání zdejšího profesionálního souboru, a návrat je to s plnou parádou.

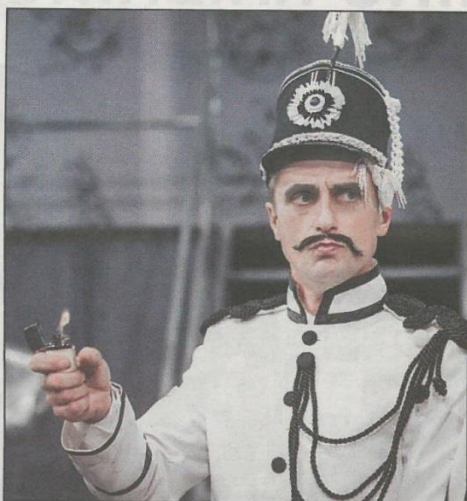
Horácké divadlo uvedlo v režii svého uměleckého šéfa Pavla Šimáka inscenaci Černá komedie. Jméno jejího britského autora Petera Shaffera (+ 2016) budou mít diváci spojeno především se slavným titulem Amadeus, ale nyní se mohou i v Jihlavě přesvědčit, že tenhle dramatik byl celebritou i v oboru tzv. bláznivé komedie.

Na úvod je tedy třeba zdůraznit, že Černá komedie (hra z roku 1965) je především oddechovka, u které se můžete v hledišti nahlas zasmát. Je napsaná vtipně, a její situace jsou v zásadě realistické. Všechny ty nepravděpodobné londýnské šlenosti, jichž jsme na jevišti svědky, se při troše dobré vůle opravdu mohou stát, a to dává téhle komedii (vedle vtipné, a přitom jednoduše přehledné konstrukce příběhu) velkou sílu.

Divák tedy sleduje (zaplatpánbu bez přestávky, což je fajn pro spád celého kusu), co se taky může přihodit, když v jednom jediném pokoji hoďku dvacet hledáte svíčku, protože v domě vypnuli proud. Pro potřeby této úvahy takový popis děje docela stačí. Prvek překvapení má totiž v téhle vydařené inscenaci zásadní význam a jakékoli další vyzrazování už by bylo zbytečným spojlerováním.

Totéž platí o parádním technicko-inscenačním principu, který jihlavští inscenátoři zvolili. K němu snad jen možno prozradit, že některé věci prostě mohou být na divadle úplně naopak, a že to může být zdrojem invenčního humoru. V daném případě to ovšem vyžaduje hodně přesnou souhru s osvětlovači, což při premiéře ještě mělo své mouchy.

Na divadle se ale ví, že tyto věci si zkrátka nějakou dobu sedají. Na tom, že fór se světly je v jihlavské Černé komedii nosný, zásadní, přehledný a vtipný, to nemění vůbec nic. Divák princip téhle hry pochopí během několika minut, přijme ho a baví se jím až do konce.

JAKUB ŠKRDLA, František Mitáš a Ondřej Šípek v Černé komedii na jevišti HDJ jako Plukovník Melkett, Harold Gorringa a Bridesley Miller. Foto: HDJ, Vojtěch Brtnický

Nadčasovost grotesky

Druhým nosným momentem je právě volba žánru černobílé grotesky. Tady se mimo jiné otevírá úžasný prostor pro výtvarníky, a ti se opravdu předvedli. Jestliže po první premiéře sezóny (Zapomenuté světlo) už měli milovníci divadelního výtvarna kandidáta na Horáče v invenční střídmosti, teď mají najednou zaděláno na slušné dilema.

Odstíny černé, bílé a šedé vytvářejí na scéně fungující a vkusné prostředí. Vše koresponduje se stejně řešenými kostýmy a graduje v momentech, kdy se scéna díky projekcím mění v poškrábané filmové plátno a herci se pohybovými gagy přesouvají do světa starých grotesek.

Nadšení z tohoto řešení inscenace je bezvýhradné. K nějaké polemice bychom museli hnidopišsky hledat detaily (jako třeba jedno bílé pole v jinak šedě tónované papírové tapetové stěně, které hned na začátku divákovi prozradí, že právě tady dojde brzy k nějakému zásadnějšímu fóru, a k jakému asi).

U filmově stylizovaných pasáží inscenace se otevírá prostor pro úvahy nad tím, v čem vlastně spočívá ta úžasná nadčasovost poetiky a humoru grotesek z počátku dvacátého století? Jak je to možné, že na nás ty zoufale banální fóry a jejich technická nedokonalost stále tak fungují ve věku počítačové grafiky, která oživuje dinosaury a vytváří dokonalé hvězdné světy? No, asi to bude právě pro tu nedokonalou lidskost, která je v tomhle humoru soustředěna a koncentrována.

Sedm velkých hráčů

Zmíněná lidskost by ovšem nefungovala, kdyby ji do filmu (potažmo na jeviště) nevnašeli herci. Černá komedie je herecká situačka. Je tady sedm velkých hráčů v sedmi velkých

rolích, a každý z nich snese superlativy.

Ondřej Šípek zase jednou připomíná, jak bezkonkurenčního komediálního herce v něm Horácké divadlo má. Tereza Otavová už by po svém vtipném entré ve dveřích „lítačkách“ nemusela na jevišti udělat vůbec nic a děkuje, velká spokojenost, bavili jsme se!

Lucie Štorková (s příspěvním kostýmy i gest) dává vzpo-

Peter Shaffer: Černá komedie

- Překlad: Luboš Trávníček
- Režie: Pavel Šimák
- Dramaturgie: Barbora Jandová
- Scéna: Kristina Matre Křížová j.h.
- Kostýmy: Blanka Tesařová j.h.
- Videoprojekce: Zdeněk Stejskal
- Psáno z premiéry 7. října 2017

divadla nejspíš narodil. V žánru pohybového kejklářství, potažmo pantomimy, je prostě doma. Že to naplno prodává i tentokrát, není pro nikoho překvapení.

Naopak docela překvapivá je protirole, kterou si v Černé komedii stříhl František Mitáš. Obvykle představitel heroických mužných hrdinů se statečně připojuje k Lukáši Matějovi z loňské komediální inscenace Splašené nůžky, aby jihlavskému divákovi předvedl zase trochu jinak uchopenou karikaturu homosexuála. A je to opět přesné, je to vkusné, nejde to za hranu, neuráží to. Zprvu trochu

zaskočené publikum se baví.

Milan Šindelář dovede vytáhnout herecký detail, a to se v Černé komedii velice osvědčuje v jeho postavě, která musí zaujmout na malé ploše. K tomu všemu je tu ještě jedna opravdu úplně malá, ale pro pointu zásadní role, v níž alternují Tomáš Rychetský a Zdeněk Stejskal. Díky přesné vypointovanému finále mají asi tak dvě minuty na to, aby v akrobatické kreaci udělali celé tě „bláznivě“ na jevišti konec.

Černá komedie v podání Horáckého divadla ukazuje, co dokáže udělat dobře napsaný text, pokud se k němu přimíchá nosný inscenační nápad a skvělé herecké výkony. Jihlavským divadelníkům postačilo do tohoto koktejlu přimíchat jen pár jednoduchých přísad – jeden pichlavý kaktus, jednu sifonovou lahev, kousek Gotta a kousíček Smetany, jednoho Buddhu, rozvrzané sofa, jedno sexy podvazky a houpací křeslo. A chutná to báječně!

Černou komedii řízli Horáci groteskou

Jiří P. Kříž

V jihlavském Horáckém divadle se Pavel Šimák and company pustil do známé Černé komedii Petra Shaffera. Rok po úmrtí autora slavného Amadea. V Česku si jeho odchodu skoro nikdo nevšiml. Černou komedii hrají u nás v překladu Lubomíra Trávníčka.

Shafferův nápad k nezaplacení tkví v tom, že prvních skoro pět minut se Černá komedie hraje v úplné tmě. Na jevišti se dějí nějaké věci, mluví se. Z hlediště to začne nespokojeně bublat, pak někdo křikne, ať už konečně rozsvítí, jiný hlas vyzývá, že by měli začít znovu. Není třeba reakci publika kamuflovat, začne se projevovat samo.

Divadelní groteska

Ve chvíli, kdy hrdinům lechtivé komedie v bytě sochaře Brindsleye Millera a jeho snoubenky Carol Melkettové, kteří se připravují na inspekční návštěvu Carolinina přísného otce, plukovníka, vypadnou v celém domě pojistky, se jeviště naopak rozzáří do světla, tlumeného jen ve chvílích, kdy si na sebe postavy svítí sirkami, zapalovači nebo svíčkami.

To se režisérovi zdálo nejspíš málo vtipné. Aby divák nebrblal, že utratil peníze za kus tmy, zničil Šimák úvodní výstup jen polotmou. Co na tom, že se to pak trochu pletlo ve chvílích, kdy skutečnou polotmu (ty hořící zápalky třeba) mělo na scéně zastupovat polosvětlo.

A ještě ne dost na tom. Výbornou Shafferovu situační frašku vložil režisér do mixéru, přidal něco z Lauera, Hardyho, Friga i ze Chaplina a pustil to rovnou na třetí rychlost. Výsledkem je ovesná kaše crazy s ingrediencemi němé grotesky. A ten nový žánr nazval divadelním filmem. Ve výsledku: „Horácké Divadlo Entertainment uvádí...“

Ono je to ale nakonec docela dobré, že se herce a herečky Šimák pokouší pořádně rozhýbat. Někteří v minulosti pěkně zlenivěli, a jednoho dokonce poslali zpátky do Opavy, odkud přišel. Odhlížeje od toho, že groteska je v Černé komedii nadbytečná, a všechno trochu znepréhledňuje, nadřeli se při jejích sekvencích všichni nejvíc. A někteří dokonce obstáli.

Kdo na to má

Ti ve vedlejších postavách lépe než figurky hlavní. Nejvíc Lucie Sobotková jako stará panna Furnivalová. Ve „tmě“ se tiše opije a vezme na sebe roli Spasitelky. A také hřmotně atletický plukovník Melkett Jakuba Škrdly spolu s bývalou Brinsleyho milenkou Cleou. Tu právě v „tmě tmoucí“ neodolatelně hraje dobře modelovaná Tereza Otavová.

František Mitáš zbytečně přehání jinakost Millerova souseda Harolda, Ondřej Šípek se v prostoru plácá bez ladu a skladu, Šárka Býčková (Carol) a Milan Šindelář (zaměstnanec londýnské energetiky) by crazy, natožpak grotesku hrát neměli. Černá komedie bude ale také v Jihlavě jako všude jinde, kde už se objevila, divácky úspěšná.

Horácké divadlo Jihlava Peter Shaffer: Černá komedie (divadelní film). Překlad Lubomír Trávníček. Inscenační úprava a režie Pavel Šimák, dramaturgie Barbora Jandová, scéna Kristina Matre Křížová, kostýmy Blanka Tesařová, videografika Zdeněk Stejskal, Pavel Šimák. Premiéra 7. října 2017.

Hodnocení 70%

Horácké divadelní obrození

Dobrá kultura se dá dělat kdekoli, na velikosti města naštěstí nezáleží, říká ředitel Horáckého divadla v Jihlavě **Ondřej Remiš**. Divadlo pod jeho vedením zažívá renesanci a hlediště při představeních praská ve švech.

► Má vůbec smysl snažit se dělat alternativní divadlo pro náročný diváky na oblasti?

Samozřejmě, že má. Stačí najít zapálené lidi, kteří dávají divadlu všechno, a ty jsem v Jihlavě naštěstí našel. Snažíme se volit dramaturgii tak, abychom si diváka vychovali a naučili ho milovat divadlo, třeba i takové, na které nebyl zvyklý.

► Nemáte v době digitálních technologií nouzi o diváky?

Naštěstí ne. Hrajeme šestkrát i sedmkrát do týdne a minulý rok jsme dosáhli rekordní návštěvnosti 63 000 lidí. Diváky svážíme vlastními autobusy z celého Kraje Vysočina, což je v České republice ojedinělé. Souvisí to s tím, že naším zřizovatelem je kraj, který má větší pravomoci a zdroje, takže dokáže velkoryseji zastřešit i tak velkou instituci, přičemž většina ostatních divadel je městských nebo státních. V Kraji Vysočina je ostatně více či méně specifické všechno.

► Divadlo na oblasti kromě inscenování her má i významnou roli jako kulturní centrum...

Snažíme se, aby to tak bylo, proto jsme zavedli mnoho různých

ných kulturních a vzdělávacích aktivit, třeba čtení na schodech pro děti, přehlídky divadel pro nejmenší diváky, protože to chápeme tak, že máme šanci si nastupující generaci vychovat od malička a umožnit jí divadelní atmosféru si zamilovat.

► Je těžké přilákat kvalitní herce, režiséry

a dramaturgy do divadel mimo Prahu, Brno a Ostravu?

Záleží to jednak na penězích, ale naštěstí i na podmínkách, jaké jim dokážete vytvořit. Když jim nabídnete vizi, se kterou se dokážou ztožnit, tak i ti nejlepší z Čech i Slovenska jsou ochotní u nás pracovat.

► Takže nemáte nedostatek mladých herců?

To rozhodně ne, těch je spíš přetlak, protože v ČR každý rok vystuduje herectví přibližně 260 lidí, což je počet, který nemá šanci se v divadlech uplatnit. My si ale vybíráme ty nejlepší mladé herce ještě předtím, než dokončí školu, a musím říct, že jsme si zatím vybrali výborně.

Pátek 24. listopadu 2017

Aktuality

JL strana 4

Netradiční pojetí Horáce bylo světové

Čtvrt století Horáce přineslo nejen prohlídku Horáckého divadla, ale také zábavné předávání cen bez herců a magickou after party.

■ Nela Kovářová
Jihlava

Groteskním předáváním Horáčů předvedli jihlavští divadelníci excelentní „divadelní hru“. Na 25. ročníku divácké ankety cen Horáč 2016/2017, které proběhlo minulou sobotu v Horáckém divadle, si herci dělali legraci nejen ze sebe samých, ale i svých kolegů. Slavnostní udělování cen spojilo jihlavské divadlo s akcí Noc divadel 2017.

Program začal nejprve prohlídkou budovy divadla, při níž bylo možné slyšet i vidět zpívající uklízečku, oběsence, ředitele, ale také různé rekvizity.

Po osmé hodině vypukl Gala večer v sále Velké scény, kde se moderace ujal herec Lukáš Matěj a v dámském kostýmu mu pomáhal kolega Štěpán Tuček. „Galavečer proběhne ve slavnostně rozverném duchu, proto nese podtitul Hogo Fogo,“ řekl režisér Pavel Šimák.

Divadelníci si připravili netradiční předávání Horáčů. Od začátku večera se návštěvní-

DIVADELNÍ SOUBOR byl teprve na cestě, a tak moderátor Lukáš Matěj rozdával diváckým v prvních řadách papírové obličejové herce. Foto: Nela Kovářová

Videa k 25. ročníku Horáce můžete zhlédnout na www.jihlavskelisty.cz.

ci z různých zdrojů dozvídali, že se herci zasekli na cestě do divadla. Na začátku Galavečera tak moderátor rozdával diváckým v první řadě obličejové herce, aby zastoupili.

V průběhu večera spojovala moderátorská dvojice diváky s herci prostřednictvím videohovoru, jenž byl přenášen na

plátno. Návštěvníci tak mohli vidět, kde se členové divadelního souboru nacházejí a co dělají. Ti občas hovořili s moderátory, jindy zas byli „opilí“ či kouřili na benzinové stanici.

Ceny Horáč, které tedy získali, neměl kdo převzít. Teprve na vyhlášení herce a herečky dorazili divadelníci na jeviště.

Slavnostní galavečer zakončila Magická after party. Ve všech patrech foyer mohli návštěvníci promluvit s herci a užít si atmosféru barevné noci a orchestrové hudby.

Udělování cen bylo i pro některé herce a herečky překvapením. „Nebyli jsme u zkoušek, takže i pro nás to byla úplná

premiéra,“ zdůraznila divadelnice Šárka Býčková. „Během večera jsem ale nakukovala ze zákulisí a moc jsem se bavila,“ dodala.

„V anketě hlasovalo do konce června necelých dvanáct set diváků,“ uvedla již dříve šéfkou marketingu divadla Marika Kvičalová.

Vítězové 25. HORÁČE

- Inscenace - Rok na vsi
- Vyprava - Adéla ještě nevečeřela

■ Herečka

■ Malá Thálie

Tereza Otavová

■ Herec

František Mitáš

■ Mladý talent

Richard Vokříčka

■ Cena Františka Mitáše (nejvíce úmrtí na jevišti) Stanislav Gerstner

■ Železný Horáč (nejvíce odehraných her) Lukáš Matěj

Herce v Jihlavě jsme zastihli při takzvané „oprašovačce“, což znamená v divadelnickém slangu přezkušování inscenace, která se delší dobu nehrála. Energie, která se z jeviště line do hlediště, by se dala krájet

HVĚZDY Z OBLASTI

Skromná gáže, práce od rána do noci, věčné harcování při výjezdech na hostování. Strasti divadelníků držících vartu kultury v odlehlých maloměstech na prknech, která pro ně znamenají svět, jsou bohatě vynahrazeny euforií a vášní pro divadelní magii.

Rčení mít hlad jako herec, poukazující na neutěšený život členů kočujících divadelních společností, sice už dávno neplatí, ale mezi životní úrovní hereckých hvězd v Praze a v Brně, pobírajících slušné honoráře za role ve filmech, televizních seriálech a reklamě, a prostých dělníků divadla na oblasti je pořád propastný rozdíl. Nastupující herec v oblastním divadle dostává zpravidla plat, jaký má prodavačka v hypermarketu.

VE STŘEDU DĚNÍ

„Herci jsou u nás vytížení od rána do večera, takže jim většinou nezbyvá čas ani energie si přivydělat, což se snažíme kompenzovat alespoň tím, že jim poskytujeme velice levné ubytování,“ říká ředitel Horáckého divadla v Jihlavě Ondřej Remiáš a prozrazuje, jak se mu za dva roky působení ve funkci podařilo změnit ospalou a do sebe zahleděnou lokální kulturní instituci v divadlo uznávané v celore-

publikovém kontextu: „Ten komplex z toho, že jsme od všeho izolovaní, daleko a tak nějak odstrčení, se nám podařilo odstranit, protože jsme si řekli, že když máme 100 kilometrů do Brna a 130 do Prahy, tak jsme vlastně ve středu dění.“

O tom, že recept funguje, svědčí mimo jiné zájem o hostování souboru Horáckého divadla nejen v Praze a Brně, ale i na Slovensku. V Jihlavě se podařilo vytvořit nesmírně silnou a svébytnou

HORÁCKÉ HORÁČ

HORÁCKÉ DIVADLO JIHLAVA

Velký sál:
315 diváků,
malá scéna:
80 diváků,
často se hraje
i paralelně.

**Ceny
vstupenek:**
170–230 Kč,
pro děti
na malou
scénu
85–95 Kč.

divadelní atmosféru, která svou intenzitou nezřídka překvapí i diváky nejuznávanějších scén. V tomto smyslu má ostatně české divadlo bohatou tradici. Brněnský divadelní život pomáhalo oživit v 80. letech prostějovské HaDivadlo, slavná Ypsilonka přesídlila pro velký úspěch do metropole z Liberce. „Herci u nás mají výhodu, že se mohou plně soustředit na divadlo. Nic je nerozptyluje, jejich tváře nejsou okoukané z reklam a seriálů,“ zdůrazňuje Ondrej Remiáš.

ŠANCE SE VYHRÁT

Ve foyeru Horáckého divadla stojí busta hudebního skladatele Gustava Mahlera, který v Jihlavě vyrůstal a jako osmiletý měl právě zde svůj první koncert. „Měl vyprodáno, ohromný aplaus, všichni byli nadšení. A když se ho ptali, jestli se mu v Jihlavě dobře hrálo, tak jim řekl, aby si dali naladit klavír,“ dává Ondrej Remiáš k lepšímu legendární historiku. „Oblast mě lákala odmalička. Hecr tu má daleko větší možnosti, jak se vyhrát,“ říká teprve 18letý Štěpán Tuček, nejmladší člen jihlavského souboru, který do Horáckého divadla přišel letos v létě paradoxně z Prahy. „Jsem hrozně šťastný, protože mě čekají nádherné role, kterých bych se v Praze nedočkal. A to jsem ještě student, v květnu mě teprve čeká maturita,“ usmívá se benjamínek, jenž vystupuje například v komedii *Adéla ještě nevečeřela* nebo ve hře pro děti *Kocour v botách*. „Na oblasti jste divadlu zavázání,

od rána do pozdního večera tam trávíte každý den, takže divadlo se stane vaším domovem. Ferman řídí váš život, nezbyvá vám, než pro divadlo naplno žít,“ dodává.

LÁSKA, NEBO SMRT

Spokojená v angažmá v Jihlavě je i 26letá absolventka brněnské Janáčkovy akademie múzických umění Šárka Býčková. „Přivedl mě sem Pavel Šimák, který sem nově nastoupil jako umělecký šéf a společně s dalšími se snaží Horácké divadlo obrodit, pozvat mladé lidi a umožnit jim hrát zase trochu jinak, než byli zvyklí. Jeho víze mě nadchla a nechtěla jsem přijít o tu možnost být u toho, když něco tak zajímavého a nového utváří,“ zamýšlí se mladá herečka.

Herci na oblasti získávají podle Šárky Býčkové obrovskou školu, protože musí hrát všechno od muzikálů přes komedie až k velkým dramátům. „Bez lásky a pořádné dávky euforie to nemůžete dělat, protože vám to zabere skoro všechny čas, je to náročné fyzicky i emočně, takže pro toho, kdo by divadlo nemiloval, by to tempo bylo zabíjäcké. Buď by se utrápil, anebo uštvál. Kdo jde k divadlu, nemůže to dělat pro peníze. To je daň za to, že můžete dělat něco, co milujete,“ zdůrazňuje.

VĚČNÝ KOLOTOČ

Za peníze se do „lokálních“ divadel vážně nechodí. Nastupující herci obdrží většinou plat ve výši

minimální mzdy, k němu mohou dále dostat různé bonusy (jejich výška závisí na ekonomické situaci divadla a štědrosti zřizovatele), možnost ubytování za nízkou cenu a přívůdku například na soukromých a městských akcích, kde pracují jako moderátoři, v lokální rozhlasové stanici apod.

Odměnou jsou i okamžiky štěstí, které herci zažívají při bouřlivém aplausu publika. Za ním je ovšem každodenní úmorná práce. Od ranní zkoušky až po poslední večerní oponu.

„Každé ráno, kromě neděle, máme zkoušku, která trvá přibližně pět hodin, a večer většinou hrajeme. Na představení musíme být hodinu před začátkem. V mezičase, tedy od 14 do 18 hodin, učím na základní umělecké škole, což je jedna z mála možností, jak si na oblasti přivydělat. Domů se vracím okolo desáté, záleží na délce představení,“ popisuje vřední den herce na oblasti Daniel Volný ze Slezského divadla v Opavě. „Mám svou práci rád, baví mě, ale večerní představení, zkoušky, představení o svátcích a nutnost přívůdku pocho-pitelně nabourávají denní režim rodiny s dětmi,“ pokrčí rameny. Hraní ve Slezském divadle jej ale nesmírně naplňuje: „Baví mě bavit, baví mě dojímat... Když se to podaří, mám pocit dobře vykonané práce.“

Jeho kolegyně Kamila Srubková připomíná jiný půvab oblastní scény: „Diváci vás poznávají na ulici nebo v obchodě, usmívají se na vás, chtějí s vámi sdílet emoce...“

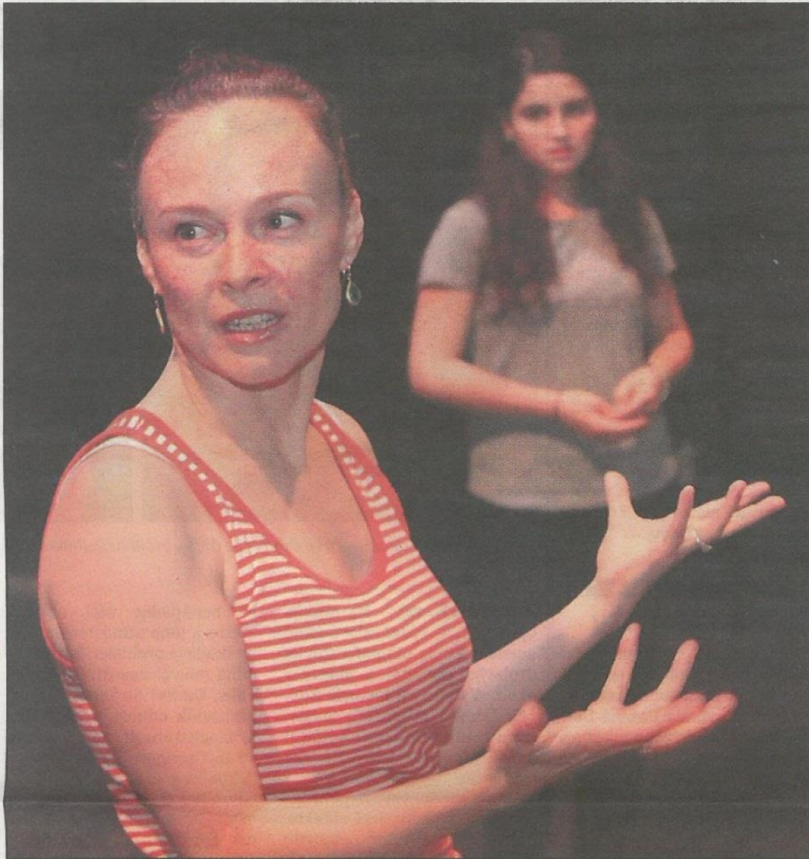

Šárka Býčková je jednou z nových posil souboru z Vysočiny a zdejší posedlost divadlem jí očividně svědčí

Nejmladší člen souboru Štěpán Tuček se v Jihlavě přesvědčil o tom, že součástí divadla je i muzicírování

Jihlavu navštívila vládkyně z kultovního Nekonečného příběhu

CHOREOGRAFKA a tanečnice Tami Stronach při pátečním workshopu s mladými jihlavskými adepty tanečního či hereckého umění. Na snímku dole herečka jako Vládkyně říše Fantazie z filmového Nekonečného příběhu v roce 1984.
Foto: Jiří Varhaník

JIHLAVA (jv) - Izraelsko-americká choreografka, tanečnice a herečka Tami Stronach v pátek navštívila Jihlavu. Proslavila se už jako dvanáctiletá dívka rolí dětské Vládkyně říše Fantazie v kultovním filmu Nekonečný příběh.

Chlapec Bastien, létací pes Falco, Kamenožrout, vševedoucí obří želva z bažin, Sandonoriko, ale i titulní píseň v podání zpěváka Limahla, to vše si vybaví ti, kdo prožívali dětství v osmdesátých letech. Německo-americký koprodukční film Nekonečný příběh (The NeverEnding Story,

Die unendliche Geschichte) natočil režisér Wolfgang Petersen v roce 1984 podle knihy Michaela Endeho. (Pokračování na str. 2)

BASTIENOVO alter ego Atrei a létací pes Falco ve fantasy filmu Nekonečný příběh.

Tami Stronach

(* 1972 v iránském Teheránu)

- Její rodiče jsou archeology, ona se od čtyř let věnovala baletu.
- V roce 1979 se Stronachovi přestěhovali do USA.
- Do konkurzu na roli Císařovny - vládkyně do filmu Nekonečný příběh si ji ve školní třídě vybral režisér Wolfgang Petersen.
- Za svůj herecký výkon získala cenu Gold Film 84. Její rodiče si ale nepřáli, aby pokračovala u filmu.
- V roce 1995 vystudovala obor výrazový tanec a choreografie, dnes žije v New Yorku.
- V roce 2000 založila taneční společnost Tami Stronach Dance.
- Absolvuje turné po celém světě, včetně Evropy či Austrálie. Je držitelkou mnoha ocenění za choreografii.
- V roce 2008 se částečně vrátila k herectví. Zatančila si před kamerou jako Panenka z krámků kuriozit v české muzikálové pohádce Fredy a Zlatovláska (režie Tomáš Krejčí). Spolupracovala zde i s českými umělci, jako jsou Lukáš Vaculík, Petra Černocká či Iva Frühlingová.
- Jejím dalším filmem je český snímek Poslední z Aporveru (2014, režie Tomáš Krejčí), kde vystupují např. Tomáš Klus nebo Nela Boudová.

Zdroj: hdj

JIHLAVSKÉ LISTY K.P.H. 2014

„Režiséri mě nechali umřít už

Ze patří František Mitaš mezi nejobsazovanější a nejoblíbenější herce Horáckého divadla Jihlava, potvrdily i výsledky letošního ročníku divácké ankety. Ziskal už svého čtvrtého Horáče.

JIRI BARTA

JIHLAVA | Jednu z diváckých cen Horáčků si minulou sobotu odnesl z galavečera v Horáckém divadle i František Mitaš. Devětiletý rodák z Lisku na Bystřici se v hlasování veřejnosti stal nejoblíbenějším hercem uplynulé sezóny. Diváci jej mohou aktuálně vidět v České komedii. Sexu noci svatogánů s pohádkou Maxipes Fik, muzikálu Adéla ještě nevečeřela nebo románové kronice Rok na vsi, ve které hraje roli Cyrila Rybáře. Zkouší také na premiéru hry Racek.

„Je to moje třináctá sezona v Horáckém divadle a evidentně není nešťastná, když jsem dostal Horáče. Je to samozřejmě záslužné, ale na tom, jaké má herce stěsni na role,“ říká s úsměvem František Mitaš. „Naposlady jsem získal Horáčka ze Prahy nad kukacím hnízdem.“

Taky to režíroval Michal Lang a také to byla úspěšná inscenace. Lang dělá dobré divadlo a příští rok snad má u nás pokračovat, tak se budu těšit. S ním jsou národné zkoušky, ale evidentně to nese výsledky,“ oceňuje.

Horáč 2016/2017

Inscenace sezony

Rok na vsi (režie: Michal Lang)

Nellepší výprava

Adéla ještě nevečeřela
scéna: Péter Janík, kostýmy: Kristína Matre Křizová

Herce sezony

František Mitaš
Hercečka sezony
Tereza Otavová

Mladý talent

(pro herce do 30 let)
Richard Vokříka

Zelezný Horáč

(za nejvyšší počet odehraných představení)
Lukáš Matěj - 176

Cena Františka Mitaše

(za nejvyšší počet umění na jevišti)
Stanislav Gerstner - 90

Malá Thálie - cena Herecké asociace Vladimíra Vokříkové

V Kabaretu z lágru hrál František Mitaš (na snímku) roli Kurta Gerrona. Hlasy od diváků v anketě Horáč dostal listě i za hlavní roli v inscenaci Rok na vsi. FOTO | LEOS SKOKAN

na jevišti, která nese vaše jméno. Jak vůbec vzniká?

V této kategorii jsem si naopak věřil. Jelikož jsem umíral v Kabaretu z lágru i Rok na vsi. Neušl jsem, že se počítá i pohádka, čímž mě Stanislav Gerstner převaloval. Vzniklo to asi před třemi roky, kdy jsem si dělal takovou osobní statistiku kvůli scéně. Při své desáté sezóně v Horáckém divadle jsem si spočítal, že jsem ve všech představeních zehrál Rok na vsi, přelétu nad kukacím hnízdem mi udeřili bobotomii a pacienti mě udusili polštářem.

Čalé vyhlášení se neslo v humor- nem duchu a herci se objevili až v našem závěru večera, když se jakoby vraceli z představení v Košicích. Když jste předtělili scénku v autobusu, se kterým se moderátoři večera „spojovali“ telemostem?

To nemůžu říci.

A kdo to vymyslel? Nápad se líbil i prezidentovi Herecké asociace Ondřeji Kepkovi.

Večer režíroval Pavel Šimák s moderátorem Lukášem Matějem. Nápad s autobusem vznikl na nějaké společné schůzce. Byl jsem rád, že jsem nemusel věřit, že jako loni moderovat já a oběsl jsem se bez nervů. Napsat si to, nazkoušet a jet to večer, děj se vůle boží...

Pak se ve finále stanou takové věci, jako třeba že se vyhlásí omylené někdo jiný. Je to narychlo a akční, takové věci se stávají. Aspoň je vidět, že nikdo není neomylný.

Nicméně na tuhle cenu při vyhlášení nedošlo.

To mě mrzí. Asi jím přišla málo estetická a neprošlo to.

Vybočíte nějaká vaše divadelní smrt z normálu?

Každý můj konec je něčím zajímavý. Kvůli scéně jsme si to tehdy dokonce

Narážíte na faux pas, kdy Malou Thálii měla podle grafiky na plátně dostat Tereza Otavová a nový prezident Herecké asociace Ondřej Kepka jí předal Vladimíra Vokříkové?

Asociace to měla dobře, chyba byla v grafice. Ale nejvíc mě během večera rozsekaly naše uváděčky vystoupením na Poupata. Jsem rád, že se zapojilo do prohlášení celé osazenstvo divadla, věštinou si to „vyžerou“ herci. Obvykle musí provádnět nebo vymýšlet výpne scénky. Všichni jsme se zapojili, z toho jsem měl největší radost.

Během večera však přišly i smutnější momenty. Možná někteří diváci nevěřili, že Tereza Otavová oprávněně leží v nemocnici a předání herceku na lůžku nebyla jen scénka navíc.

Je to tak. Někteří asi věřili, protože Lenka Šebestová už za Terezu minulý týden zaskakovala v Černé komedii.

Už jsem prošel pár divadel a jsem dost starý na to, abych dobře věděl, že nikdy nikde to není dokonalé. Vždy je to práce s lidmi a pro lidi a to je to nejtěžší.

Je to tak. Někteří asi věřili, protože Lenka Šebestová už za Terezu minulý týden zaskakovala v Černé komedii.

Chcete pokračovat v Jihlavě, nebo máte jiné plány?

Člověk by asi rád šel někam, kde na něj čeká konce zlata nebo pozlátka v podobě slávy. Už jsem prošel pár divadel a jsem dost starý na to, abych dobře věděl, že nikdy to nikde není dokonalé. Vždy je to práce s lidmi a pro lidi a to je to nejtěžší. Dukla taky postoupila do extraligy a my vyhraje každý zápas, přítom do toho ráckého divadla.

Jedou hrátí určitě naplno. To je podobné, člověk se snaží, někdy to vyjde, někdy ne. Práce, kterou hokejisté dělají, je stejná, jako kdyby hráli za Spartu.

V posledních letech vás obsazují režiséri do menších rolí televizních seriálů. Přistav, Případy 1. oddělení, Policie Modrava nebo Doktoři z Počátek. Kde vás diváci ještě uvidí?

Díky uměleckému šéfovi Horáckého divadla se nás teď hodne z Jihlavy míhne ve třetí řadě Labýrntu, který natáčí Jiří Strauch. V létě jsem natáčel na Šumavě seriál Vzteklin. Nemůžu si stěžovat.

Pro herce je to asi vitaný privilegium, že?

Ano, jen houš a většinou kapky.

Pocházejte z Lisku u Bystřice nad Pernštejnem. Vracíte se tam pravidelně?

Bydlím v Jihlavě, ale v Lisku mám pořádně valé bydliště. Mám vystudovanou zemědělskou školu v Bystřici, máme nějaké pole a lesy. Snažím se doma pomáhat, hlavně přes leto. V osmnácti letech jsem odjel makat do Svycarska, po roce jsem nastoupil na vyšší odbornou školu do Zlína, pak jsem šel do prostějovského divadla, které se pak zavřelo. Krásný začátek, když přijdete do prvního divadla a ono skončí. (ironicky) Dva roky jsem pak byl v Českých Budějovicích, dva roky v Šumperku, pak mě oslovil šéf Horáckého divadla.

asi čtyřístapadesátkrát“

Na repertoáru Horáckého divadla v nové sezoně zůstala oceněná inscenace Rok na vsi. František Mitaš v ni hraje Cyrila Rybáře. FOTO | RADOVAN ŠTÁSNÝ

Na divadelních prknech se udílely ceny Horác

V Horáckém divadle Jihlava se udělovaly ceny Horác. Z inscenací diváci vybrali hru bratří Mrštíků Rok na vsi, nejlepší výpravu má podle nich muzikál Adéla ještě nevečeřela. Nejoblíbenějším hercem se stal František Mitáš a v ženské kategorii zvítězila Tereza Votavová. Udílení cen bylo letos poprvé spojeno s akcí Noc divadel. Na snímku oceněný herec František Mitáš.

FOTO: IVANA JELÍNKOVÁ

Šéf divadla byl měsíce svobodný i po svatbě

JIHLAVA Rozdělení Československa začátkem roku 1993 vnímal Slovák Ondřej Remiáš, současný ředitel Horáckého divadla v Jihlavě, velmi intenzivně, přestože mu v té době bylo patnáct let.

Osobní komplikace způsobené rozpadem státu pocítil letos v létě, kdy se v Jihlavě oženil. Kvůli složité administrativě byl v Česku ženatý už dva měsíce, ale na Slovensku byl úředně stále svobodný. Do budoucna předpokládá, že dosavadní nadstandardní vztahy mezi oběma státy se budou dále prohlubovat.

V době rozdělení Československa žil Remiáš na Slovensku v Nových Zámčích. „Bylo to intenzivní období puberty, a to si člověk pamatuje všechno. Vylezl jsem na střechu, pozoroval slavnostní ohňostroje a přemýšlel o tom, co se vlastně děje,“ vybavuje si Remiáš.

Vzpomíná, že na Slovensku právě začínal nástup takzvaného mečiáristu a hrálo se hodně na národní strunu. „Byl to takový nejistý pocit, nevěděli jsme pořádně, co se vlastně děje, jestli je to dobře, nebo ne,“ dodává.

Nečekané administrativní problémy se svatbou

Protože v rodině nebyla žádná smíšená manželství a kromě českých kamarádů a známých nezůstali za novými hranicemi ani čeští příbuz-

Slovák v Jihlavě „Máme k sobě jazykově i mentalitou strašně blízko. Doufám, že se budeme dále sblížovat,“ říká o vztahu Čechů a Slováků ředitel Horáckého divadla Ondřej Remiáš. Foto: Petr Lemberk, MAFRA

ní, nedotklo se Remiáše rozdělení státu přímo osobně.

Jako Slovák pracující v Česku však problémy pocítil letos v létě, kdy se v Jihlavě oženil. „Manželka je Slovenka, ale chtěli jsme mít svatbu v Jihlavě, kde teď žijeme, a zdálo se nám to praktičtější,“ přibližuje Remiáš.

Najednou však zjistil, že to přináší hodně administrativních problémů. Manželství muselo být potvrzeno na zdejší matrice, zpětné potvrzení pak bylo na Slovensku, ovšem s dlouhými čekacími dobami.

„Takže už jsme byli manželé dva měsíce, jenže na Slovensku jsem byl ještě stále svobodný,“ říká dnes Remiáš už s humorem.

Rozdělení Československa na dva státy mělo podle něj předcházet referendum. „Pár politiků rozhodlo o nás bez nás, ale měli se zeptat lidí. Referendum každopádně slibovali,“ povídá Remiáš.

Nálada mezi obyčejnými lidmi podle něj k rozdělení státu nesměřovala. „Slovensku však samostatnost prospěla. Myslím, že jsme kulturně a politicky dospěli, protože

najednou jsme se neměli na koho vymlouvat,“ soudí Remiáš. Připouští však, že ve společném státě by možná řada věcí šla rychleji, například přijetí do EU nebo NATO.

Remiáš se stal šéfem Horáckého divadla v Jihlavě po úspěšném konkurzu v roce 2015. Uspěl mimo jiné i díky svým vizím, které se už nyní začínají postupně naplňovat.

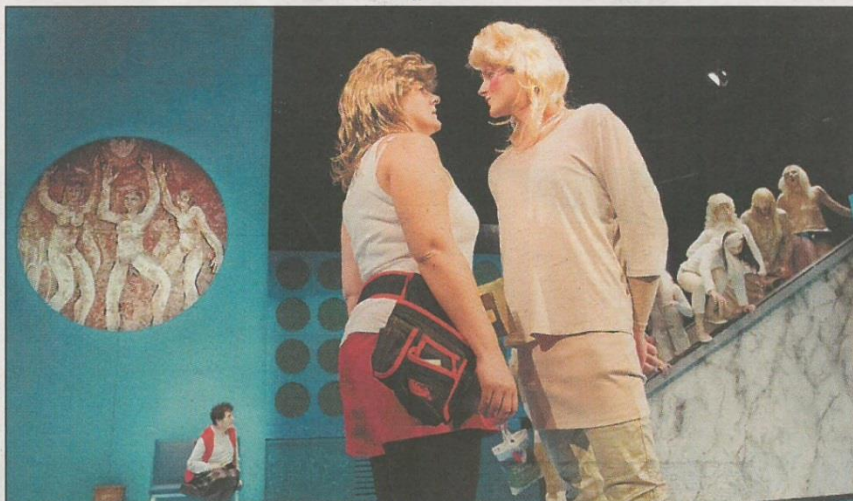
Divadlo nyní prodělává rekonstrukci, v nové podobě se veřejnosti představí do konce roku. Úspěchy rovněž začíná sklízet jím avizovaná zvýšená orientace na mladé diváky.

A má také nějakou vizi o budoucnosti vzájemných vztahů Čechů a Slováků? „Máme k sobě jazykově i mentalitou strašně blízko. Doufám, že se budeme dále sblížovat, nadstandardní vztahy mají pro obě strany velký význam,“ nepochybuje Ondřej Remiáš.

Od zániku Československa, o kterém rozhodli federální poslanci 25. listopadu 1992, uplyne 25 let na začátku příštího roku.

Harmonogram zániku federace, který Občanská demokratická strana a Hnutí za demokratické Slovensko připravily v brněnské vile Tugendhat, se přes drobné komplikace podařilo prosadit i v parlamentu. Úderem půlnoci 31. prosince přestal československý stát po 74 letech existovat. (ČTK)

Scénář na téma genderu vznikl s celým souborem

PARUKY budou výrazným výtvarným prvkem v inscenaci *Bůh je žena* v HDJ.

Foto: Leoš Skokan

JIHLAVA (jv) - Jako třetí titul 78. sezóny uvede Horácké divadlo v sobotu 2. prosince (19) hru Jana Kačeny a Loly Lolyové **Bůh je žena**.

Hostující autorsko-režisérskou dvojici, příslušníky začínající generace umělců, doplní tentokrát v tvůrčím týmu též hostující dramaturg Jaroslav Čermák ml.

Inscenace podle jeho slov vznikala pod vlivem mnoha literárních, filmových či výtvarných děl, která se zabývají nerovnováhou mezi ženským a mužským principem. Z inspiračních zdrojů Čermák jmenuje především Simone de Beauvoir, Ivanu Trumpovou, Elfride Jelinek, výtvarný odkaz amerického brut artisty Henryho Dargera či surrealistický film španělského režiséra Luise Buñuela (1900 – 1983) *Anděl zkázy*.

Novinka v HDJ se tedy věnuje tématice genderu (kulturně vytvořených rozdílů mezi muži a ženami) a rodila se netradičním způsobem. Podle uměleckého šéfa divadla Pavla Šimáka čerpal mladý tvůrčí tým z inspiračních zdrojů vesměs obsahujících originální či extrémní přístup k těmto otázkám. „*Připravili jakýsi textový fundus, který získával finální podobu scénáře při práci s hereckým souborem,*“ popisuje Šimák přístup dvojice spolurežisérů.

Bůh je žena: v sobotu třetí premiéra sezóny HDJ

Divák tedy podle slov uměleckého šéfa nemá očekávat jen „unylé přezvykování úvah nad rolí ženy v naší společnosti nebo práv žen na stejné pracovní pozice, jaké mají muži“, nýbrž „textově i jevištně razantní zaboření se do tématu vzájemné úcty, sebeúcty, vyjasňování si rolí, potřeb citových, duchovních i fyzických.“

To vše s nadhledem a černým humorem. Výsledný tvar označili jeho autoři za laboratorní

grotesku: Eva (v roli si zahostuje někdejší dlouholetá členka souboru HDJ Eva Kaplerová) se pasuje na Boha a vyžene Adama (Lenka Schreiberová) z Ráje. Svět je vyveden z rovnováhy a Eva se ocitá v pasti.

Autory vizuální koncepce inscenace jsou spolupracovníci ústřední tvůrčí trojice - scénograf Matěj Sýkora a kostýmní výtvarnice Lucie Sedláková. Hudbu napsal Ondřej Mikula (DJ Aid Kid). Tato výrazná osobnost současné elektronické hudební scény je vítězem pátého ročníku hudebních cen Vinila 2016 v kategorii Objev roku. Začátky Aid Kida jsou spojeny se Startérem a Czechingem Radia Wave.

Tvůrci inscenace

■ **Loly Lolyová** - režie (vl. jménem Kateřina Dudová). Absolvovala obor režie/dramaturgie na pražské DAMU (pod vedením Miroslava Krobota, Karla Františka Tománka a Davida Jařaba) a herectví pod vedením Jana Lepšíka a Viktorie Čermákové na pražské VOS. Typický je pro ni silný režijní rukopis a nekonformní přístup. Spolupracovala např. se skupinou Off Národ, s Platformou Kartel, Eliadovou knihovnou Divadla Na zábradlí, studiem Továrna či MeetFactory. Pracuje v nedivadelních prostorech, např. zpracovává tematiku spojenou s česko-německým pohraničím s festivalem Königsmühle.

■ **Jan Kačena** - režie. Absolvent dramaturgie na JAMU, člen skupiny Kartel. Realizoval projekty v Eliadově knihovně Divadla Na zábradlí či v MeetFactory, působil či působí v brněnské Redutě, Polárce, studiu Marta, Divadle rozmanitostí Most, divadle Alfred ve dvoře či Malém Vinohradském divadle.

■ **Jaroslav Čermák** - dramaturgie. Spolupracoval např. s Městským divadlem Zlín, Švandovým divadlem, Západočeským divadlem v Chebu či pražským divadlem Letí.

úterý 5. prosince 2017

Etlíková: Bůh je žena (Horácké divadlo Jihlava)

Návštěva Horáckého divadla v Jihlavě je vstupem do světa, který si žije sám pro sebe. Už půl hodiny před představením bylo foyer plné starších dam, tu a tam doprovázených muži v podobném věku. Vládla zde slavnostní atmosféra, jejíž pohodovost podporovalo útulné prostředí zrekonstruované divadelní budovy, všudypřítomné přátelské hovory o fenkách i o vnučatech nad lákavě vypadajícími dorty a chlebičky z divadelního baru a také mimořádně přívětivý personál. Byla jsem velice napjatá, jak dopadne setkání zdejšího publika s titulem ***Bůh je žena / Mesiáš je jeho dcera***, který režírovali Jan Kačena a Loly Lolyová, z jejichž pražské tvorby mnohdy odcházejí s nepochopením, ne-li s rozčilením, i mnozí zkušené diváči.

Přestože si režijní dvojice uchovala tvůrčí integritu a používala své obvyklé výrazové prostředky (stylizované herectví, pouze asociativně související repliky, citace relativně málo známých literárních a filmových děl či celková nerealističnost) zdálo se, že udělali maximum pro to, aby na publikum nepůsobili arogantně a jako že chtějí provokovat nesrozumitelností. Odkazovali sice k Elfriede Jelinek či k Luisi Buñuelovi, ale podstatnějším (a více rezonujícím) východiskem se staly kupříkladu mýty o „správných“ mužích a „správných“ ženách, které udržují různé bulvární plátky nebo někteří politici (konkrétně třeba zde citovaný Ladislav Ják). Svět, který znaly starší divačky ze svého mládí a jenž mnoho z těchto mýtů naplňoval, připomíná hravá pastelová scénografie Matěje Sýkory spojující připomínky socialistického „domu módy“ i „tupírovacích“ kadeřnických salonů.

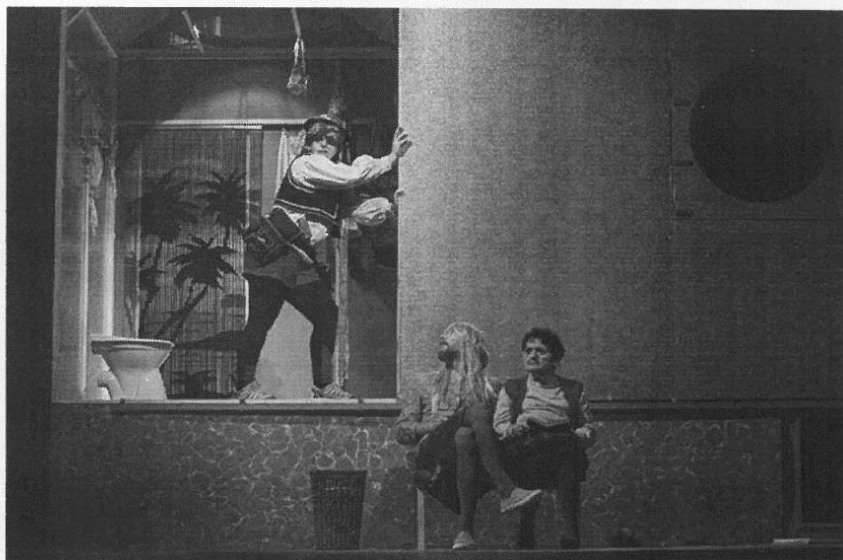

foto Leoš Skokan

Vstřícnost a laskavost tohoto díla působily dojemně. Dějem například provázela První žena Lilith, vzhledově typická „paní v důchodovém věku“, která na úvod vysvětlila, že se bude hrát mimo jiné o pravidlech, která ji svazovala, když byla mladá. Hostující Eva Kaplerová ji ztělesňovala jako velice sympatickou a elegantní dámu, která se nebere nezdravě vážně a ráda si na jevišti například zatančí. Abonentky a abonenti v ní tak neměli jenom spojence, který

jim místy usnadňoval racionální uchopení díla, ale především charismatického zástupce „z jejich řad“, jenž jim ručí za to, že jsou na tomto titulu vítáni a že je na místě, aby se mu otevřeli. Jiným příkladem podobného druhu byla scéna, v níž se hovořilo o sexistických výrociích Donalda Trumpa, a postavy se diváků mimochodem dotázaly, jestli jim nevadí, když budou na jevišti říkat slovo „kunda“. Z publika se sice nikdo nepřihlásil, zato ale zvedly ruku jiné postavy, a tak se rozhodlo, že se odteď bude „kunda“ nahrazovat slovem „bžunda“. Šlo o velmi jemnou ironii, která neurážela, ale beztak ji bylo možné vnímat jako opatrné dobírání si zdejšího publika kvůli jeho vkusu.

Jsem přesvědčená, že by tuto inscenaci nebylo možné plně docenit na žádném z případných pražských hostování. Postrádá sice silnou úzkostnou energii a nespoutanou fantazii jiných inscenací spolurežiséra Jana Kačeny, nicméně v jihlavském kontextu se jedná o velice odvážné a konstruktivně nasměrované gesto. Když jsem viděla na zdejším „oblastním“ jevišti tolik ukázněných herců držících více či méně přesně jednotnou stylizaci, vnímala jsem to trochu jako zázrak. Představení připomínalo fotbalový zápas, v němž komunikativní místa zápasila o přízeň publika s podehranými pasážemi s nesnesitelně pomalým tempem. Mé okolí pravidelně ožívalo upřímně působícím tichým smíchem, který se ale stěží mohl „prolomit“ až na jeviště, a tak nad ním nakonec převládlo spíše zaskočené ticho. Jsem zvědavá na další vývoj tohoto titulu, například jestli herci nakonec nevyjdou vstříc například té divačce, která se mi po představení svěřila, že to, co viděla, sice bylo dobře zahrané a ne špatné, „*ale ty komedie, které se tu jinak hrají, jsou beztak lepší*“. V neposlední řadě si sledování zaslouží další vývoj tohoto divadla pod vedením nového uměleckého šéfa Pavla Šimáka, například v květnové premiéře inscenace o Janu Zahradníčkovi *Jediný život* v režii Michala Skočovského.